การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ภายใต้โครงการความร่วมมือไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ (ECO VILLAGE)

บ้านถ้ำหิน และ บ้านห้วยคลุม อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรกฎาคม ๒๕๕๖

ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๑๒-๔ โทรสาร : ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๑๕

http://www.pcd.go.th

pcd.msw@gamil.com

ส่วนขยะนะคร๊า

คำนำ

โครงการความร่วมมือไทย – จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทย และกระทรวงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อพัฒนาชนบทของทั้งสองประเทศให้ดีขึ้น โดยตระหนักถึงการลดมลพิษที่จะส่งผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อม โดยสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้คัดเลือกหมู่บ้านในมณฑลยูนนาน เป็นหมู่บ้านในการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว และสำหรับประเทศไทย ได้คัดเลือกหมู่บ้านในจังหวัดราชบุรี คือ หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เป็นหมู่บ้านในการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาและเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

กรมควบคุมมลพิษ โดย สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้เข้าร่วมดำเนินงานโครงการฯ นี้ ร่วมกับ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันและขับเคลื่อนให้พื้นที่นำร่องโครงการฯ มีการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องของขยะมูลฝอย ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง เหมาะสม และเป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืน

รายงานฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ภายใต้โครงการฯ ดังกล่าว ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖ ตลอดจนข้อเสนอแนะและแนวทางการดำเนินการเอแก้ไขปัญหา รวมทั้งเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ และสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ให้กับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ประกอบด้วย ประชาชน นักเรียน ผู้ประกอบรีสอร์ท และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ เพื่อผลักดันให้เกิดพื้นที่ต้นแบบหมู่บ้านไร้มลพิษต่อไป

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ
กรกฎาคม ๒๕๕๖

สารบัญ

หน้า

คำนำ
บทที่ ๑ บทนำ ๔
บทที่ ๒ ข้อมูลทั่วไป ๗
บทที่ ๓ แผนการดำเนินงาน ๑๒
บทที่ ๔ การสำรวจข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอย ๓๔
บทที่ ๕ ผลการดำเนินงาน ๔๕
บทที่ ๖ การรายงานผล ๖๔
บทที่ ๗ ผลสำเร็จของงาน ๖๙
บทที่ ๘ บทวิเคราะห์การดำเนินงาน ๘๐
บทที่ ๙ ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ๘๔
บทที่ ๑๐ แนวทางการดำเนินงานต่อไป ๘๗
ภาคผนวก ๙๒
ผู้ดำเนินการจัดทำ ๑๑๐

บทที่ ๑

บทนำ

บทที่ ๑
บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมมือกับกระทรวงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำโครงการหมู่บ้านไร้มลพิษ (Eco Village) เพื่อพัฒนาชนบทของทั้งสองประเทศให้ดีขึ้นโดยตระหนักถึงการลดมลพิษที่จะส่งผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อม โดยทางสาธารณรัฐประชาชนจีนได้คัดเลือกหมู่บ้านในมณฑลยูนนานเข้าเป็นหมู่บ้านไร้มลพิษ ในส่วนของประเทศไทยนั้น ประชาชนในชุมชน บ้านถ้ำหิน และบ้านห้วยคลุม ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ได้พร้อมใจกันเข้าร่วมโครงการดังกล่าว และต่อมาในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จึงได้เชิญรัฐมนตรีกระทรวงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของสาธารณรัฐประชาชนจีนพร้อมคณะเข้าตรวจเยี่ยมหมู่บ้านโครงการของไทย เพื่อให้คณะทำงานผู้เกี่ยวข้องได้มีความเข้าใจในสภาพชุมชนและแนวทางการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านไร้มลพิษของไทย

ภาพที่ ๑ กระทรวงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้าตรวจเยี่ยมหมู่บ้านโครงการของไทย

<u>วัตถุประสงค์</u>

๑. เพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน
๒. เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ในชุมชน
๓. เพื่อพัฒนาสุขาภิบาลอนามัยสิ่งแวดล้อม และการควบคุมโรคติดต่อ
๔. เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการน้ำเพื่อการอุปโภคของประชาชน
๕. เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชุมชน
๖. เพื่อรวบรวมวัฒนธรรมด้านการอนุรักษ์

<u>พื้นที่โครงการ</u>

๑. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน หมู่ที่ ๕ ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
๒. ชุมชน ในพื้นที่ชุมชนห้วย ๑๐ บ้านถ้ำหิน หมู่ที่ ๕ และชุมชนห้วย ๘ บ้านห้วยคลุม หมู่ที่ ๖ ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

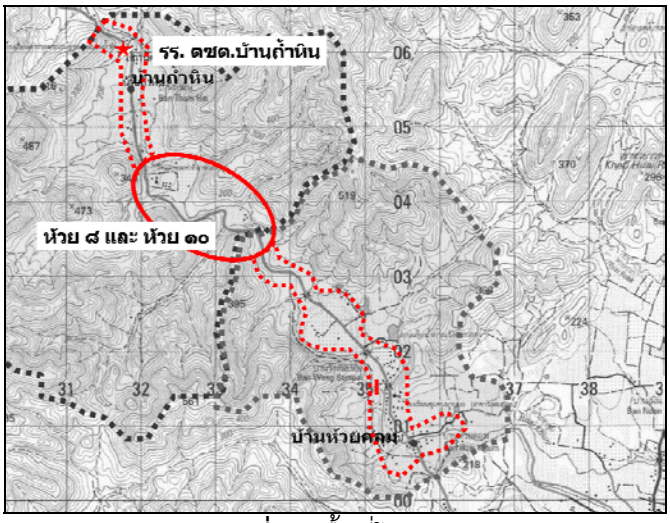

ภาพที่ ๒ พื้นที่โครงการ

ภาพที่ ๓ ชีวิตความเป็นอยู่ภายใน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน

ภาพที่ ๔ สภาพชีวิตความเป็นอยู่ภายใน บ้านถ้ำหิน หมู่ที่ ๕

ภาพที่ ๕ ชีวิตความเป็นอยู่ภายใน บ้านห้วยคลุม หมู่ที่ ๖

บทที่ ๒
ข้อมูลทั่วไป

บทที่ ๒
ข้อมูลทั่วไป

๒.๑ สภาพภูมิประเทศ

หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน มีพื้นที่ ๑๘.๑๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๑,๓๔๓ ไร่ และ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม มีพื้นที่ ๙.๐๓ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕,๖๔๙ ไร่ ตั้งอยู่ในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี บริเวณชายแดนประเทศไทยกับสหภาพพม่า มีลำห้วยขนาดใหญ่ไหลผ่านกลางหมู่บ้าน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับที่ราบเชิงเขาเล็กน้อย ซึ่งบริเวณเชิงเขาส่วนใหญ่เป็นป่าเสื่อมโทรมผสมกับป่าไผ่ บนยอดเขาเป็นป่าเต็ง และป่าดงดิบ

๒.๒ สภาพภูมิอากาศ

ในช่วงฤดูฝนจะเกิดอุทกภัยทุกปี เนื่องจากมีพื้นที่ป่าไม้น้อยไม่สามารถเก็บน้ำได้ ในช่วงฤดูแล้งเกิดไฟป่าและพื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย

- ฤดูฝน ฝนตกประมาณเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ปริมาณฝนตกไม่มาก เนื่องจากมีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นอยู่
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ต้นเดือน ธันวาคม – มกราคม จะมีอากาศเย็น ค่อนข้างหนาว
- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์– เมษายน จะมีอากาศค่อนข้างร้อน

๒.๓ ประชากร

ราษฎรดั้งเดิมเป็นชนพื้นเมือง ชาวกะเหรี่ยงส่วนใหญ่ และราษฎรที่เข้ามาเป็นคนทำงานทำเหมืองแร่และเหมืองแร่เลิกกิจการก็อยู่อาศัยทำต่อมา

- หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน มีประชากรประมาณ ๘๕๗ คน หรือ ๒๐๔ ครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นชาวไทย ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง และชาวภาคใต้ที่ย้ายถิ่นฐานมาประกอบอาชีพทางการเกษตร อีกทั้งยังมีผู้พลัดถิ่นชาวพม่าจำนวนมากซึ่งอาศัยอยู่ในศูนย์พักพิงที่ทางราชการจัดไว้ให้
- หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม มีประชากรประมาณ ๖๐๗ คน หรือ ๒๒๓ ครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นชาวไทย และชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง

๒.๔ อาชีพ

ประชาชนบ้านถ้ำหินและบ้านห้วยคลุม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ประกอบด้วย

- การทำพืชไร่ยืนต้น คือ ส้มโอ ลำไย ขนุน มะม่วง มะขามหวาน ยูคาลิปตัส สะเดา
- การทำพืชไร่ล้มลุก คือ มันสำปะหลัง ฟักทอง ฝ้าย ข้าวโพด พุทรา กล้วย สับปะรด อ้อย ผักกาดหัว
- การทำไม้ประดับ คือ กุหลาบ ดอกดาวเรือง
- อื่น ๆ เช่น การเลี้ยงสัตว์ การทำจักสาน เป็นต้น

๒.๕ บริการภาครัฐ

- โรงเรียน มีจำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีเขตบริการทางการศึกษาครอบคลุมบ้านถ้ำหินและบ้านห้วยคลุม โดยในปีการศึกษา ๒๕๕๒ มีนักเรียน ๑๔๑ คน
- สถานีอนามัย มีจำนวน ๑ แห่ง คือ สถานีอนามัยบ้านถ้ำหิน
- ศูนย์พักพิงชั่วคราว มีจำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่ตอนบนของหมู่บ้านซึ่งเป็นพื้นที่ต้นน้ำ โดยมีผู้พลัดถิ่นชาวพม่าอาศัยอยู่รวมกันจำนวนมาก

๒.๖ สภาพปัญหาของชุมชน

- โรคติดต่อนำโดยแมลง เป็นปัญหาพื้นฐานที่มีอยู่ในชุมชน คือ โรคไข้เลือดออก ประกอบกับมีโรคติดต่อที่มากับผู้ที่อพยพย้ายถิ่นฐาน เช่น โรคชิคุนกุนยา ซึ่งติดต่อจากคนชาวภาคใต้ และโรคมาลาเลีย ซึ่งติดต่อจากผู้ผลัดถิ่นชาวพม่า
- สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม มีสาเหตุจากการนำพื้นที่ป่ามาใช้ในการเกษตรเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งการเผาทำลายเศษวัสดุแล้วเกิดลุกลามเป็นไฟป่าไปทั่วทั้งพื้นที่
- สภาพแวดล้อมชุมชนไม่ถูกสุขอนามัย จากการที่เป็นชุมชนที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ประกอบกับมีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นจากการอพยพย้ายถิ่นฐานอย่างต่อเนื่อง ทำให้การดูแลจัดสภาพแวดล้อมชุมชนไม่ทั่วถึง
- ขยะมูลฝอย เนื่องจากชุมชนมีประชากรมาก และมีพื้นที่ขนาดใหญ่ ทั้งยังมีศูนย์พักพิงชั่วคราวซึ่งมีผู้พลัดถิ่นอาศัยอยู่จำนวนมาก ทำให้การจัดเก็บขยะไม่สามารถทำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ส่งผลให้มีปัญหาขยะสะสม ทั้งขยะมูลฝอยจากครัวเรือน เศษเหลือจากการเกษตร ขยะจากการท่องเที่ยว และอื่นๆ
- ปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลไหลลงสู่ลำน้ำ ชุมชนบ้านถ้ำหินและห้วยคลุม นิยมตั้งบ้านเรือนอยู่ติดกับลำน้ำ โดยตลอดตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงท้ายน้ำห้วยคลุมซึ่งเป็นแหล่งน้ำหลักของชุมชน อีกทั้งมีศูนย์พักพิงชั่วคราวซึ่งมีการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ไม่ดีพอตั้งอยู่ต้นน้ำเหนือที่ตั้งชุมชนจึงเกิดของเสียไหลลงสู่ลำน้ำ ส่งผลให้ชุมชนที่อาศัยอยู่ตอนล่างได้รับผลกระทบ
- สารเคมีตกค้าง สืบเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรซึ่งมีการใช้ปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง จำนวนมากมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน จึงอาจเกิดปัญหาสารเคมีตกค้างอยู่ในพื้นที่การเกษตร และมีอีกส่วนหนึ่งไหลลงสู่ลำน้ำห้วยคลุม
- ความยากจน ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ขาดความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพ

ภาพที่ ๖ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน

ภาพที่ ๗ หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน

ภาพที่ ๘ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม

๒.๗ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศทั่วไปจากทิศใต้ไปทางทิศเหนือ พื้นที่กว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์ เป็นภูเขาสลับซับซ้อนของเทือกเขาตะนาวศรี มีความสูงของพื้นที่โดยเฉลี่ยประมาณ ๒๐๐-๓๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง

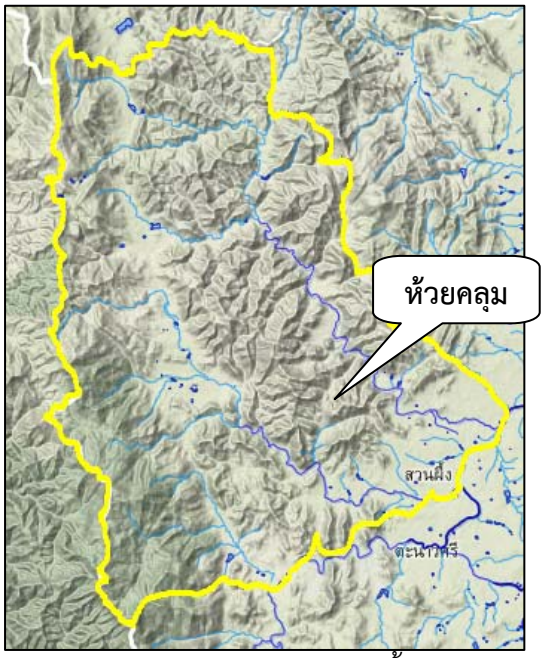

ภาพที่ ๙ แสดงลักษณะภูมิประเทศของตำบลสวนผึ้ง และเส้นทางน้ำลำห้วยคลุม

๒.๘ การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดินในลุ่มน้ำลำห้วยคลุม พบว่า สภาพพื้นที่โดยทั่วไป เป็นภูเขาสลับที่ราบเชิงเขาเล็กน้อย ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ได้แก่ การทำพืชไร่ยืนต้น เช่น ยางพารา ส้มโอ ลำไย ขนุน มะม่วง มะขามหวาน ยูคาลิปตัส สะเดา เป็นต้น และการทำพืชไร่ล้มลุก เช่น มันสำปะหลัง ฟักทอง ฝ้าย ข้าวโพด พุทรา กล้วย สับปะรด อ้อย ผักกาดหัว เป็นต้น การใช้ประโยชน์ที่ดินสามารถจำแนกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ๕ ประเภท ได้ดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลำห้วยคลุม

ลำดับที่	รายการ	ไร่	%
๑	พื้นที่เกษตรกรรม	๑๖,๑๖๙	๑๐.๕๕
๒	พื้นที่ป่าไม้	๑๑๖,๗๐๐	๗๗.๔๓
๓	พื้นที่อื่นๆ	๑๗,๖๐๐	๑๑.๕๐
๔	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๙๒๕	๐.๔๑
๕	พื้นที่แหล่งน้ำ	๔๘๑	๐.๑๐
รวม		๑๕๑,๘๗๕	๑๐๐

ที่มา : จากงานศึกษาความเหมาะสมและสำรวจออกแบบรายละเอียด โครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำภาชี จังหวัดราชบุรี ๒๕๔๗ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗ กรมทรัพยากรน้ำ

บทที่ ๓
แผนการดำเนินงาน

บทที่ ๓
แผนการดำเนินงาน

แผนงานโครงการ มีทั้งสิ้น ๕ ด้าน โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนชนบทให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งกระบวนการพัฒนาจะเน้นวิธีการที่จะช่วยลดมลพิษที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งการเสริมสร้างปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นแก่การประกอบอาชีพ โดยประชาชนยังสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างปกติและไม่มีการปรับเปลี่ยนอาชีพหรือวิถีชีวิต แต่สิ่งที่จะถูกเปลี่ยนแปลงคือกระบวนการ โดยโครงการหมู่บ้านไร้มลพิษ จะช่วยสนับสนุนเครื่องมือหรืออุปกรณ์ และเสริมความรู้ที่เหมาะสมต่าง ๆ รวมทั้งการลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้เพื่อเป็นเครื่องจูงใจในการเข้าร่วมโครงการอีกด้วย

แผนงาน	ดำเนินการในโรงเรียน	ดำเนินการในชุมชน
๑. ด้านการส่งเสริม	ส่งเสริมการใช้ และให้ความรู้เรื่องก๊าซชีวภาพ และเตาก๊าซชีวมวล	
	สนับสนุนบ่อหมักก๊าซชีวภาพ และเตาก๊าซชีวมวล	
	ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และการประหยัดพลังงาน	
	จัดทำชุดความรู้ท้องถิ่น เรื่อง พลังงาน	-
๒. ด้านการส่งเสริม	สาธิตการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี	ส่งเสริมการผลิตพืชอาหารปลอดภัยและได้มาตรฐาน GMP
	ปรับปรุงบำรุงดิน	จัดตั้งกลุ่มเกษตรอินทรีย์
	ส่งเสริมการเลี้ยงแมลงศัตรูธรรมชาติ (ตัวห้ำ ตัวเบียน) การใช้เชื้อรา การใช้เชื้อแบคทีเรีย และใช้สารสกัดจาก	
	-	การจัดตลาดสินค้าอินทรีย์
๓. ด้านการพัฒนา	ควบคุมป้องกันโรค	
	สำรวจลูกน้ำ และให้ความรู้เรื่องวิธีป้องกันโรคมาลาเรีย	
	การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงด้วยวิธีชีวภาพ	
	การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการควบคุมป้องกันโรค	
	ฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	
	การลดปริมาณขยะ / คัดแยกขยะ และนำมาใช้ประโยชน์	
	การใช้ขยะเปียก เพื่อทำก๊าซชีวภาพ	
	การจัดตั้งธนาคารขยะ	-
๔. ด้านการป้องกัน	พัฒนาแหล่งน้ำผิวดิน และ แหล่งน้ำใต้ดิน	
	ตั้งคณะบริหารจัดการการใช้น้ำ	
	สร้างฝายเก็บน้ำ ระบบกระจายน้ำ และประปา	
	-	สร้างฝายเสริมระบบนิเวศ
	-	เครือข่ายชุมชนตรวจวัดคุณภาพน้ำ
	การอบรมการใช้น้ำอย่างรู้ค่า	
	การเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้น้ำ	
	-	ระบบสาธิตการจัดการน้ำเสียสำหรับบ้านเรือน
๕. ด้านการอนุรักษ์	ส่งเสริมการจัดตั้งป่าชุมชน	
	การอบรมให้ความรู้ และศึกษาดูงานด้านป่าชุมชน	
	ปลูกหญ้าแฝก อนุรักษ์ดินและน้ำ	
	รวบรวมภูมิปัญญาด้านการอนุรักษ์ และประเพณีวัฒนธรรม	
	นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาส่งเสริมการจัดการชุมชน และสร้างรายได้	

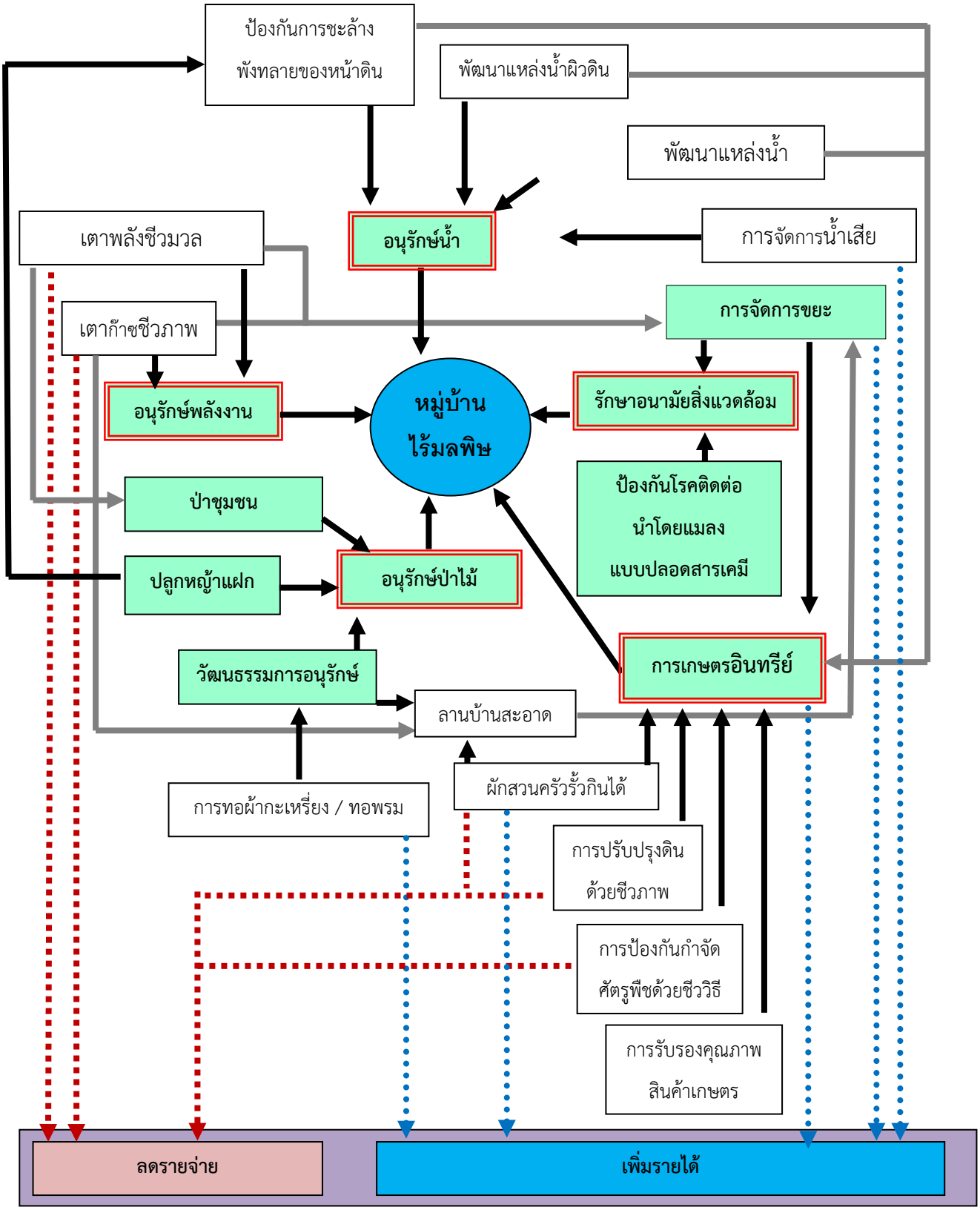
ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน
พัฒนาแหล่งน้ำผิวดิน
พัฒนาแหล่งน้ำ
เตาพลังชีวมวล
อนุรักษ์น้ำ
การจัดการน้ำเสีย
เตาก๊าซชีวภาพ
การจัดการขยะ
อนุรักษ์พลังงาน
หมู่บ้านไร้มลพิษ
รักษาอนามัยสิ่งแวดล้อม
ป่าชุมชน
ป้องกันโรคติดต่อนำโดยแมลงแบบปลอดสารเคมี
ปลูกหญ้าแฝก
อนุรักษ์ป่าไม้
วัฒนธรรมการอนุรักษ์
การเกษตรอินทรีย์
ลานบ้านสะอาด
การทอผ้ากะเหรี่ยง / ทอพรม
ผักสวนครัวรั้วกินได้
การปรับปรุงดินด้วยชีวภาพ
การป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยชีววิธี
การรับรองคุณภาพสินค้าเกษตร
ลดรายจ่าย
เพิ่มรายได้
ความสัมพันธ์โดยตรง
ความสัมพันธ์ต่อเนื่องถึงกัน
ส่งผลต่อการลดรายจ่าย
ส่งผลต่อการเพิ่มรายได้

๓.๑ แผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เชิญหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการความร่วมมือไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ก่อนเริ่มประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน ว่าที่ร้อยตรีกิตติขันธมิตร กรมวังผู้ใหญ่ ได้นำคณะทำงานของ นายศิริพงศ์ หังสพฤกษ์ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าสำรวจพื้นที่โครงการ โดยคณะฯ ได้ฟังบรรยายสรุปข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านและข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน และทำการสำรวจพื้นที่โครงการในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำนวน ๓ แห่ง ประกอบด้วย ๑) บ้านห้วยคลุม หมู่ที่ ๖ ๒) บ้านถ้ำหิน หมู่ที่ ๕ และ ๓) ฝายทดน้ำห้วยคลุม ในการประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการความร่วมมือไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ โดยมีว่าที่ร้อยตรีกิตติขันธมิตร กรมวังผู้ใหญ่ เป็นประธาน และ นายสุเทพ โกมลภมร ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ได้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการเกี่ยวข้องภายในจังหวัดเข้าประชุม ร่วมกับคณะทำงานจากกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี และสำนักงานป้องกันควบคุมโรค ซึ่งที่ประชุมฯ ได้ร่วมกันพิจารณาแผนงานโครงการความร่วมมือไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ พร้อมทั้งมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานในแต่ละด้าน โดยมีกำหนดแล้วเสร็จในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ และจะได้จัดประชุมฯ เพื่อพิจารณาแผนปฏิบัติงานในโอกาสต่อไป

ภาพที่ ๑๐ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าสำรวจพื้นที่โครงการ

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการบูรณาการและจัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการความร่วมมือไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ โรงแรมเวสเทิร์นแกรนด์ราชบุรี จังหวัดราชบุรี เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้สร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนว คิด หลักการ และวัตถุประสงค์ของโครงการความร่วมมือไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษฯ (Eco Village) พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติงานบูรณาการการทำงานร่วมกันของโครงการความร่วมมือไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษฯ (Eco Village) โดย นายศิริพงศ์ หังสพฤกษ์ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานในพิธีเปิด และนายสากล ฐินะกุล ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่ เป็นผู้กล่าวรายงาน วิทยากรนำกระบวนการบูรณาการและจัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการฯ ได้แก่ ดร.เธียรเอก ติยพงศ์พัฒนา โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมฯ จำนวน ๔๕ คน จาก ๒๕ หน่วยงาน โดยแผนปฏิบัติงานซึ่งที่ประชุมเห็นชอบให้จัดทำ มีจำนวน ๕ แผนงาน ดังนี้

แผนงานที่ ๑ การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน
- แผนงานที่ ๑.๑ แผนการใช้พลังงานทดแทนจากก๊าซชีวภาพ และเตาก๊าซชีวมวล

แผนงานที่ ๒ การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ในชุมชน
- แผนงานที่ ๒.๑ แผนการสาธิตการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี
- แผนงานที่ ๒.๒ แผนการส่งเสริมการผลิตพืชอาหารปลอดภัยและได้มาตรฐาน

แผนงานที่ ๓ การพัฒนาสุขาภิบาล อนามัยสิ่งแวดล้อม และการควบคุมโรคติดต่อ
- แผนงานที่ ๓.๑ แผนการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน
- แผนงานที่ ๓.๒ แผนการป้องกันควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลงแบบปลอดสารเคมี

แผนงานที่ ๔ การป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภค
- แผนงานที่ ๔.๑ แผนการจัดการคุณภาพน้ำและน้ำเสีย
- แผนงานที่ ๔.๒ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ

แผนงานที่ ๕ การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชุมชน
- แผนงานที่ ๕.๑ แผนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
- แผนงานที่ ๕.๒ แผนการปลูกหญ้าแฝกอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม
- แผนงานที่ ๕.๓ แผนการหมู่บ้านรักษ์วัฒนธรรม

ซึ่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมควบคุมมลพิษ รับผิดชอบการดำเนินงานในแผนงานที่ ๓.๑ แผนการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน และ แผนงานที่ ๔.๑ แผนการจัดการคุณภาพน้ำและน้ำเสีย

แผนงานที่ ๓.๑ แผนการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน

๑. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

- กรมควบคุมมลพิษ
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ (จังหวัดราชบุรี)
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

๒. หลักการและเหตุผล

ตามที่พื้นที่ในเขตหมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน) และหมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม) ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ได้รับการคัดเลือกเป็นพื้นที่ดำเนินโครงการหมู่บ้านปลอดมลพิษ (Eco Village) จากการสำรวจพื้นที่เบื้องต้นพบว่าปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวยังมีการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการโดยมีการลักลอบทิ้งขยะมูลฝอยตามป่า และระบบการกำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่มีการดำเนินการแบบเทกองกลางแจ้งและมีการเผาเป็นครั้งคราว รวมทั้งประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจและขาดจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอยซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งต้นน้ำ รวมทั้งอาจเกิดผลกระทบต่อสุขอนามัยของประชาชนและการท่องเที่ยว

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวจึงมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่ในการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตั้งแต่ต้นทางโดยใช้หลัก ๓R (Reduce Reuse และRecycle) เพื่อเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องไปกำจัดให้มากที่สุด และส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ กิจกรรมธนาคารขยะมูลฝอย หมักปุ๋ยอินทรีย์ และน้ำสกัดชีวภาพเพื่อใช้เป็นสารทดแทนยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น รวมทั้งยังเป็นการปรับทัศนคติของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยมากยิ่งขึ้น

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมจากขยะมูลฝอย รวมทั้งให้เกิดความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอย

๓.๒ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๔. เป้าหมาย

๔.๑ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการคัดแยกและทิ้งขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี

๔.๒ ชุมชนมีการดำเนินการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยในรูปแบบที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่และมีความยั่งยืน

๕. พื้นที่เป้าหมาย

- พื้นที่หมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน)
- พื้นที่หมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม)
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน

๖. องค์ความรู้/ทักษะ/เทคนิคที่สำคัญที่ใช้ในการดำเนินงาน

ความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอย

๗. ผลลัพธ์

๗.๑ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการคัดแยกและทิ้งขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี

๗.๒ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ได้

๗.๓ ชุมชนมีการดำเนินการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่และมีความยั่งยืน

๗.๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการขยะมูลฝอยมีการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๘. ตัวชี้วัด/เกณฑ์ความสำเร็จ

๘.๑ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และให้ความร่วมมือในการคัดแยกและทิ้งขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีเพิ่มมากขึ้น

๘.๒ ชุมชนเป้าหมาย ทั้ง ๒ แห่ง คือ หมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน) และหมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม) ดำเนินการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย ในรูปแบบที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น

๙. <u>แผนปฏิบัติงาน/วิธีดำเนินการ/ระยะเวลาดำเนินการ</u>

๙.๑ การสำรวจข้อมูลด้านการจัดการขยะมูลฝอย อาทิเช่น ปริมาณขยะมูลฝอย องค์ประกอบขยะมูลฝอย และข้อมูลทางด้านสังคม เป็นต้น

๙.๑.๑ การสำรวจข้อมูลในพื้นที่หมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน)

๙.๑.๒ การสำรวจข้อมูลในพื้นที่หมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม)

๙.๒ การจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย โดยให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Resource Conservation and Recovery) ซึ่งมุ่งเน้นการควบคุมปริมาณขยะมูลฝอยหรือของเสียที่แหล่งกำเนิด และการเพิ่มประสิทธิภาพการคัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยหรือของเสียที่เกิดขึ้นก่อนที่จะนำไปกำจัดขั้นสุดท้าย ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในระยะยาวได้ โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้เกิดการลดขยะมูลฝอย (Waste Reduction) และการคัดแยก การนำกลับคืนมาใช้ซ้ำ (Reuse) และแปรรูปใหม่ (Recycling) ให้มากที่สุด โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

๙.๒.๑ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- การจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการจัดการขยะมูลฝอย การดูแลและเดินระบบกำจัดขยะมูลฝอย และแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย ให้กับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสวนผึ้ง

๙.๒.๒ ประชาชนหมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน)

- การจัดฝึกอบรมด้านการจัดการขยะมูลฝอย โดยมุ่งเน้นการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย ซึ่งรูปแบบในการจัดฝึกอบรมการใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย ขึ้นอยู่กับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ อาทิเช่น การนำขยะมูลฝอยอินทรีย์ไปหมักทำปุ๋ยอินทรีย์ และการผลิตน้ำสกัดชีวภาพเพื่อใช้เป็นสารทดแทนยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น

๙.๒.๓ ประชาชนหมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม)

- การจัดฝึกอบรมด้านการจัดการขยะมูลฝอย โดยมุ่งเน้นการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย ซึ่งรูปแบบในการจัดฝึกอบรมการใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย ขึ้นอยู่กับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ อาทิเช่น การนำขยะมูลฝอยอินทรีย์ไปหมักทำปุ๋ยอินทรีย์ และการผลิตน้ำสกัดชีวภาพเพื่อใช้เป็นสารทดแทนยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น

๙.๒.๔ สถาบันการศึกษาในพื้นที่หมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน) และหมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม)

- การจัดฝึกอบรมด้านการลด คัดแยก ขยะมูลฝอย และการดำเนินกิจกรรมธนาคารขยะให้กับโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่หมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน) และหมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม) โดยในส่วนของกิจกรรมธนาคารขยะ *กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นผู้รับผิดชอบ*

๙.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอย ในพื้นที่หมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน) และหมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม) โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำรายละเอียดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ/ปรับปรุงระบบจัดการขยะมูลฝอย

๙.๔ การจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน *(กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นผู้รับผิดชอบ)*

๙.๔.๑การจัดอบรมเตรียมความพร้อมการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิล โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน จำนวน ๒ ครั้ง ประกอบด้วย ครั้งที่ ๑ สำหรับนักเรียนทุกคน (๑๐๒ คน) และ ครั้งที่ ๒ สำหรับเจ้าหน้าที่ธนาคาร (๑๐ คน)

๙.๔.๒ การปรับปรุงอาคารสถานที่ตั้งธนาคารขยะรีไซเคิล โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน

๙.๔.๓ การเปิดให้บริการธนาคารขยะรีไซเคิล โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน

๙.๕ กิจกรรมส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน *(กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นผู้รับผิดชอบ)*

๙.๕.๑ อบรมการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน ให้แก่ ชาวบ้านห้วยแปดและห้วยสิบ หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม (๘๐ คน)

๙.๕.๒ จัดศึกษาดูงานการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน

๑๐.<u>การติดตามและประเมินผล</u>

ระยะเวลาดำเนินการทุก ๓ เดือน

๑๑.<u>ประโยชน์หรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้นของโครงการ</u>

๑๑.๑ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

๑๑.๒ ขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการมากขึ้น

๑๒.<u>งบประมาณที่จำเป็นต่อการดำเนินโครงการ</u>

๑๒.๑ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๔๑๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

๑๒.๒ งบประมาณที่ต้องใช้ในกรณีที่มีการก่อสร้าง จะต้องมีการประมาณราคา และพิจารณาจัดหาแหล่งงบประมาณต่อไป

ตารางที่ ๒ แผนปฏิบัติการ ตามแผนงานที่ ๓.๑ แผนการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน

แผนงาน/โครงการ	กิจกรรม	ปริมาณ	ปี ๒๕๕๓			ปี ๒๕๕๔										งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.			
๑. การสำรวจข้อมูลสิ่งแวดล้อมชุมชนที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน) และชุมชนที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม)	๑.๑ การสำรวจข้อมูลด้านการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ชุมชนที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน) อาทิเช่น ● ปริมาณขยะมูลฝอย ● องค์ประกอบขยะมูลฝอย ● ข้อมูลทางด้านสังคม	จำนวน ๑ ครั้ง				* ๕ – ๗ มกราคม ๒๕๕๔										๓๐,๐๐๐	กพ. / สนง.สธณ.๔ / สนง.ทสจ. ราชบุรี / สธ
	๑.๒ การสำรวจข้อมูลด้านการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ชุมชนที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม) อาทิเช่น ● ปริมาณขยะมูลฝอย ● องค์ประกอบขยะมูลฝอย ● ข้อมูลทางด้านสังคม	จำนวน ๑ ครั้ง				* ๕ – ๗ มกราคม ๒๕๕๔										๓๐,๐๐๐	

Error! Reference source not found. (ต่อ – ๑)

แผนงาน/โครงการ	กิจกรรม	ปริมาณงาน	ปี ๒๕๕๓			ปี ๒๕๕๔									งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ฌ.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๒. การจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	๒.๑ จัดฝึกอบรมให้กับประชาชนหมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน)	จำนวน ๒ ครั้ง				* ๕ มกราคม ๒๕๕๔					* ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔				๕๐,๐๐๐	คพ. / สส. / สนง.สสภ.๘ / สนง.ทสจ. ราชบุรี
	๒.๒ จัดฝึกอบรมให้กับประชาชนหมู่ ๖ (บ้านห้วยคลุม)	จำนวน ๒ ครั้ง				* ๖ มกราคม ๒๕๕๔					* ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔				๕๐,๐๐๐	
	๒.๓ จัดฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.สวนผึ้ง)	จำนวน ๑ ครั้ง				* ๒๗ มกราคม ๒๕๕๔									๓๐,๐๐๐	
	๒.๔ จัดฝึกอบรมให้กับนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน	จำนวน ๑ ครั้ง				* ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔									๕๐,๐๐๐	
๓. การเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่หมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน) และหมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม)	๓.๑ การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำรายละเอียดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ/ปรับปรุงระบบจัดการขยะมูลฝอย	ตามการร้องขอของ อปท.						* ๒๘ – ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔							๕๐,๐๐๐	คพ. / สส. สนง.สสภ.๘ / สนง.ทสจ. ราชบุรี / อปท.

Error! Reference source not found. (ต่อ – ๒)

แผนงาน/โครงการ	กิจกรรม	ปริมาณงาน	ปี ๒๕๕๓			ปี ๒๕๕๔									งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๔ การจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน	๔๑ จัดอบรมเตรียมความพร้อมการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิล โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน ครั้งที่ ๑ สำหรับนักเรียนทุกคน (๑๐๒ คน) ครั้งที่ ๒ สำหรับเจ้าหน้าที่ธนาคาร (๑๐ คน)	จำนวน ๒ ครั้ง		* ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓	* ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓										๑๐,๐๐๐	สส. / คพ. / สนง.สสภ.๘ / สนง.ทสจ. ราชบุรี
	๔๒ ปรับปรุงอาคารสถานที่ตั้งธนาคารขยะรีไซเคิล โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน	จำนวน ๑ ครั้ง			* ๒๐ - ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓										๕,๐๐๐ (ได้รับการสนับสนุนผ่านหลังคา Green roof จาก บจก. ไฟเนอร์พัฒน์)	
	๔๓ ฝึกให้บริการธนาคารขยะรีไซเคิล โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน	จำนวน ๑ ครั้ง			* ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓										-	
๕ ส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน	๕๑ อบรมการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน ให้แก่ ชาวบ้านห้วยแปดและห้วยสิบ หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม (๘๐ คน)	จำนวน ๑ ครั้ง			* ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๓										๕,๐๐๐	
	๕๒ จัดศึกษาดูงานการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน	จำนวน ๑ ครั้ง						* ๔ มี.ค. ๒๕๕๔							๑๐๐,๐๐๐	

๓.๒ แผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ สำนักปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงฯ เข้าร่วมการประชุมการพิจารณาสนับสนุนโครงการพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุรพล ปัตตานี) ชั้น ๑๖ อาคารกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อหารือแนวทางการดำเนินการโครงการตามพระราชดำริและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงฯ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ประมาณ ๑๕ คน ประกอบด้วย ผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี สำนักปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมี รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุรพลฯ) เป็นประธานฯ

โดยประธานฯ ขอให้ผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ รายงานผลการดำเนินการโครงการความร่วมมือไทย – จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ ที่ผ่านมา ดังนี้

- ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ (นายวิจารณ์ฯ) ขอแจ้งให้ที่ประชุมฯ ทราบถึง การดำเนินงานโครงการฯ ภายใต้แผนการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน และแผนการจัดการคุณภาพน้ำและน้ำเสีย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้มีการดำเนินการ ดังนี้ ๑) ลงพื้นที่ เพื่อสำรวจข้อมูลด้านการจัดการและคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย ๒) ดำเนินการจัดฝึกอบรมด้านการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสีย ให้กับ ผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และหมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม คณะครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง และผู้ประกอบการรีสอร์ทและโรงแรม จำนวน ๗ แห่ง ๓) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำลำห้วยคลุม จำนวน ๔ ครั้ง และ ๔) ติดตั้งระบบสาธิตสำหรับบำบัดน้ำเสียเฉพาะจุดสำหรับบ้านตัวอย่าง จำนวน ๔ หลัง
- ผู้แทนกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (นายอลงกตฯ) แจ้งให้ที่ประชุมฯ ทราบว่า ได้มีการดำเนินการ ดังนี้ ๑) ดำเนินการก่อสร้างสถานที่เก็บรวมรวบ/คัดแยกขยะรีไซเคิล เพื่อดำเนินกิจกรรมธนาคารขยะ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน พร้อมทั้งจัดฝึกอบรมเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิล ให้กับสมาชิกและนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน และ ๒) ดำเนินการจัดฝึกอบรม/ดูงานให้กับผู้นำประชาชน ในพื้นที่ ชุมชนห้วย ๑๐ หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และชุมชนห้วย ๘ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม
- ผู้แทนสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ (นางสาวกฤษณาฯ) แจ้งให้ที่ประชุมฯ ทราบว่า ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรม โครงการ ญ.หญิง บ้านถ้ำหินและบ้านห้วยคลุม รักษ์สิ่งแวดล้อม ให้กับประชาชน (ผู้หญิง) ในพื้นที่ชุมชนห้วย ๑๐ หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และชุมชนห้วย ๘ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม

โดยที่ประชุมฯ ได้มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ โครงการความร่วมมือไทย – จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ ดังนี้

- ประธานฯ ได้มอบนโยบายแนวทางในการดำเนินงานของกระทรวงฯ โดยมุ่งเน้นการสอนให้ประชาชนในพื้นที่ มีความรู้ ความสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการฯ โดยกิจกรรมต่าง ๆ ควรเป็นการปูพื้นฐาน และสร้างจิตสำนึกในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ รวมทั้งผลักดันให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยประธานฯ มอบหมายให้ ทสจ.ราชบุรี เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานกับชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อรับทราบสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน และจัดทำเป็นแผนแม่บทชุมชน ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาอีกครั้ง
- สำหรับการดำเนินงาน โครงการความร่วมมือไทย – จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ กรมควบคุมมลพิษ จะได้ประสานหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดแนวทางและแผนการดำเนินกิจกรรมฝึกอบรมด้านการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสีย ให้กับกลุ่มเป้าหมาย (ประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และหมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน และผู้ประกอบการรีสอร์ทและโรงแรม) ต่อไป ซึ่งคาดว่าจะดำเนินกิจกรรมในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕

ภายหลังจากการประชุมฯ กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแนวทางและกำหนดแผนการดำเนินกิจกรรมฝึกอบรมด้านการจัดการขยะมูลฝอย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการความร่วมมือไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ (Eco Village) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

หลักการและเหตุผล

ตามที่พื้นที่ในเขตหมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน) และหมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม) ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ได้รับการคัดเลือกเป็นพื้นที่ดำเนินโครงการความร่วมมือไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ (Eco Village) ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งจากการสำรวจพื้นที่เบื้องต้นพบว่าปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวยังมีการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยมีการลักลอบทิ้งขยะมูลฝอยตามป่า เผาในที่กลางแจ้ง และระบบการกำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่มีการดำเนินการแบบเทกองกลางแจ้งและมีการเผาเป็นครั้งคราว รวมทั้งประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจและขาดแรงจูงใจในการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งต้นน้ำ รวมทั้งอาจเกิดผลกระทบต่อสุขอนามัยของประชาชนและการท่องเที่ยว

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่ โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่ในการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตั้งแต่ต้นทางโดยใช้หลัก 3Rs (Reduce Reuse และ Recycle) เพื่อเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องไปกำจัดให้มากที่สุด และส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ กิจกรรมธนาคารขยะมูลฝอย หมักปุ๋ยอินทรีย์ และน้ำสกัดชีวภาพ เพื่อใช้เป็นสารทดแทนยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น รวมทั้งยังเป็นการปรับทัศนคติของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

- เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมจากขยะมูลฝอย รวมทั้งให้เกิดความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอย
- เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

เป้าหมาย

- ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการคัดแยกและทิ้งขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี
- ชุมชนมีการดำเนินการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยในรูปแบบที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่และมีความยั่งยืน

วัน เวลา และสถานที่

จำนวน ๔ วัน ระหว่างวันที่ ๕ – ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕

- พื้นที่หมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน)
- พื้นที่หมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม)
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน
- รีสอร์ท อ.สวนผึ้ง
- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.สวนผึ้ง

องค์ความรู้/ทักษะ/เทคนิคที่สำคัญที่ใช้ในการดำเนินงาน

- การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอย
  - ฐานที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
  - ฐานที่ ๒ การจัดการขยะรีไซเคิล
  - ฐานที่ ๓ การจัดการขยะอันตราย
- การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยและขยะอันตราย
- คู่มือแนะนำวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการคัดแยกและทิ้งขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี
- ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ได้
- ชุมชนมีการดำเนินการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่และมีความยั่งยืน
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการขยะมูลฝอยมีการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

กำหนดการลงพื้นที่

วันที่	เวลา	กลุ่มเป้าหมาย	กิจกรรม
๕ มิถุนายน ๒๕๕๕	๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	ผู้นำชุมชนและประชาชน หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน	๑) การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ - ฐานที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน - ฐานที่ ๒ การจัดการขยะรีไซเคิล - ฐานที่ ๓ การจัดการขยะอันตราย ๒) การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย
	๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	ผู้นำชุมชนและประชาชน หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม	๑) การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ - ฐานที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน - ฐานที่ ๒ การจัดการขยะรีไซเคิล - ฐานที่ ๓ การจัดการขยะอันตราย ๒) การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย
๖ มิถุนายน ๒๕๕๕	๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	คณะครูและนักเรียน ป.๑ – ๓ รร.ตชด.บ้านถ้ำหิน	๑) การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ - ฐานที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน - ฐานที่ ๒ การจัดการขยะรีไซเคิล - ฐานที่ ๓ การจัดการขยะอันตราย ๒) การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย
	๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	คณะครูและนักเรียน ป.๔ – ๖ รร.ตชด.บ้านถ้ำหิน	๑) การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ - ฐานที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน - ฐานที่ ๒ การจัดการขยะรีไซเคิล - ฐานที่ ๓ การจัดการขยะอันตราย ๒) การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย
๗ มิถุนายน ๒๕๕๕	๐๙.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	ผู้ประกอบการรีสอร์ท	๑) การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ - ฐานที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน - ฐานที่ ๒ การจัดการขยะรีไซเคิล - ฐานที่ ๓ การจัดการขยะอันตราย ๒) การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย
๘ มิถุนายน ๒๕๕๕	๐๙.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	อบต.สวนผึ้ง และสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	๑) ประชุมหารือร่วมกับนายกอบต.สวนผึ้ง ๒) คัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย

๓.๓ แผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ สำนักปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุรพล ปัตตานี) ได้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงฯ เข้าร่วมการประชุมเตรียมการรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดการประชุมวิชาการระดับชาติ องค์การเกษตรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ ๓๔ ณ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ในวันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุรพล ปัตตานี) ชั้น ๑๖ อาคารกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ประมาณ ๒๐ คน ประกอบด้วย ผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สำนักตรวจและประเมินผล สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อหารือแนวทางการเตรียมความพร้อมการรับเสด็จฯ ในพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่โครงการความร่วมมือไทย - จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ (ECO Village) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในหมายกำหนดการเสด็จฯ ซึ่งรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุรพล ปัตตานี) เป็นประธานฯ โดยประธานฯ ขอให้ผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ รายงานผลการดำเนินการโครงการความร่วมมือไทย – จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ ที่ผ่านมา ดังนี้

๑) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ นำเสนอที่มาในการดำเนินโครงการฯ โดยสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกับกระทรวงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อดำเนินโครงการหมู่บ้านไร้มลพิษ เพื่อพัฒนาชนบทของทั้งสองประเทศให้ดีขึ้น โดยสาธารณรัฐประชาชนจีนได้กำหนดหมู่บ้านในมณฑลยูนาน และหมู่บ้านในประเทศไทยได้คัดเลือกหมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และหมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี สำหรับแผนการดำเนินโครงการมีทั้งหมด ๕ แผนงาน ได้แก่

- แผนงานที่ ๑ การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน
- แผนงานที่ ๒ การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ในชุมชน
- แผนงานที่ ๓ การพัฒนาสุขาภิบาล อนามัยสิ่งแวดล้อม และการควบคุมโรคติดต่อ
- แผนงานที่ ๔ การป้องกันและแก้ไขคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภค
- แผนงานที่ ๕ การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชุมชน

๒) ผู้แทนจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้สรุปผลการลงพื้นที่ เมื่อวันที่ ๗ – ๘ และ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๒.๑ ประชาชนในพื้นที่ยังประสบปัญหาความขาดแคลนน้ำอุปโภคในพื้นที่ชุมชนหมู่ที่ ๕ เนื่องจากถังเก็บน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำจัดทำไว้ไม่สามารถใช้งานได้ ปัญหาความตื้นเขินของฝายเก็บน้ำ ปัญหาเส้นทางถนนที่ติดกับทางน้ำมักถูกน้ำกัดเซาะในช่วงน้ำหลาก และการสนับสนุนโครงการด้านพลังงานยังไม่ตรงตามจุดประสงค์ของประชาชนในพื้นที่

๒.๒ ประชาชนในพื้นที่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหาด้านการจัดเก็บขยะมูลฝอย การสนับสนุนพันธุ์ปลาเพื่อการเพิ่มรายได้ ความต้องการด้านเมล็ดพันธุ์พืช และการดูแลความเรียบร้อยของพื้นที่

- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพี่เลี้ยงระดับอำเภอตามโครงการความร่วมมือไทย - จีน หมู่บ้านไร้มลพิษตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ที่ ๕/๒๕๕๖ เพื่อทำหน้าที่ประสานคณะทำงานระดับชุมชน และหน่วยงานผู้ดำเนินการในพื้นที่ เพื่อผลักดันให้การดำเนินงานได้ตามจุดประสงค์โครงการหมู่บ้านไทย-จีน
- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานระดับชุมชนตามโครงการความร่วมมือไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บ้านถ้ำหินและบ้านห้วยคลุม อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เพื่อเป็นผู้ผลักดันการดำเนินงานในระดับชุมชน
- ควรดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรฯ พร้อมปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๓) ประธานฯ ได้ขอให้หน่วยงานผู้ร่วมดำเนินโครงการฯ จัดทำสรุปผลการดำเนินโครงการฯ ในระหว่างปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ และจัดทำแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปส่งให้กั สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ทั้งนี้หากหน่วยงานผู้ร่วมดำเนินโครงการฯ ไม่มีการตั้งงบประมาณไว้ขอให้ประสานสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ เพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณต่อไป

๔) ประธานฯ ได้สอบถามที่ประชุมถึงการดำเนินงานในรูปแบบคณะทำงานฯ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การดำเนินงานเกิดความต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ มีการติดตามผลเป็นภาพรวม และสามารถร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานในภาพรวมได้ ทั้งนี้ในการดำเนินงานในรูปคณะทำงานฯ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะนำมาหารือในการประชุมครั้งต่อไป

๕) ประธานฯ ได้มอบหมายให้ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นหน่วยงานในพื้นที่ประสานสอบถามกำหนดการที่แน่นอนในการเสด็จฯ พร้อมทั้งรูปแบบการถวายรายงานฯ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และแจ้งกลับมายังสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ เพื่อประสานแจ้งให้หน่วยงานผู้ร่วมดำเนินโครงการฯ ของกระทรวงทรัพยากรฯ ทราบต่อไป

ภายหลังจากการประชุมฯ กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแนวทางและกำหนดแผนการดำเนินกิจกรรมฝึกอบรมด้านการจัดการขยะมูลฝอย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการความร่วมมือไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ (Eco Village) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

หลักการและเหตุผล

ตามที่พื้นที่ในเขตหมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน) และหมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม) ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ได้รับการคัดเลือกเป็นพื้นที่ดำเนินโครงการความร่วมมือไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ (Eco Village) ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งจากการสำรวจพื้นที่เบื้องต้นพบว่าปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวยังมีการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยมีการลักลอบทิ้งขยะมูลฝอยตามป่า เผาในที่กลางแจ้ง และระบบการกำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่มีการดำเนินการแบบเทกองกลางแจ้งและมีการเผาเป็นครั้งคราว รวมทั้งประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจและขาดแรงจูงใจในการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งต้นน้ำ รวมทั้งอาจเกิดผลกระทบต่อสุขอนามัยของประชาชนและการท่องเที่ยว

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่ โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่ในการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตั้งแต่ต้นทางโดยใช้หลัก 3R (Reduce Reuse และ Recycle) เพื่อเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องไปกำจัดให้มากที่สุด และส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ กิจกรรมธนาคารขยะมูลฝอย หมักปุ๋ยอินทรีย์ และน้ำสกัดชีวภาพ เพื่อใช้เป็นสารทดแทนยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น รวมทั้งยังเป็นการปรับทัศนคติของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

- เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมจากขยะมูลฝอย รวมทั้งให้เกิดความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอย
- เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

เป้าหมาย

- ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการคัดแยกและทิ้งขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี
- ชุมชนมีการดำเนินการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยในรูปแบบที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่และมีความยั่งยืน

วัน เวลา และสถานที่

จำนวน ๕ วัน ระหว่างวันที่ ๓ – ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕

- พื้นที่หมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน)
- พื้นที่หมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม)
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน
- รีสอร์ท อ.สวนผึ้ง
- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.สวนผึ้ง

องค์ความรู้/ทักษะ/เทคนิคที่สำคัญที่ใช้ในการดำเนินงาน

- การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอย
  - ฐานที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
  - ฐานที่ ๒ การจัดการขยะรีไซเคิล
  - ฐานที่ ๓ การจัดการขยะอันตราย
- การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย
- การลดปริมาณขยะ โดยการนำขยะอินทรีย์มาทำปุ๋ยหมัก ด้วยวิธีการของคิตะคิวชู (KitaQ)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการคัดแยกและทิ้งขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี
- ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ได้
- ชุมชนมีการดำเนินการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่และมีความยั่งยืน
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการขยะมูลฝอยมีการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

กำหนดการลงพื้นที่

วันที่	เวลา	กลุ่มเป้าหมาย	กิจกรรม
๓ มิถุนายน ๒๕๕๖	๑๓.๓๐ – ๑๖.๓๐ น.	อบต.สวนผึ้ง และ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	๑) ประชุมหารือร่วมกับนายกอบต.สวนผึ้ง ๒) คัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ของ อบต.สวนผึ้ง
๔ มิถุนายน ๒๕๕๖	๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	คณะครูและนักเรียน ป. ๑ – ๓ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน	๑) การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ - ฐานที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน - ฐานที่ ๒ การจัดการขยะรีไซเคิล - ฐานที่ ๓ การจัดการขยะอันตราย ๒) การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย ๓) การนำขยะอินทรีย์มาทำปุ๋ยหมัก ด้วยวิธีการของคิตะคิวชู
	๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	คณะครูและนักเรียน ป.๔ – ๖ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน	๑) การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ - ฐานที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน - ฐานที่ ๒ การจัดการขยะรีไซเคิล - ฐานที่ ๓ การจัดการขยะอันตราย ๒) การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย ๓) การนำขยะอินทรีย์มาทำปุ๋ยหมัก ด้วยวิธีการของคิตะคิวชู
๕ มิถุนายน ๒๕๕๖	๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	ผู้นำชุมชนและประชาชน หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน	๑) การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ - ฐานที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน - ฐานที่ ๒ การจัดการขยะรีไซเคิล - ฐานที่ ๓ การจัดการขยะอันตราย ๒) การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย ๓) การนำขยะอินทรีย์มาทำปุ๋ยหมัก ด้วยวิธีการของคิตะคิวชู
	๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	ผู้นำชุมชนและประชาชน หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม	๑) การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ - ฐานที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน - ฐานที่ ๒ การจัดการขยะรีไซเคิล - ฐานที่ ๓ การจัดการขยะอันตราย ๒) การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย ๓) การนำขยะอินทรีย์มาทำปุ๋ยหมัก ด้วยวิธีการของคิตะคิวชู
๖ - ๗ มิถุนายน ๒๕๕๖	๐๙.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	ผู้ประกอบการรีสอร์ท	๑) การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ - การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน - การจัดการขยะรีไซเคิล - การจัดการขยะอันตราย ๒) การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย ๓) การนำขยะอินทรีย์มาทำปุ๋ยหมัก ด้วยวิธีการของคิตะคิวชู

บทที่ ๔
การสำรวจข้อมูล
การจัดการขยะมูลฝอย

บทที่ ๔
การสำรวจข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอย

กรมควบคุมมลพิษ ลงพื้นที่เพื่อทำการสำรวจข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่หมู่ ๕ บ้านถ้ำหิน และหมู่ ๖ บ้านห้วยคลุม ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ในระหว่างวันที่ ๓๐ มิถุนายน – ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ โดยการสัมภาษณ์ประชาชน และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง และการทำแบบสอบถาม รายละเอียดดังนี้

๔.๑ การจัดการขยะมูลฝอย

จากการประเมินเบื้องต้นพบว่า อาชีพหลักของประชากรในพื้นที่ คือ อาชีพเกษตรกรรม รับราชการและพนักงานสถานประกอบการ ซึ่งชุมชนส่วนมากเป็นพื้นที่พักอาศัย ดังนั้น ปริมาณขยะมูลฝอยส่วนใหญ่ที่พบเป็นขยะอินทรีย์จากครัวเรือนและภาคการเกษตร รองลงมา ได้แก่ ขยะพลาสติก และขยะอื่น ๆ จากการประมาณการปริมาณขยะมูลฝอยของชุมชนในพื้นที่หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม พบว่า มีปริมาณขยะมูลฝอยประมาณ ๕๘๕.๖ กิโลกรัมต่อวัน

ตารางที่ ๓ จำนวนประชากร และปริมาณขยะมูลฝอย

ที่	ชื่อชุมชน	จำนวนประชากร *	ปริมาณขยะมูลฝอย**
๑	หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน	๘๕๗	๓๔๒.๘
๒	หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม	๖๐๗	๒๔๒.๘
รวม		**๑,๔๖๔**	**๕๘๕.๖**

หมายเหตุ: * ข้อมูลจำนวนประชากร ณ มีนาคม ๒๕๕๓

** ข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอย โดยประมาณการ กรมควบคุมมลพิษ ๒๕๕๑

การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และหมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง (อบต. สวนผึ้ง) โดยใช้รถเก็บขนขยะมูลฝอยของทาง อบต. สวนผึ้ง จำนวน ๑ คัน เก็บขนขยะมูลฝอยวันละ ๑ – ๒ ครั้ง ซึ่งสามารถเก็บขนขยะมูลฝอยได้ประมาณครั้งละ ๕ ตัน ครอบคลุม ๗ หมู่บ้าน ในเขตความรับผิดชอบของ อบต.สวนผึ้ง โดยในเขตพื้นที่ชุมชนจะมีการเก็บขนขยะมูลฝอยอาทิตย์ละ ๓ ครั้ง ส่วนพื้นที่ในเขตสถานประกอบการประเภทที่พักนักท่องเที่ยว และรีสอร์ท จะมีการเก็บขนขยะมูลฝอยอาทิตย์ละ ๔ ครั้ง โดยขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้ จะนำไปกำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของ อบต.สวนผึ้ง ตั้งอยู่ที่บ้านนาขุนแสน หมู่ที่ ๔ สภาพพื้นที่ล้อมรอบด้วยเนินเขา การกำจัดขยะ

ภาพที่ ๑๑ รถเก็บขนขยะมูลฝอย ของ อบต. สวนผึ้ง

ภาพที่ ๑๒ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ของ อบต. สวนผึ้ง

๔.๒ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

จากการสำรวจของข้อมูลของประชาชนในหมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และหมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่จะมีการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนเบื้องต้น โดยแบ่งออกเป็น ขยะอินทรีย์ และขยะรีไซเคิล

- ขยะอินทรีย์ ส่วนใหญ่เป็นประเภทเศษอาหาร ประชาชนส่วนใหญ่จะนำไปให้เป็นอาหารสัตว์ เช่น อาหารหมู อาหารไก่ อาหารสุนัข ส่วนขยะอินทรีย์ประเภทใบไม้ กิ่งไม้ เปลือกผลไม้ ประชาชนส่วนใหญ่จะนำไปวางใต้ต้นไม้ เพื่อเป็นปุ๋ยแก่พืช
- ขยะรีไซเคิล ส่วนใหญ่เป็นประเภทขวดพลาสติก ขวดแก้ว ที่เป็นบรรจุภัณฑ์ใส่สารเคมี ยาฆ่าแมลง ประชาชนส่วนใหญ่จะทำการล้าง แล้วเก็บรวบรวมไว้ เพื่อขายแก่รถรับซื้อของเก่าต่อไป
- สำหรับขยะมูลฝอยที่เหลือ ประชาชนส่วนใหญ่จะรวมรวมทิ้งลงในถังรองรับขยะมูลฝอย ของ อบต. สวนผึ้ง บางส่วนจะขุดหลุมฝังขยะมูลฝอยในบริเวณบ้านของตนเอง หรือ เผาทิ้งในที่โล่งแจ้ง

ภาพที่ ๑๓ การเก็บรวบรวมขยะรีไซเคิล

ภาพที่ ๑๔ การวางกองและเผาทิ้งในที่โล่งแจ้ง

๔.๔ การจัดการขยะมูลฝอยรีไซเคิล

อบต.สวนผึ้ง มีร้านรับซื้อของเก่าที่ขึ้นทะเบียนไว้กับ อบต.สวนผึ้ง จำนวน ๓ ร้าน คือ

- ร้านฯ นายบุญส่ง สารวัน ที่อยู่ ๓๑๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลสวนผึ้ง เขตสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- ร้านฯ นายใจณรงค์ แลไม้งาม ที่อยู่ ๔๖ หมู่ที่ ๓ ตำบลสวนผึ้ง เขตสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- ร้านฯ นายกุ้ง แสงทอง ที่อยู่ ๔ หมู่ที่ ๓ ตำบลสวนผึ้ง เขตสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

จากการสำรวจ ร้านรับซื้อของเก่า บริเวณหมู่ที่ ๓ บ้านผาปก ของ นายบุญส่ง สารวัน พบว่า ร้านรับซื้อของเก่า ดำเนินการมาแล้ว ๔ ปี ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จาก อบต.สวนผึ้ง แต่ยังคงขาดใบอนุญาตขายทอดตลาดและค้าของเก่า จากกรมการปกครอง ซึ่งร้านรับซื้อของเก่า สามารถยื่นคำร้องได้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่สถานประกอบกิจการตั้งอยู่ สำหรับโกดังเก็บของเก่า มีขนาดประมาณ ๖๐ x ๑๐๐ เมตร โดยขยะรีไซเคิลที่รับซื้อส่วนใหญ่จะเป็นวัสดุประเภท กระดาษ ขวดพลาสติก ขวดแก้ว เศษเหล็ก สังกะสี อุปกรณ์อิเล็กทรนิกส์ และแบตเตอรี่รถยนต์ เป็นต้น โดยขยะรีไซเคิลที่รับซื้อมา พนักงานจะทำการคัดแยก ก่อนส่งต่อไปยังโรงงานคัดแยกขยะมูลฝอยที่อำเภอจอมบึง ประมาณปีละ ๓ ครั้ง โดยมีปริมาณขยะรีไซเคิลที่รวบรวมจะนำไปส่งครั้งละ ๑ ตัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นขวดแก้ว และขวดพลาสติก สำหรับอุปกรณ์

ภาพที่ ๑๕ การสำรวจร้านรับซื้อของเก่า

๔.๔ การจัดการขยะอันตราย

สำหรับขยะมูลฝอยประเภทขยะอันตราย เช่น หลอดไฟ กระป๋องสเปรย์ ถ่านไฟฉาย กระป๋องยาฆ่าแมลง ขวดยาฆ่าแมลง ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะอันตราย ซึ่งส่วนใหญ่แต่ละครัวเรือนจะมีวิธีการจัดการแบบไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น หลอดไฟ หรือ ถ่านไฟฉาย เมื่อหมดอายุการใช้งาน ประชาชนจะทำการทุบให้แตกแล้วขุดหลุมฝัง สำหรับภาชนะบรรจุภัณฑ์การเกษตร ที่เกษตรกรใช้สารเคมีหมดแล้ว ส่วนใหญ่จะขายให้กับร้านรับซื้อของเก่า ซึ่งหากกระบวนการล้างทำความสะอาดภาชนะบรรจุภัณฑ์เป็นไปอย่างไม่ถูกต้อง อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้

ภาพที่ ๑๖ การเก็บรวบรวมภาชนะบรรจุภัณฑ์การเกษตร

๔.๕ การใช้สารเคมีทางการเกษตร

- จากการรายงานของสำนักงานเกษตรอำเภอสวนผึ้ง (ปี ๒๕๕๑) พบว่า ประชากรของชุมชน ทั้ง ๒ แห่ง มีประชากรประมาณ ๑,๔๑๐ คน เป็นชาย ๗๔๑ คน และหญิง ๖๖๙ คน โดยหมู่ที่ ๕ มีประชากรมากที่สุด ๗๙๓ คน และหมู่ที่ ๖ มีประชากร ๖๑๗ คน ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวเขาร้อยละ ๙๕ นับถือศาสนาพุธ คริสต์ และผี การประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และใช้น้ำจากลำห้วยคลุม โดยมีการจัดตั้งกลุ่มเกษตร หมู่ที่ ๖ จำนวน ๑ กลุ่ม กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หมู่ ๕ จำนวน ๑ กลุ่ม และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หมู่ที่ ๖ จำนวน ๑ กลุ่ม
- พื้นที่ถือครองทางการเกษตรของชุมชน ทั้ง ๒ แห่ง มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๖,๐๘๐ ไร่ โดยหมู่ที่ ๕ มีเนื้อที่ ๑๓,๑๔๐ ไร่ และหมู่ที่ ๖ มีเนื้อที่ ๑๒,๙๔๐ ไร่ การทำการเกษตรทุกชนิดส่วนใหญ่ใช้สารเคมีเป็นหลัก มีส่วนน้อยที่ใช้สารสกัดชีวภาพ จำแนกเป็น พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น ร้อยละ ๗๘ พืชไร่ ร้อยละ ๑๑ ไม้ผลและปศุสัตว์ ร้อยละ ๔ และพืชผัก ร้อยละ ๒ ชนิดพืชที่ปลูก ประกอบด้วย ๑) ไม้ยืนต้น ได้แก่ ยางพารา ปาล์ม สน ๒) พืชไร่ ได้แก่ มันสำปะหลัง ข้าวโพด ๓) ไม้ผล ได้แก่ ส้มโอ มะม่วง และ ๔) พืชผัก ได้แก่ ถั่วฝักยาว แตงกวา พริก มะนาว ขิง ข่า ตะไคร้

- แหล่งที่มาของสารเคมีทางการเกษตรสามารถหาซื้อได้จากร้านค้าทั่วไปในท้องถิ่น โดยสารเคมีทางการเกษตรที่เกษตรกรใช้ประกอบด้วยปุ๋ยเคมี และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ ได้แก่ สารกำจัดแมลง ๗ ชนิด สารกำจัดวัชพืช ๒ ชนิด และสารกำจัดโรคพืช ๓ ชนิด กลุ่มของสารเคมีฯ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต คาร์บาเมท และไพรีทรอยด์ ซึ่งมีฤทธิ์ในการกำจัดศัตรูพืชแต่ไม่ตกค้างสะสมในสิ่งแวดล้อมนาน นอกจากนี้ยังมีการใช้สารสกัดชีวภาพ และสะเดา

- การจำแนกระดับความเป็นพิษของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ตามที่องค์การอนามัยโลก (WHO) กำหนด พบว่า เป็นสารเคมีฯ ที่มีพิษร้ายแรงสูงมาก จำนวน ๑ ชนิด (EPN) มีพิษร้ายแรงสูง จำนวน ๒ ชนิด (Carbofuran, Methomyl) มีพิษปานกลาง จำนวน ๓ ชนิด (Abamectin, Cypermethrin, Paraquat) มีพิษน้อย จำนวน ๔ ชนิด (*Bacillus thuringiensis*, Malathion, Glyphosate, Sulphur) และชนิดที่ไม่ก่อให้เกิดความเป็นพิษเฉียบพลันจากการใช้ในสภาพปกติ จำนวน ๒ ชนิด (Mancoceb, Carbendazim) ซึ่งจะต้องมีมาตรการจำกัดหรือห้ามใช้สารเคมีที่มีพิษร้ายแรงสูงมาก และมีพิษสูง

- จากการสอบถามข้อมูลผลการตรวจเลือดจากนากยกองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง เพื่อหาสารพิษกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตและคาร์บาเมท ซึ่งเป็นกลุ่มสารเคมีที่เกษตรกรนิยมใช้และก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้มากที่สุด พบว่า ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๙ สถานีอนามัยตำบลสวนผึ้งได้ดำเนินการตรวจเลือดเกษตรกรหมู่ที่ ๖ พบว่ามีความเสี่ยงต่อการได้รับสารพิษ ร้อยละ ๔๐

- พฤติกรรมการใช้สารเคมีทางการเกษตร พบว่ามีวิธีการใช้และการจัดการที่ไม่ถูกต้องและปลอดภัย กล่าวคือ ในขณะฉีดพ่นสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันสารเคมีไม่มิดชิดซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของผู้ใช้ เช่น ไม่สวมถุงมือ หมวก ผ้าปิดจมูก และสวมรองเท้าแตะ เป็นต้น

- การกำจัดภาชนะบรรจุภัณฑ์การเกษตรที่เกษตรกรใช้สารเคมีฯ หมดแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่ขายให้ร้านรับซื้อของเก่า ร้อยละ ๖๖ นำมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๖ เผา ร้อยละ ๑๐ และ ทิ้งตามไร่/สวน ร้อยละ ๘

ตารางที่ ๔ ข้อมูลการใช้สารเคมีทางการเกษตรของเกษตรกรหมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๖ ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ชื่อสามัญ	กลุ่ม	การใช้ประโยชน์	ระดับความเป็นพิษ
Abamectin	Avermectin	กำจัดแมลง	ปานกลาง (II)
Bacillus thuringiensis		กำจัดแมลง	พิษน้อย (III)
Carbendazim	Benzimidazole	กำจัดเชื้อรา	ไม่ก่อให้เกิดความเป็นพิษเฉียบพลันจากการใช้ในสภาพปกติ (U)
Carbofuran	Carbamates	กำจัดแมลง	ร้ายแรงสูง (Ib)
Cypermethrin	Pyrethroids	กำจัดแมลง	ปานกลาง (II)
EPN	Organophosphates	กำจัดแมลง	ร้ายแรงสูงมาก (Ia)
Glyphosate	Bipyridyls	กำจัดวัชพืช	พิษน้อย (III)
Paraquat	Bipyridyls	กำจัดวัชพืช	ปานกลาง (II)
Malathion	Organophosphates	กำจัดแมลง	พิษน้อย (III)
Mancozeb	Thiocarbamates	กำจัดเชื้อรา	ไม่ก่อให้เกิดความเป็นพิษเฉียบพลันจากการใช้ในสภาพปกติ (U)
Methomyl	Carbamates	กำจัดแมลง	ร้ายแรงสูง (Ib)
Sulphur		กำจัดเชื้อรา	พิษน้อย (III)

หมายเหตุ : การจำแนกระดับความเป็นพิษตามองค์การอนามัยโลก (WHO)

Ia = extremely hazardous, Ib = highly hazardous, II = moderately hazardous, III = slightly hazardous, U = unlikely to present acute hazard in nomal use

๔.๖ การจัดการขยะมูลฝอยภายในรีสอร์ท

เนื่องจาก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เพราะมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ ทั้งป่าไม้ ภูเขา และน้ำตก สถานที่ท่องเที่ยวมีความหลากหลายจากธรรมชาติ เช่น น้ำตกเก้าชั้น ธารน้ำร้อนบ่อคลึง เขากระโจม น้ำตกผาแดง เป็นต้น สามารถมาเที่ยวกันได้ตลอดทั้งปี รวมทั้งการเดินทางสะดวกสบาย ทำให้อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีการขยายตัวของจำนวนรีสอร์ทหรือที่พักนักท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นในทุกๆ ปี สำหรับรีสอร์ทในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง มีประมาณ ๙๕ แห่ง

โดยโรงแรมและรีสอร์ทส่วนใหญ่ ยังไม่มีการตั้งถังขยะมูลฝอยแบบแบ่งออกประเภทของขยะมูลฝอย จะเป็นการตั้งถังขยะมูลฝอยรวม จำนวนไม่มากนัก ภายในโรงแรมและรีสอร์ท (ขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่โรงแรมและรีสอร์ท) เนื่องจากกลัวเสียทัศนียภาพภายในโรงแรมและรีสอร์ท ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่มีบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ จะอาศัยเพียงเจ้าหน้าโรงแรมและรีสอร์ท (แม่บ้าน) เป็นผู้เก็บรวบรวมและทำการคัดแยกขยะมูลฝอย ออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑) ขยะรีไซเคิล โรงแรมและรีสอร์ทส่วนใหญ่ เจ้าหน้าที่จะคัดแยกและรวบรวมขยะรีไซเคิล มาเก็บไว้ ณ สถานที่เก็บรวบรวมขยะรีไซเคิลที่จัดไว้ โดยจะมีร้านรับซื้อของเก่ามารับซื้อขยะรีไซเคิล ประมาณเดือนละครั้ง

๒) ขยะอินทรีย์ โรงแรมและรีสอร์ทส่วนใหญ่ จะมีปริมาณขยะอินทรีย์ที่เกิดจากกิจกรรมในห้องครัว การจัดสวนและตกแต่งต้นไม้ โดยเจ้าหน้าที่บางส่วนจะนำขยะเศษอาหาร กลับไปเป็นอาหารสำหรับเลี้ยงสัตว์ และบางส่วนจะแยกกองรวมไว้ตามโคนต้นไม้ เพื่อให้เกิดการย่อยสลายเป็นสารบำรุงต้นไม้

๓) ขยะทั่วไป โรงแรมและรีสอร์ทส่วนใหญ่ จะรวบรวมขยะทั่วไป ที่เหลือจากขยะรีไซเคิลและขยะอินทรีย์ ใส่ถุงดำ และนำไปทิ้งที่ถังขยะมูลฝอย ของ อบต.สวนผึ้ง

ซึ่งจากการสำรวจ โรงแรมและรีสอร์ทส่วนใหญ่ จะไม่มีการคัดแยกขยะอันตราย โดยขยะอันตรายจะถูกรวบรวมทิ้งรวมกับขยะทั่วไป

ภาพที่ ๑๗ การจัดการขยะมูลฝอยภายในรีสอร์ท

๔.๗ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ของ อบต.สวนผึ้ง ตั้งอยู่ที่ บ้านนาขุนแสง หมู่ที่ ๔ ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีพื้นที่ประมาณ ๑๐ ไร่ แบ่งเป็น ๒ เฟส ฝั่งซ้ายและฝั่งขวา ซึ่งมีการใช้งานในเฟสแรก (ฝั่งซ้าย) ไปแล้ว ประมาณ ร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ และได้มีการกลบทับด้วยดินแล้ว โดยสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเริ่มใช้กำจัดขยะมูลฝอยตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน สภาพแวดล้อมบริเวณสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย พบว่า พื้นที่ล้อมรอบด้วยเนินเขา มีแหล่งน้ำสาธารณะ และชุมชน ประมาณ ๖ ครัวเรือน อยู่ห่างจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ประมาณ ๓ กิโลเมตร

- อบต.สวนผึ้ง ดำเนินการเก็บขนขยะมูลฝอยทุกวัน โดยมีปริมาณขยะมูลฝอย ประมาณ ๔ ตันต่อวัน โดยใช้รถเก็บขนขยะมูลฝอยของ อบต.สวนผึ้ง เป็นรถเปิดข้างเทท้าย ขนาดเล็ก ๔ ลูกบาศก์เมตร ระยะทางในการเก็บขนขยะมูลฝอยต่อเที่ยว ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร จำนวน ๒ เที่ยวต่อวัน ครอบคลุม ๘ หมู่บ้าน เริ่มต้นจากหมู่ที่ ๖ ไปยัง หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๔ และสิ้นสุดที่ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- จากการสำรวจสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ พบว่า อบต.สวนผึ้ง จะใช้พื้นที่ฝั่งซ้ายในการเทกองและฝังกลบขยะมูลฝอย โดยยังไม่มีการกลบทับขยะมูลฝอยด้วยวัสดุกลบทับ ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ กรมควบคุมมลพิษได้ลงพื้นที่สำรวจสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย พบว่า จะใช้พื้นที่ฝั่งขวาในการเทกองและฝังกลบขยะมูลฝอย โดยพื้นที่ฝั่งซ้ายเดิม มีการนำดินมากลบทับขยะเรียบร้อยแล้ว ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ กรมควบคุมมลพิษได้ลงพื้นที่สำรวจสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย พบว่า อบต.สวนผึ้ง เริ่มเปิดใช้พื้นที่ฝั่งซ้ายในการเทกองและฝังกลบขยะมูลฝอยอีกครั้ง โดยพื้นที่ฝั่งขวาเดิม มีการนำดินมากลบทับขยะเรียบร้อยแล้ว โดยในพื้นที่มีการตั้งเตาเผาขยะมูลฝอย ของ บริษัท กรีนเนอรี่ อินสไปร์เรชั่น จำกัด ขนาด กว้าง ๙๐ เซนติเมตร ยาว ๑๕๐ เซนติเมตร และสูง ๑๒๐ เซนติเมตร ความสูงปล่อง ๔ เมตร สามารถเผาขยะมูลฝอยได้ไม่น้อยกว่า ๕๐ กิโลกรัม/ชั่วโมง ประกอบด้วยห้องเผาไหม้ ๒ ห้อง ห้องที่ ๑ เผาขยะมูลฝอย ที่อุณหภูมิ ๖๐๐ องศาเซลเซียส ห้องที่ ๒ เผาควัน แก๊ส และกลิ่น ที่อุณหภูมิ ๘๐๐ องศาเซลเซียส ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างทดสอบการทำงาน

ภาพที่ ๑๘ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ฝั่งซ้าย ที่ได้มีการกลบทับด้วยดินแล้ว และการใช้งานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในฝั่งขวา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕

ภาพที่ ๑๙ การใช้งานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในฝั่งซ้าย และสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ฝั่งขวา ที่ได้มีการกลบทับด้วยดินแล้ว ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖

ภาพที่ ๒๐ เตาเผาขยะมูลฝอย ของ บริษัท กรีนเนอรี่ อินสไปร์เรชั่น จำกัด

๔.๘ ปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอย

จากการลงสำรวจพื้นที่ และสอบถามสภาพปัญหาของขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และหมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม และผู้ประกอบการรีสอร์ท พบว่า

- ปัญหาขยะตกค้าง ซึ่งเกิดจากการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของ อบต.สวนผึ้ง ยังขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ทำให้ไม่สามารถเก็บขนขยะมูลฝอยได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ ต้องดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ของตนเอง

- ปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เนื่องจากเจ้าหน้าที่ อบต.สวนผึ้ง มีจำนวนน้อย และยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง เช่น ควรมีการจัดทำแผนด้านการจัดการขยะมูลฝอย มีการดำเนินกิจกรรม 3Rs มีการวางระบบเส้นทางในการเก็บขนขยะมูลฝอย และมาตรการควบคุมการเก็บขนขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ มีการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามหลักวิชาการ เป็นต้น

- ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยอย่างผิดวิธี เนื่องจากเจ้าหน้าที่และประชาชนในพื้นที่ยังอาจขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี ทั้งการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ณ แหล่งกำเนิด การใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย การระวังป้องกันมลพิษจากขยะมูลฝอย และการดูแลเฝ้าระวังการลักลอบทิ้งขยะมูลฝอยลงสู่แหล่งน้ำ จึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำของลำห้วยคลุม

บทที่ ๕
ผลการดำเนินงาน

บทที่ ๕
ผลการดำเนินงาน

๕.๑ ผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔

การคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย

เมื่อวันที่ ๔ และ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการ สำรวจ รวบรวม และคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย ในพื้นที่หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๖ ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ของ อบต.สวนผึ้ง โดยศึกษาถึงลักษณะขยะมูลฝอยทางกายภาพ (Physical characteristic) พบว่า ลักษณะขยะมูลฝอยทางกายภาพรวมของทั้ง ๒ หมู่บ้าน มีร้อยละขององค์ประกอบขยะมูลฝอย ดังนี้ ร้อยละของขยะอินทรีย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔๐ ร้อยละของขยะที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (recycle) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑๘ ร้อยละของขยะทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓๖ และร้อยละของขยะอันตราย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๖

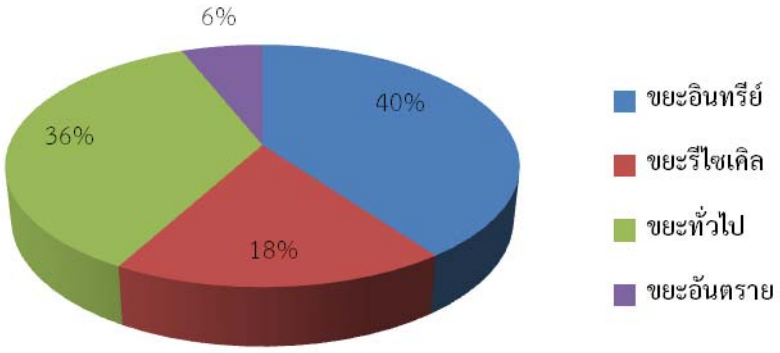

ภาพที่ ๒๑ แสดงสัดส่วนเฉลี่ยของปริมาณองค์ประกอบขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. ๒๕๔๔

ภาพที่ ๒๒ การคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย (วันที่ ๔ และ ๖ มกราคม ๒๕๕๔)

<u>การจัดกิจกรรมและเผยแพร่แนวทางการจัดการขยะมูลฝอย</u>

๑) การจัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ให้กับประชาชน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดประชุมและฝึกอบรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ในพื้นที่หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม ณ ศาลาประชาคมหมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม) มีผู้เข้าร่วมการประชุม ประมาณ ๖๐ คน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖ (นายดอกรัก เหลืองพิรุณรัตน์) ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ ๖ โดยผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษได้บรรยายให้ความรู้ในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย รวมทั้งฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งมีหัวข้อในการบรรยาย ดังนี้

- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับขยะมูลฝอยชุมชน การใช้ประโยชน์ และกำจัด
- การคัดแยกขยะมูลฝอย และการใช้หลัก 3Rs ในชีวิตประจำวัน
- การคัดแยกขยะอันตรายชุมชน

ภาพที่ ๒๓ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้กับประชาชน หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม (วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔)

เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดประชุมและฝึกอบรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ในพื้นที่หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน ณ สำนักสงฆ์ถ้ำหินสถิตเทพ มีผู้เข้าร่วมการประชุม ประมาณ ๖๐ คน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ (นายอำพล เพี้ยนพล) ผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ ๕ โดยผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษได้บรรยายให้ความรู้ในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย รวมทั้งฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งมีหัวข้อในการบรรยาย ดังนี้

- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับขยะมูลฝอยชุมชน การใช้ประโยชน์ และกำจัด
- การคัดแยกขยะมูลฝอย และการใช้หลัก 3Rs ในชีวิตประจำวัน
- การคัดแยกขยะอันตรายชุมชน

ภาพที่ ๒๔ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้กับประชาชน หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน (วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔)

เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดประชุมและฝึกอบรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ณ บ้านนายทู้ บุญทิน หมู่ที่ ๖ มีผู้เข้าร่วมการประชุม ประมาณ ๕๐ คน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖ (นายดอกรัก เหลืองพิรุณรัตน์) ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และหมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม โดยผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษได้บรรยายให้ความรู้ในเรื่องการคัดแยกและใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย ซึ่งมีหัวข้อในการบรรยาย ดังนี้

- การคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน
- การทำปุ๋ยหมักจากขยะมูลฝอย
- การทำปุ๋ยหมักโดยใช้ EM

ภาพที่ ๒๕ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้กับประชาชน ในพื้นที่หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน และหมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม (วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔)

๒) การจัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ให้กับนักเรียน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอย รวมทั้งฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย ให้กับนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน มีผู้เข้าร่วมดำเนินกิจกรรม ประมาณ ๑๑๐ คน ประกอบด้วย ครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน (ร.ต.ท.วันชัย กุลโสภณ) คณะครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ โดยผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการชี้แจงรายละเอียดการจัดกิจกรรม และทำการแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อเข้าฐานการเรียนรู้ จำนวน ๓ ฐานดังนี้

- ฐานที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับขยะมูลฝอย และการคัดแยกขยะมูลฝอย
- ฐานที่ ๒ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับขยะอันตราย และการคัดแยกขยะอันตราย
- ฐานที่ ๓ การกำจัดและการใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย

ภาพที่ ๒๖ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้กับนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน (วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔)

๓) การจัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ให้กับผู้ประกอบการรีสอร์ท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔

จากการประชุมติดตามผลการดำเนินโครงการฯ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุมอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยมี นายณรงค์ พลละเอียด รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี เป็นประธาน ที่ประชุมฯ ได้มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้ กรมควบคุมมลพิษ เพิ่มเติมในเรื่องของกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดขยะมูลฝอยให้กับผู้ประกอบการประเภทรีสอร์ทและโรงแรม ซึ่ง กรมควบคุมมลพิษ ได้ลงพื้นที่ เพื่อจัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำด้านการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสีย ให้กับผู้ประกอบการรี

สอร์ทและโรงแรมแล้ว จำนวน ๗ แห่ง ประกอบด้วย ไฮซีนรีสอร์ท, สวนผึ้งรีสอร์ท, บ้านอ้อมกอดขุนเขา, บ้านริมเขา, เดอะ นากายา รีสอร์ท, บ้านชมดอย, และธีรมา คอทเทจ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔

ภาพที่ ๒๗ การจัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำกับผู้ประกอบการรีสอร์ทและโรงแรม จำนวน ๗ แห่ง (เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔)

๔) การเสริมสร้างศักยภาพให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดประชุมให้ความรู้ในเรื่องเทคโนโลยีการจัดการขยะมูลฝอย ร่วมกับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง ณ องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง มีผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ประมาณ ๓๐ คน ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง (นายสมศักดิ์ เหลืองจรุงรัตน์) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง โดยผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษได้บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย แก่ผู้เข้าร่วมประชุมฯ จำนวน ๓ หัวข้อ ดังนี้

- หัวข้อที่ ๑ กระบวนการ องค์ประกอบ และขั้นตอนในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- หัวข้อที่ ๒ แนวทางการดำเนินงานด้านการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย (3Rs)
- หัวข้อที่ ๓ แนวทางการจัดเตรียมระบบการจัดการของเสียอันตราย

ภาพที่ ๒๘๑ การจัดประชุมให้ความรู้ในเรื่องเทคโนโลยีการจัดการขยะมูลฝอย ร่วมกับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง (วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔)

เมื่อวันที่ ๒๘ - ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดสัมมนาแนวทางการเสริมสร้างสรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ณ โรงแรมเอเชีย พัทยา จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ และความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการ ดูแลรักษา และเดินระบบกำจัดขยะมูลฝอย รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และข้อคิดเห็น ในการแก้ไขปัญหาการเดินระบบกำจัดขยะมูลฝอย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ/ปรับปรุงระบบจัดการขยะมูลฝอย ให้มีการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่ง กรมควบคุมมลพิษ ได้ประสานเชิญเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง เข้าร่วมการสัมมนาฯ ดังกล่าว

ภาพที่ ๒๙ การจัดสัมมนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (วันที่ ๒๘ - ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔)

๕.๒ ผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕

การคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย

เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการ สำรวจ รวบรวม และคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย ในพื้นที่หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๖ ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ของ อบต.สวนผึ้ง โดยศึกษาถึงลักษณะขยะมูลฝอยทางกายภาพ (Physical characteristic) พบว่า ลักษณะขยะมูลฝอยทางกายภาพรวมของทั้ง ๒ หมู่บ้าน มีร้อยละขององค์ประกอบขยะมูลฝอย ดังนี้ ร้อยละของขยะอินทรีย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓๑ ร้อยละของขยะที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (recycle) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓ ร้อยละของขยะทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๖๐ และร้อยละของขยะอันตราย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๖

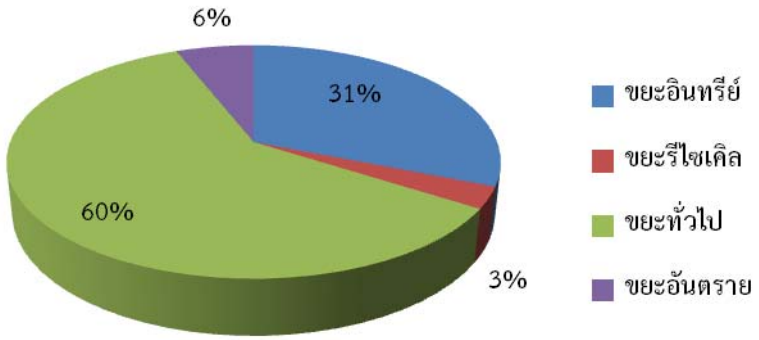

ภาพที่ ๓๐ แสดงสัดส่วนเฉลี่ยของปริมาณองค์ประกอบขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. ๒๕๔๕

ภาพที่ ๓๑ การคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย (วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕)

<u>การจัดกิจกรรมและเผยแพร่แนวทางการจัดการขยะมูลฝอย</u>

๑) การจัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ให้กับประชาชน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ในพื้นที่หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม ณ ศาลาประชาคมหมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม) มีผู้เข้าร่วมการประชุม ประมาณ ๕๐ คน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖ (นายดอกรัก เหลืองพิรุณรัตน์) ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ ๖ โดยผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษได้บรรยายให้ความรู้ในเรื่อง ๑) การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ๒) การจัดการขยะรีไซเคิล และ ๓) การจัดการขยะอันตราย และการฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยและขยะอันตราย รวมทั้งได้มอบกล่องบรรจุคู่มือแนะนำวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย ให้กับผู้แทนในพื้นที่หมู่ที่ ๖ เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ในด้านการจัดการขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ และใช้เป็นเอกสารเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่สนใจทั่วไป

ภาพที่ ๓๒ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้กับประชาชน หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม (วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕)

เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ในพื้นที่หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน ณ สำนักสงฆ์ถ้ำหินสถิตเทพ มีผู้เข้าร่วมการประชุม ประมาณ ๕๐ คน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ (นายอำพล เพี้ยนพล) ผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ ๕ โดยผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษได้บรรยายให้ความรู้ในเรื่อง ๑) การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ๒) การจัดการขยะรีไซเคิล และ ๓) การจัดการขยะอันตราย และการฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยและขยะอันตราย รวมทั้งได้มอบกล่องบรรจุคู่มือแนะนำวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย ให้กับผู้แทนในพื้นที่หมู่ที่ ๕ เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ในด้านการจัดการขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ และใช้เป็นเอกสารเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่สนใจทั่วไป

ภาพที่ ๓๓ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้กับประชาชน หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน (วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕)

๒) การจัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ให้กับนักเรียน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ให้กับนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน มีผู้เข้าร่วมดำเนินกิจกรรม ประมาณ ๑๒๐ คน ประกอบด้วย ครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน (ร.ต.ท.วันชัย กุลโสภณ) คณะครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ โดยผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการชี้แจงรายละเอียดการจัดกิจกรรม และทำการแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อเข้าฐานการเรียนรู้ จำนวน ๓ ฐาน ดังนี้

- ฐานที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นในการแบ่งประเภทและการคัดแยกขยะรีไซเคิล
- ฐานที่ ๒ ความรู้เบื้องต้นในการจัดการขยะอันตราย
- ฐานที่ ๓ ความรู้เบื้องต้นในการกำจัดและการใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยชุมชน

รวมทั้งได้มอบกล่องบรรจุคู่มือแนะนำวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย ให้กับผู้แทนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ในด้านการจัดการขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ และใช้เป็นเอกสารเผยแพร่ให้แก่นักเรียนและผู้ที่สนใจทั่วไป

ภาพที่ ๓๔ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้กับนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน (วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕)

๓) การจัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ให้กับผู้ประกอบการรีสอร์ท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ กรมควบคุมมลพิษ ได้ลงพื้นที่ เพื่อจัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำด้านการจัดการขยะมูลฝอย ให้กับผู้ประกอบการรีสอร์ทและโรงแรม จำนวน ๑๐ แห่ง ประกอบด้วย ๑) เดอะ ซินเนอร์รี่ รีสอร์ท ๒) สวิส วัลเลย์ ฮิพ รีสอร์ท ๓) ภูผาผึ้ง รีสอร์ท ๔) สวนผึ้ง คันทรี ฮิลล์ รีสอร์ท ๕) ภูพนา ฮัท สวนผึ้ง ๖) บ้านอ้อมกอดขุนเขา ๗) บ้านหอมเทียน ๘) สวนผึ้ง รีสอร์ท ๙) ลา ทอสคาน่า รีสอร์ท และ ๑๐) อูหลง รีสอร์ท ซึ่ง กรมควบคุมมลพิษ จึงได้ให้คำแนะนำในการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับสภาพโรงแรมและรีสอร์ทแต่ละแห่ง โดยเฉพาะวิธีการคัดแยกและเก็บรวบรวมขยะอันตรายแบบถูกต้องและปลอดภัย รวมทั้งได้มอบกล่องบรรจุคู่มือแนะนำวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย ให้กับผู้แทนโรงแรมและรีสอร์ท เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ในด้านการจัดการขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ และใช้เป็นเอกสารเผยแพร่ให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้ที่สนใจทั่วไป

เดอะ ซินเนอร์รี่ รีสอร์ท

สวิส วัลเลย์ ฮิพ รีสอร์ท

ภูผาผึ้ง รีสอร์ท

สวนผึ้ง คันทรี ฮิลล์ รีสอร์ท

ภูพนา ฮัท สวนผึ้ง

บ้านอ้อมกอดขุนเขา

บ้านหอมเทียน

สวนผึ้ง รีสอร์ท

ลา ทอสคาน่า รีสอร์ท

อูหลง รีสอร์ท

ภาพที่ ๓๕ การให้คำแนะนำกับผู้ประกอบการรีสอร์ทและโรงแรม จำนวน ๑๐ แห่ง
(วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕)

๕.๓ ผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

การคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย

เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการ สำรวจ รวบรวม และคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย ในพื้นที่หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๖ ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ของ อบต.สวนผึ้ง โดยศึกษาถึงลักษณะขยะมูลฝอยทางกายภาพ (Physical characteristic) พบว่า ลักษณะขยะมูลฝอยทางกายภาพรวมของทั้ง ๒ หมู่บ้าน มีร้อยละขององค์ประกอบขยะมูลฝอย ดังนี้ ร้อยละของขยะอินทรีย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒๕ ร้อยละของขยะที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (recycle) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓ ร้อยละของขยะทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๖๒ และร้อยละของขยะอันตราย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑๐

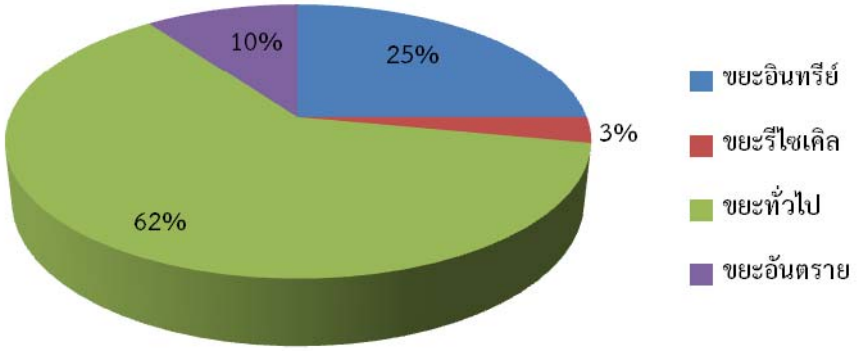

ภาพที่ ๓๖ แสดงสัดส่วนเฉลี่ยของปริมาณองค์ประกอบขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. ๒๕๕๖

ภาพที่ ๓๗ การคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย (วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖)

<u>การจัดกิจกรรมและเผยแพร่แนวทางการจัดการขยะมูลฝอย</u>

๑) การจัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ให้กับประชาชน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖

เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ในพื้นที่หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม ณ ศาลาประชาคมหมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม) มีผู้เข้าร่วมการประชุม ประมาณ ๔๐ คน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖ (นายดอกรัก เหลืองพิรุณรัตน์) ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ ๖ โดยผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษได้บรรยายให้ความรู้ในเรื่อง ๑) การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ๒) การจัดการขยะรีไซเคิล และ ๓) การจัดการขยะอันตราย การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยและขยะอันตราย และการนำขยะอินทรย์มาทำปุ๋ยหมักด้วยวิธีของคิตะคิวชู รวมทั้งได้มอบกล่องบรรจุคู่มือแนะนำวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตรายให้กับผู้แทนในพื้นที่หมู่ที่ ๖ เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ในด้านการจัดการขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ และใช้เป็นเอกสารเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่สนใจทั่วไป

ภาพที่ ๓๘ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้กับประชาชน หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม (วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖)

เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ในพื้นที่หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน ณ สำนักสงฆ์ถ้ำหินสถิตเทพ มีผู้เข้าร่วมการประชุม ประมาณ ๔๐ คน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ (นายอำพล เพี้ยนพล) ผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ ๕ โดยผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษได้บรรยายให้ความรู้ในเรื่อง ๑) การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ๒) การจัดการขยะรีไซเคิล และ ๓) การจัดการขยะอันตราย การฝึกปฏิบัติและสาธิตวิธีการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยและขยะอันตราย และการนำขยะอินทรย์มาทำปุ๋ยหมักด้วยวิธีของคิตะคิวชู รวมทั้งได้มอบกล่องบรรจุคู่มือแนะนำวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย ให้กับผู้แทนในพื้นที่หมู่ที่ ๕ เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ในด้านการจัดการขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ และใช้เป็นเอกสารเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่สนใจทั่วไป

ภาพที่ ๓๙ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้กับประชาชน หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน (วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖)

๒) การจัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ให้กับนักเรียน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖

เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ให้กับนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน มีผู้เข้าร่วมดำเนินกิจกรรม ประมาณ ๒๐๐ คน ประกอบด้วย ครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน (ร.ต.ท.วันชัย กุลโสภณ) คณะครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ โดยผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการชี้แจงรายละเอียดการจัดกิจกรรม และทำการแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อเข้าฐานการเรียนรู้ จำนวน ๓ ฐาน ดังนี้

- ฐานที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นในการแบ่งประเภทและการคัดแยกขยะรีไซเคิล
- ฐานที่ ๒ ความรู้เบื้องต้นในการจัดการขยะอันตราย
- ฐานที่ ๓ ความรู้เบื้องต้นในการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน และการนำขยะอินทรย์มาทำปุ๋ยหมักด้วยวิธีของคิตะคิวชู

รวมทั้งได้มอบกล่องบรรจุคู่มือแนะนำวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย ให้กับผู้แทนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ในด้านการจัดการขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ และใช้เป็นเอกสารเผยแพร่ให้แก่นักเรียนและผู้ที่สนใจทั่วไป

ภาพที่ ๔๐ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้กับนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน (วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๖)

๓) การจัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ให้กับผู้ประกอบการรีสอร์ท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖

เมื่อระหว่างวันที่ ๖ - ๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ กรมควบคุมมลพิษ ได้ลงพื้นที่ เพื่อจัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำด้านการจัดการขยะมูลฝอย ให้กับผู้ประกอบการรีสอร์ทและโรงแรม จำนวน ๑๐ แห่ง ประกอบด้วย ๑) เดอะบันยันลีฟ รีสอร์ท ๒) โรยัล กู๊ดวิว รีสอร์ท แอนด์ ฟาร์ม ๓) อริสโต ชิค รีสอร์ท แอนด์ ฟาร์ม ๔) ไออุ่นขุนเขา ๕) ไฮซีนรีสอร์ท ๖) ธีรมา คอทเทจ เนเชอรัล รีสอร์ท ๗) เดอะแค้มป์ บูติก รีสอร์ท ๘) อาสคาญ่า บูติก รีสอร์ท ๙) พนาลี โฮม แอนด์ แคมป์ปิ้ง และ ๑๐) บ้านสวนการ์แลนด์ ซึ่ง กรมควบคุมมลพิษจึงได้ให้คำแนะนำในการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับสภาพโรงแรมและรีสอร์ทแต่ละแห่ง โดยเฉพาะวิธีการคัดแยกและเก็บรวบรวมขยะอันตรายแบบถูกต้องและปลอดภัย และการนำขยะอินทรย์มาทำปุ๋ยหมักด้วยวิธีของคิตะคิวชู รวมทั้งได้มอบกล่องบรรจุคู่มือแนะนำวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตรายให้กับผู้แทนโรงแรมและรีสอร์ท เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ในด้านการจัดการขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ และใช้เป็นเอกสารเผยแพร่ให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้ที่สนใจทั่วไป

เดอะบันยันลีฟ รีสอร์ท

โรยัล กู๊ดวิว รีสอร์ท แอนด์ ฟาร์ม

อริสโต ชิค รีสอร์ท แอนด์ ฟาร์ม

ไออุ่นขุนเขา

ไฮซีนรีสอร์ท

ธีรมา คอทเทจ เนเชอรัล รีสอร์ท

เดอะแค้มป์ บูติก รีสอร์ท

อาสคาญ่า บูติก รีสอร์ท

พนาลี โฮม แอนด์ แคมป์ปิ้ง

บ้านสวนการ์แลนด์

ภาพที่ ๔๑ การให้คำแนะนำกับผู้ประกอบการรีสอร์ทและโรงแรม จำนวน ๑๐ แห่ง
(วันที่ ๖ - ๗ มิถุนายน ๒๕๕๖)

บทที่ ๖

การรายงานผล

บทที่ ๖
การรายงานผล

๖.๑ การถวายรายงานการดำเนินงานโครงการ

เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เวลา ๐๙.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปในการประชุมวิชาการ “สามทศวรรษการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับชาติ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งรัฐบาล ผู้ปฏิบัติงานทุกหมู่เหล่า ครูและนักเรียน ตลอดจนศิษย์เก่า ร่วมกันจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๓๐ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ครบ ๓๐ ปี เมื่อปี ๒๕๕๓ เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และเป็นเวทีสำหรับผู้ปฏิบัติงาน นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่สนใจได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความหลากหลายในบริบทของชุมชนและวัฒนธรรม

ในโอกาสนี้ นายโชติ ตราชู ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมด้วย คณะผู้บริหารระดับสูง ร่วมเฝ้ารับเสด็จฯ และถวายรายงานการดำเนินงานโครงการ “หมู่บ้านไร้มลพิษ” โครงการความร่วมมือ ไทย – จีน บ้านถ้ำหิน และบ้านห้วยคลุม ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ร่วมปฏิบัติงานการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร เพื่อสนองงานโครงการตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยในการดำเนินการนั้นมุ่งพัฒนาชนบทให้ดีขึ้น โดยให้ความสำคัญในการลดมลพิษ ในชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ ๔๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมเฝ้ารับเสด็จฯ และถวายรายงานการดำเนินงานโครงการ “หมู่บ้านไร้มลพิษ” (วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔)

ในวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดการประชุมวิชาการระดับชาติ องค์การเกษตรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ ๓๔.ณ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เวลาต่อมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน เพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ในโอกาสนี้ ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมด้วย คณะผู้บริหารระดับสูง ร่วมเฝ้ารับเสด็จฯ และถวายรายงานการดำเนินงานโครงการ “หมู่บ้านไร้มลพิษ” ในพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ภาพที่ ๔๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมเฝ้ารับเสด็จฯ และถวายรายงานการดำเนินงานโครงการ “หมู่บ้านไร้มลพิษ” (วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)

๖.๒ การรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการ

- ดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เสนอต่อผู้บริหารและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ แห่ง ประกอบด้วย เลขาธิการสำนักพระราชวัง ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

- ดำเนินการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ เสนอต่อผู้บริหารและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๑ แห่ง ประกอบด้วย เลขาธิการสำนักพระราชวัง ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี นายอำเภอสวนผึ้ง นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม ผู้บังคับกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๑๓๗ และครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕

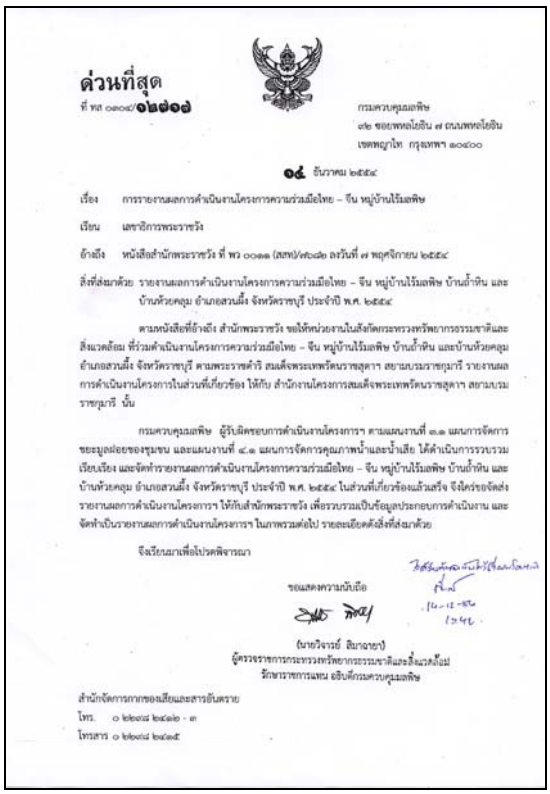

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๑๐๔/๑๒๗๑๗

กรมควบคุมมลพิษ
๗๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การรายงานผลการดำเนินงานโครงการความร่วมมือไทย – จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ

เรียน เลขาธิการพระราชวัง

อ้างถึง หนังสือสำนักพระราชวัง ที่ พว ๐๐๑๑ (สสท)/๗๖๘๒ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการดำเนินงานโครงการความร่วมมือไทย – จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ บ้านถ้ำหิน และบ้านห้วยคลุม อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักพระราชวัง ขอให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ร่วมดำเนินงานโครงการความร่วมมือไทย – จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ บ้านถ้ำหิน และบ้านห้วยคลุม อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รายงานผลการดำเนินงานโครงการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้กับ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นั้น

กรมควบคุมมลพิษ ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานโครงการฯ ตามแผนงานที่ ๓.๑ แผนการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน และแผนงานที่ ๔.๑ แผนการจัดการคุณภาพน้ำและน้ำเสีย ได้ดำเนินการรวบรวมเรียบเรียง และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการความร่วมมือไทย – จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ บ้านถ้ำหิน และบ้านห้วยคลุม อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วเสร็จ จึงได้ร่ายจัดส่งรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ ให้กับสำนักพระราชวัง เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงาน และจัดทำเป็นรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ ในภาพรวมต่อไป รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิจารย์ สิมาฉายา)
ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รักษาราชการแทน อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๑๒ - ๓
โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๑๕

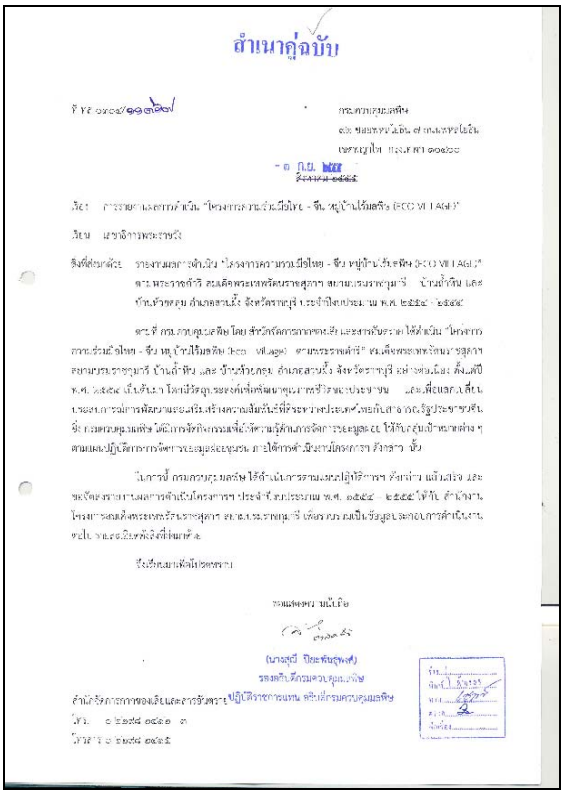

สำเนาคู่ฉบับ

ที่ ทส ๐๑๐๔/๑๑๓๖๗

กรมควบคุมมลพิษ
๗๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๐ ก.ย. ๒๕๕๕

เรื่อง การรายงานผลการดำเนิน "โครงการความร่วมมือไทย - จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ (ECO VILLAGE)"

เรียน เลขาธิการพระราชวัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการดำเนิน "โครงการความร่วมมือไทย - จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ (ECO VILLAGE)" ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บ้านถ้ำหิน และบ้านห้วยคลุม อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕

ตามที่ กรมควบคุมมลพิษ โดย สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้ดำเนิน "โครงการความร่วมมือไทย - จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ (ECO VILLAGE)" ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บ้านถ้ำหิน และ บ้านห้วยคลุม อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕

ในการนี้ กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว แล้วเสร็จ และขอจัดส่งรายงานผลการดำเนินโครงการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ ให้กับ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงาน ต่อไป รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์)
รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๑๒ - ๓
โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๑๕

- เผยแพร่รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ ผ่านเว็ปไซต์กรมควบคุมมลพิษ (www.pcd.go.th)

บทที่ ๗

ผลสำเร็จของงาน

บทที่ ๗
ผลสำเร็จของงาน

การดำเนินงานโครงการฯ มีวัตถุประสงค์ ๒ ข้อ คือ ๑) เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมจากขยะมูลฝอย รวมทั้งให้เกิดความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่ และ ๒) เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยมีกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย ๑) ประชาชน หมู่ที่ ๕ (บ้านถ้ำหิน) และหมู่ที่ ๖ (บ้านห้วยคลุม) ๒) นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน ๓) เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.สวนผึ้ง) และ ๔) เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการรีสอร์ท (อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี) ซึ่งผลการดำเนินงานในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖) สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๗.๑ ประชาชน

<u>การนำเสนอ</u>

การดำเนินกิจกรรมเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้กับประชาชน ผ่านวิทยากรบรรยาย เอกสารประชาสัมพันธ์ แผ่นภาพประชาสัมพันธ์ (Roll up) และการฝึกปฏิบัติในการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยใช้หลักการของ 3Rs คือ การลด ใช้ซ้ำ และแปรรูปนำกลับมาใช้ใหม่

<u>ผลสำเร็จ</u>

- ประชาชน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอยได้อย่างถูกต้อง และสามารถจัดการขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกวิธี รวมทั้งวิธีการนำขยะอินทรีย์มาทำปุ๋ยหมัก ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่ และวิถีชีวิตของประชาชน ซึ่งปุ๋ยหมักที่ได้จากกระบวนประชาชน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของตนเองได้
- เป็นการเสริมสร้างความเข้าใจและการกระตุ้นเพื่อตระหนักถึงการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยร่วมกัน ในรูปแบบของเครือข่ายระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชน โดยประชาชนในพื้นที่โครงการ จะเป็นครัวเรือนต้นแบบให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนใกล้เคียง ในการคัดแยกและจัดการขยะมูลฝอยในระดับครัวเรือนได้อย่างถูกต้อง
- การให้คำแนะนำแก่ประชาชน ทำให้เกิดการต่อยอดในการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ คือ การนำมูลสัตว์มาหมัก เพื่อผลิตเป็นแก๊สใช้ในครัวเรือน และการนำเศษอาหารมาหมัก เพื่อผลิตเป็นน้ำหมักชีวภาพใช้ในครัวเรือน

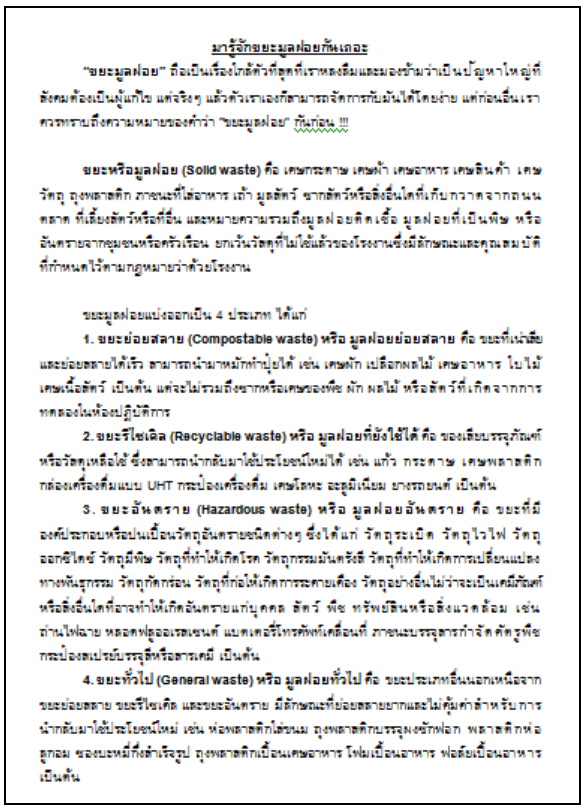

มารู้จักขยะมูลฝอยกันเถอะ

"ขยะมูลฝอย" ถือเป็นเรื่องใกล้ตัวที่สุดที่เราหลงลืมและมองข้ามว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่สังคมต้องเป็นผู้แก้ไข แต่จริงๆ แล้วตัวเราเองก็สามารถจัดการกับมันได้โดยง่าย แต่ก่อนอื่นเราควรทราบถึงความหมายของคำว่า "ขยะมูลฝอย" กันก่อน !!!

ขยะหรือมูลฝอย (Solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือครัวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

ขยะมูลฝอยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือ มูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น แต่จะไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ

2. ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น

3. ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่างๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกรรมมันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น

4. ขยะทั่วไป (General waste) หรือ มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร ฟอล์ยเปื้อนอาหาร เป็นต้น

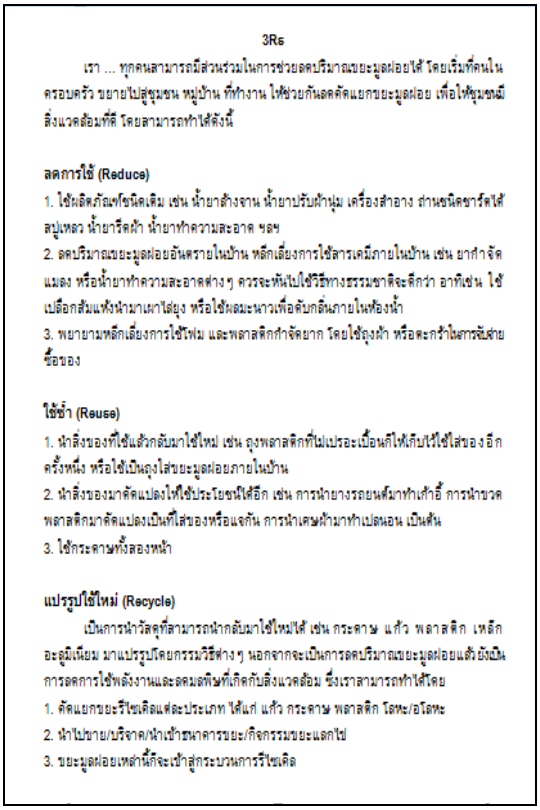

3Rs

เรา ... ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยได้ โดยเริ่มที่คนในครอบครัว ขยายไปสู่ชุมชน หมู่บ้าน ที่ทำงาน ให้ช่วยกันลดคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อให้ชุมชนมีสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยสามารถทำได้ดังนี้

ลดการใช้ (Reduce)

1. ใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเดิม เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาปรับผ้านุ่ม เครื่องสำอาง ถ่านชนิดชาร์ตได้ สบู่เหลว น้ำยารีดผ้า น้ำยาทำความสะอาด ฯลฯ
2. ลดปริมาณขยะมูลฝอยอันตรายในบ้าน หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีภายในบ้าน เช่น ยากำจัดแมลง หรือน้ำยาทำความสะอาดต่างๆ ควรจะหันไปใช้วิธีทางธรรมชาติจะดีกว่า อาทิเช่น ใช้เปลือกส้มแห้งนำมาเผาไล่ยุง หรือใช้ผลมะนาวเพื่อดับกลิ่นภายในห้องน้ำ
3. พยายามหลีกเลี่ยงการใช้โฟม และพลาสติกกำจัดยาก โดยใช้ถุงผ้า หรือตะกร้าในการจับจ่ายซื้อของ

ใช้ซ้ำ (Reuse)

1. นำสิ่งของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ เช่น ถุงพลาสติกที่ไม่เปรอะเปื้อนก็ให้เก็บไว้ใช้ใส่ของอีกครั้งหนึ่ง หรือใช้เป็นถุงใส่ขยะมูลฝอยภายในบ้าน
2. นำสิ่งของมาดัดแปลงให้ใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น การนำยางรถยนต์มาทำเก้าอี้ การนำขวดพลาสติกมาดัดแปลงเป็นที่ใส่ของหรือแจกัน การนำเศษผ้ามาทำเปลนอน เป็นต้น
3. ใช้กระดาษทั้งสองหน้า

แปรรูปใช้ใหม่ (Recycle)

เป็นการนำวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น กระดาษ แก้ว พลาสติก เหล็ก อะลูมิเนียม มาแปรรูปโดยกรรมวิธีต่างๆ นอกจากจะเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยแล้วยังเป็นการลดการใช้พลังงานและลดมลพิษที่เกิดกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเราสามารถทำได้โดย

1. คัดแยกขยะรีไซเคิลแต่ละประเภท ได้แก่ แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ/อโลหะ
2. นำไปขาย/บริจาค/นำเข้าธนาคารขยะ/กิจกรรมขยะแลกไข่
3. ขยะมูลฝอยเหล่านี้ก็จะเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล

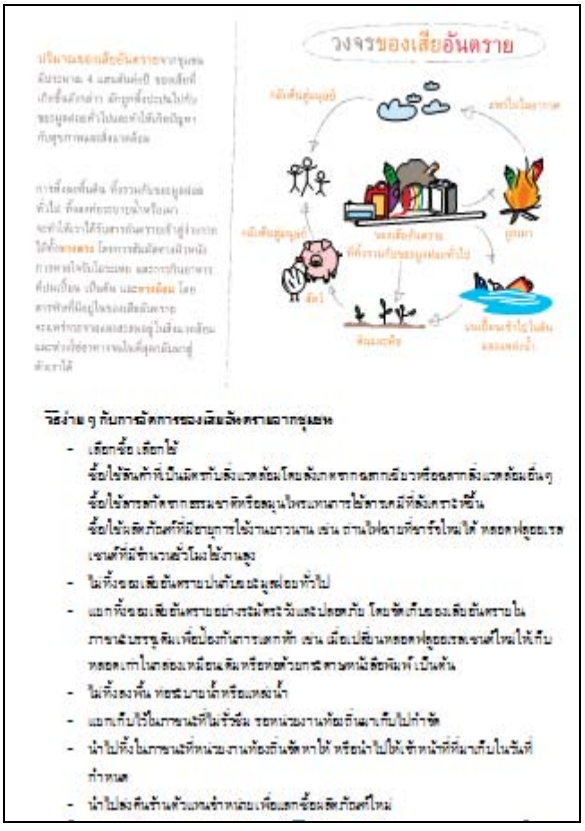

วิธีง่าย ๆ กับการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

- เลือกซื้อ เลือกใช้
  ซื้อใช้สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยสังเกตจากฉลากเขียวหรือฉลากสิ่งแวดล้อมอื่นๆ
  ซื้อใช้สารสกัดจากธรรมชาติหรือสมุนไพรแทนการใช้สารเคมีที่สังเคราะห์ขึ้น
  ซื้อใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีอายุการใช้งานยาวนาน เช่น ถ่านไฟฉายที่ชาร์ทใหม่ได้ หลอดฟลูออเรสเซนต์ที่มีจำนวนชั่วโมงใช้งานสูง
- ไม่ทิ้งของเสียอันตรายปนกับขยะมูลฝอยทั่วไป
- แยกทิ้งของเสียอันตรายอย่างระมัดระวังและปลอดภัย โดยจัดเก็บของเสียอันตรายในภาชนะบรรจุเดิมเพื่อป้องกันการแตกหัก เช่น เมื่อเปลี่ยนหลอดฟลูออเรสเซนต์ใหม่ให้เก็บหลอดเก่าในกล่องเหมือนเดิมหรือห่อด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ เป็นต้น
- ไม่ทิ้งลงพื้น ท่อระบายน้ำหรือแหล่งน้ำ
- แยกเก็บไว้ในภาชนะที่ไม่รั่วซึม รอหน่วยงานท้องถิ่นมาเก็บไปกำจัด
- นำไปทิ้งในภาชนะที่หน่วยงานท้องถิ่นจัดหาให้ หรือนำไปให้เจ้าหน้าที่ที่มาเก็บในวันที่กำหนด
- นำไปส่งคืนร้านตัวแทนจำหน่ายเพื่อแลกซื้อผลิตภัณฑ์ใหม่

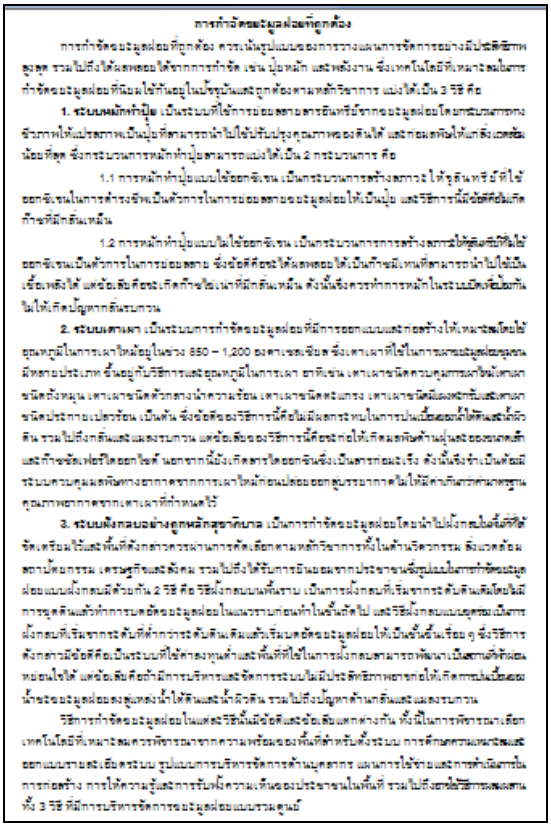

การกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง

การกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง ควรเน้นรูปแบบของการวางแผนการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด รวมไปถึงได้ผลพลอยได้จากการกำจัด เช่น ปุ๋ยหมัก และพลังงาน ซึ่งเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการกำจัดขยะมูลฝอยที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบันและถูกต้องตามหลักวิชาการ แบ่งได้เป็น 3 วิธี คือ

1. ระบบหมักทำปุ๋ย เป็นระบบที่ใช้การย่อยสลายสารอินทรีย์จากขยะมูลฝอยโดยกระบวนการทางชีวภาพให้แปรสภาพเป็นปุ๋ยที่สามารถนำไปใช้ปรับปรุงคุณภาพของดินได้ และก่อมลพิษให้แก่สิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ซึ่งกระบวนการหมักทำปุ๋ยสามารถแบ่งได้เป็น 2 กระบวนการ คือ

1.1 การหมักทำปุ๋ยแบบใช้ออกซิเจน เป็นกระบวนการสร้างสภาวะให้จุลินทรีย์ที่ใช้ออกซิเจนในการดำรงชีพเป็นตัวการในการย่อยสลายขยะมูลฝอยให้เป็นปุ๋ย และวิธีการนี้มีข้อดีคือไม่เกิดก๊าซที่มีกลิ่นเหม็น

1.2 การหมักทำปุ๋ยแบบไม่ใช้ออกซิเจน เป็นกระบวนการการสร้างสภาวะให้จุลินทรีย์ที่ไม่ใช้ออกซิเจนเป็นตัวการในการย่อยสลาย ซึ่งข้อดีคือจะได้ผลพลอยได้เป็นก๊าซมีเทนที่สามารถนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงได้ แต่ข้อเสียคือจะเกิดก๊าซไข่เน่าที่มีกลิ่นเหม็น ดังนั้นจึงควรทำการหมักในระบบปิดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหากลิ่นรบกวน

2. ระบบเตาเผา เป็นระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีการออกแบบและก่อสร้างให้เหมาะสมโดยใช้อุณหภูมิในการเผาไหม้อยู่ในช่วง 850 – 1,200 องศาเซลเซียส ซึ่งเตาเผาที่ใช้ในการเผาขยะมูลฝอยชุมชนมีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับวิธีการและอุณหภูมิในการเผา อาทิเช่น เตาเผาชนิดควบคุมการเผาไหม้เตาเผาชนิดถังหมุน เตาเผาชนิดตัวกลางนำความร้อน เตาเผาชนิดตะแกรง เตาเผาชนิดมีแผงตะกรับและเตาเผาชนิดประกายเปลวร้อน เป็นต้น ซึ่งข้อดีของวิธีการนี้คือไม่มีผลกระทบในการปนเปื้อนออกน้ำใต้ดินและน้ำผิวดิน รวมไปถึงกลิ่นและแมลงรบกวน แต่ข้อเสียของวิธีการนี้คือจะก่อให้เกิดมลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็กและก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ นอกจากนี้ยังเกิดสารไดออกซินซึ่งเป็นสารก่อมะเร็ง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีระบบควบคุมมลพิษทางอากาศจากการเผาไหม้ก่อนปล่อยออกสู่บรรยากาศไม่ให้มีค่าเกินกว่าค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศจากเตาเผาที่กำหนดไว้

3. ระบบฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล เป็นการกำจัดขยะมูลฝอยโดยนำไปฝังกลบในพื้นที่ที่ได้จัดเตรียมไว้และพื้นที่ดังกล่าวควรผ่านการคัดเลือกตามหลักวิชาการทั้งในด้านวิศวกรรม สิ่งแวดล้อม สถาปัตยกรรม เศรษฐกิจและสังคม รวมไปถึงได้รับการยินยอมจากประชาชนซึ่งรูปแบบในการกำจัดขยะมูลฝอยแบบฝังกลบมีด้วยกัน 2 วิธี คือ วิธีฝังกลบบนพื้นราบ เป็นการฝังกลบที่เริ่มจากระดับดินเดิมโดยไม่มีการขุดดินแล้วทำการบดอัดขยะมูลฝอยในแนวราบก่อนทำในชั้นถัดไป และวิธีฝังกลบแบบขุดร่อง เป็นการฝังกลบที่เริ่มจากระดับที่ต่ำกว่าระดับดินเดิมแล้วเริ่มบดอัดขยะมูลฝอยให้เป็นชั้นขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งวิธีการดังกล่าวมีข้อดีคือเป็นระบบที่ใช้ค่าลงทุนต่ำและพื้นที่ที่ใช้ในการฝังกลบสามารถพัฒนาเป็นสถานที่จัดผ่อนหย่อนใจได้ แต่ข้อเสียคือถ้ามีการบริหารและจัดการระบบไม่มีประสิทธิภาพอาจก่อให้เกิดการปนเปื้อนของน้ำขยะมูลฝอยลงสู่แหล่งน้ำใต้ดินและน้ำผิวดิน รวมไปถึงปัญหาด้านกลิ่นและแมลงรบกวน

วิธีการกำจัดขยะมูลฝอยในแต่ละวิธีนั้นมีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกัน ทั้งนี้ในการพิจารณาเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมควรพิจารณาจากความพร้อมของพื้นที่สำหรับตั้งระบบ การศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดระบบ รูปแบบการบริหารจัดการด้านบุคลากร แผนการใช้จ่ายและการดำเนินการในการก่อสร้าง การให้ความรู้และการรับฟังความเห็นของประชาชนในพื้นที่ รวมไปถึงอาจใช้วิธีการผสมผสานทั้ง 3 วิธี ที่มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบรวมศูนย์

ภาพที่ ๔๔ ตัวอย่างแผ่นภาพประชาสัมพันธ์ (Roll up) สำหรับประชาชน

๗.๒ นักเรียน

การนำเสนอ

การดำเนินกิจกรรมเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้กับนักเรียน ผ่านการดำเนินกิจกรรมเป็นฐานความรู้ ๓ ฐาน แบ่งเนื้อหาออกเป็น

- ฐานที่ ๑ การคัดแยกขยะมูลฝอย และการฝึกปฏิบัติในการคัดแยกขยะมูลฝอย
- ฐานที่ ๒ การคัดแยกขยะอันตราย และการตอบคำถามเกี่ยวกับประเภทของขยะอันตราย
- ฐานที่ ๓ การใช้ประโยชน์และการกำจัดขยะมูลฝอย และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้

โดยวิทยากรบรรยาย เอกสารประชาสัมพันธ์ แผ่นภาพประชาสัมพันธ์ (Roll up) การฝึกปฏิบัติ และการเล่นเกมตอบคำถาม

ผลสำเร็จ

- นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอยได้อย่างถูกต้อง และสามารถจัดการขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกวิธี รวมทั้งวิธีการนำขยะอินทรีย์มาทำปุ๋ยหมัก ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความสอดคล้องกับการเรียนการสอนของโรงเรียนในการทำเกษตรอินทรย์ภายในโรงเรียน ซึ่งปุ๋ยหมักที่ได้จากกระบวน นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในแปลงพืชผัก/ดอกไม้ ของโรงเรียนได้
- เป็นการเสริมสร้างความเข้าใจและการกระตุ้นเพื่อตระหนักถึงการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยร่วมกัน ในรูปแบบของเครือข่ายระหว่างนักเรียน โดยนักเรียนในพื้นที่โครงการ จะเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนใกล้เคียง ในการคัดแยกและจัดการขยะมูลฝอยในระดับโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง
- การให้คำแนะนำแก่นักเรียน ทำให้เกิดการต่อยอดในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน โดยได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินโครงการธนาคารขยะภายในโรงเรียน

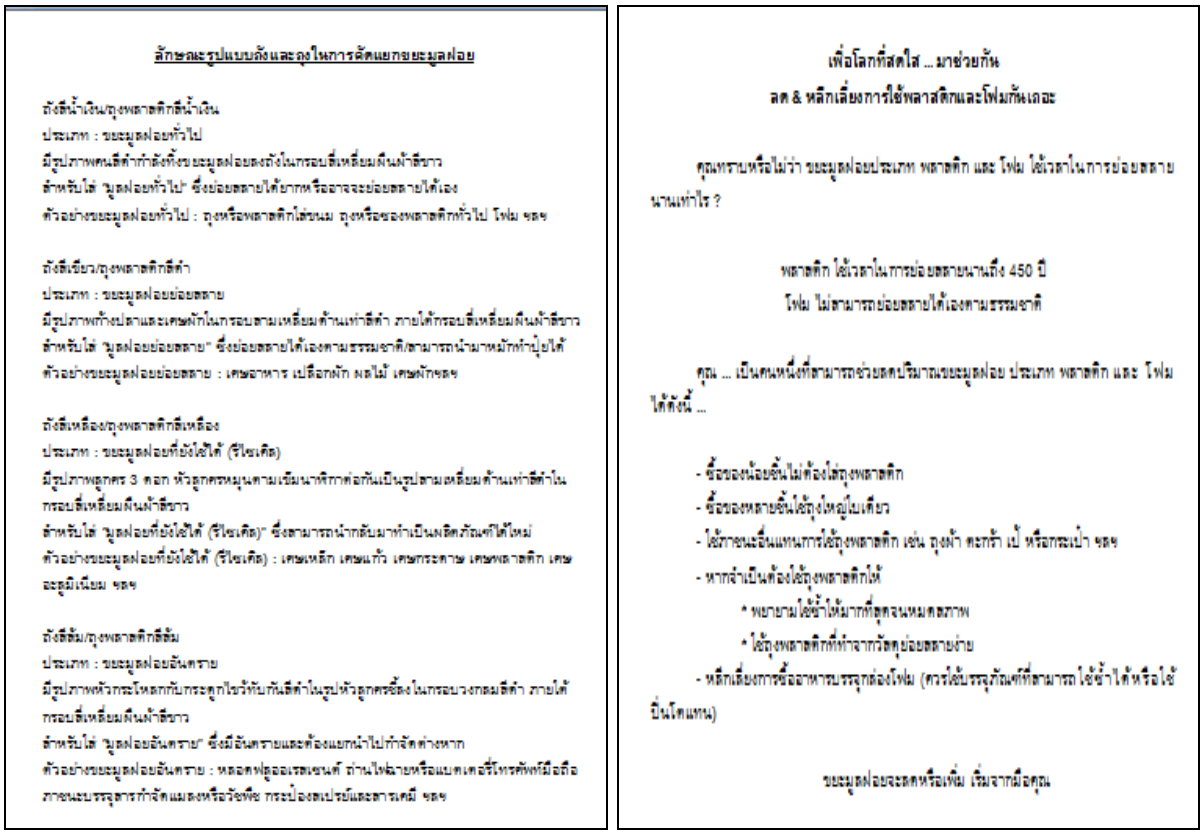

ลักษณะรูปแบบถังและถุงในการคัดแยกขยะมูลฝอย

ถังสีน้ำเงิน/ถุงพลาสติกสีน้ำเงิน
ประเภท : ขยะมูลฝอยทั่วไป
มีรูปภาพคนสีดำกำลังทิ้งขยะมูลฝอยลงถังในกรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีขาว
สำหรับใส่ "มูลฝอยทั่วไป" ซึ่งย่อยสลายได้ยากหรืออาจจะย่อยสลายได้เอง
ตัวอย่างขยะมูลฝอยทั่วไป : ถุงหรือพลาสติกไส้กรอก ถุงหรือของพลาสติกทั่วไป โฟม ฯลฯ

ถังสีเขียว/ถุงพลาสติกสีดำ
ประเภท : ขยะมูลฝอยย่อยสลาย
มีรูปภาพถังปลาและเศษผักในกรอบสามเหลี่ยมด้านเท่าสีดำ ภายใต้กรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีขาว
สำหรับใส่ "มูลฝอยย่อยสลาย" ซึ่งย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ/สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้
ตัวอย่างขยะมูลฝอยย่อยสลาย : เศษอาหาร เปลือกผัก ผลไม้ เศษผักฯลฯ

ถังสีเหลือง/ถุงพลาสติกสีเหลือง
ประเภท : ขยะมูลฝอยที่ยังใช้ได้ (รีไซเคิล)
มีรูปภาพลูกศร 3 ดอก หัวลูกศรหมุนตามเข็มนาฬิกาต่อกันเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าสีดำใน
กรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีขาว
สำหรับใส่ "มูลฝอยที่ยังใช้ได้ (รีไซเคิล)" ซึ่งสามารถนำกลับมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่
ตัวอย่างขยะมูลฝอยที่ยังใช้ได้ (รีไซเคิล) : เศษเหล็ก เศษแก้ว เศษกระดาษ เศษพลาสติก เศษ
อลูมิเนียม ฯลฯ

ถังสีส้ม/ถุงพลาสติกสีส้ม
ประเภท : ขยะมูลฝอยอันตราย
มีรูปภาพหัวกระโหลกกับกระดูกไขว้กันสีดำในรูปหัวลูกศรชี้ลงในกรอบวงกลมสีดำ ภายใต้
กรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีขาว
สำหรับใส่ "มูลฝอยอันตราย" ซึ่งมีอันตรายและต้องแยกนำไปกำจัดต่างหาก
ตัวอย่างขยะมูลฝอยอันตราย : หลอดฟลูออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือ
ภาชนะบรรจุสารกำจัดแมลงหรือวัชพืช กระป๋องสเปรย์และสารเคมี ฯลฯ

เพื่อโลกที่สดใส ... มาช่วยกัน
ลด & หลีกเลี่ยงการใช้พลาสติกและโฟมกันเถอะ

คุณทราบหรือไม่ว่า ขยะมูลฝอยประเภท พลาสติก และ โฟม ใช้เวลาในการย่อยสลาย
นานเท่าไร ?

พลาสติก ใช้เวลาในการย่อยสลายนานถึง 450 ปี
โฟม ไม่สามารถย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ

คุณ ... เป็นคนหนึ่งที่สามารถช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอย ประเภท พลาสติก และ โฟม
ได้ดังนี้ ...

- ซื้อของน้อยชิ้นไม่ต้องใส่ถุงพลาสติก
- ซื้อของหลายชิ้นใส่ถุงใหญ่ใบเดียว
- ใช้ภาชนะอื่นแทนการใช้ถุงพลาสติก เช่น ถุงผ้า ตะกร้า เป้ หรือกระเป๋า ฯลฯ
- หากจำเป็นต้องใส่ถุงพลาสติกให้
  * พยายามใช้ซ้ำให้มากที่สุดจนหมดสภาพ
  * ใช้ถุงพลาสติกที่ทำจากวัสดุย่อยสลายง่าย
- หลีกเลี่ยงการซื้ออาหารบรรจุกล่องโฟม (ควรใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถใช้ซ้ำได้หรือใช้
ปิ่นโตแทน)

ขยะมูลฝอยจะลดหรือเพิ่ม เริ่มจากมือคุณ

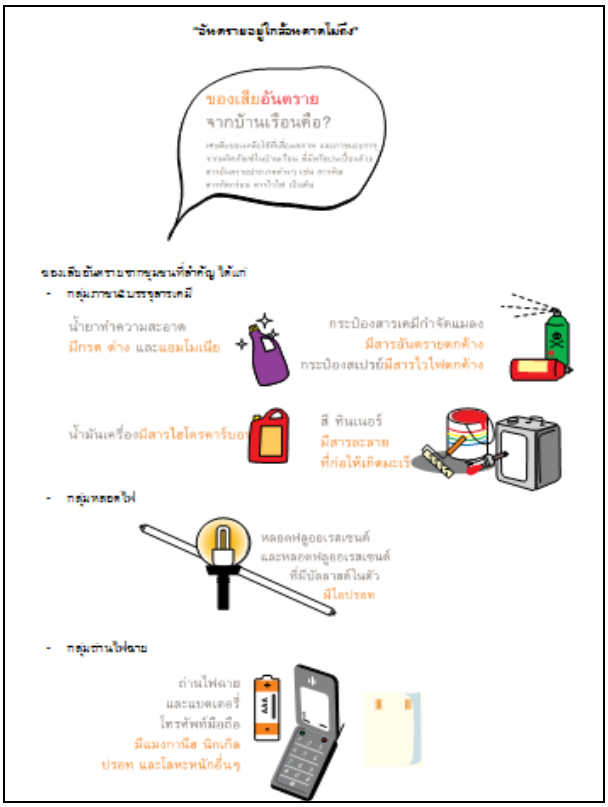

ภาพที่ ๔๕ ตัวอย่างแผ่นภาพประชาสัมพันธ์ (Roll up) สำหรับนักเรียน

๗.๓ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การนำเสนอ

การดำเนินกิจกรรมเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้กับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านวิทยากรบรรยาย เอกสารนำเสนอ (Powerpoint) และเอกสารประชาสัมพันธ์ คู่มือวิชาการต่าง ๆ โดยใช้หลักการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร ตั้งแต่ต้นทาง จนถึงปลายทาง แบ่งออกเป็น ๓ หัวข้อ ดังนี้

- หัวข้อที่ ๑ กระบวนการ องค์ประกอบ และขั้นตอนในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- หัวข้อที่ ๒ แนวทางการดำเนินงานด้านการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย (3Rs)
- หัวข้อที่ ๓ แนวทางการจัดเตรียมระบบการจัดการของเสียอันตราย

ผลสำเร็จ

- เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร ตั้งแต่ต้นทาง จนถึงปลายทาง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง เป็นรูปธรรม และยั่งยืน เช่น การจัดทำแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย วิธีการเก็บขนและการจัดการขยะอันตรายชุมชนและมูลฝอยติดเชื้อ การเตรียมความพร้อมในการจัดทำโครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดระบบจัดการมูลฝอยแบบครบวงจร แนวทางการดำเนินงานฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เป็นต้น
- เป็นการเสริมสร้างความเข้าใจและการกระตุ้นเพื่อตระหนักถึงการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยร่วมกัน ในรูปแบบของเครือข่ายระหว่างภาคประชาชนและหน่วยงานรัฐ ในการเป็นพื้นที่ต้นแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ตั้งแต่ต้นทาง (ครัวเรือน) จนถึงปลายทาง (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ให้กับพื้นที่ใกล้เคียง
- การให้คำแนะนำทางด้านวิชาการแก่เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้เกิดการต่อยอดในหลาย ๆ ด้าน เช่น การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชนให้ทำการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง ผ่านการกระจายเสียงตามสาย การจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยให้กับประชาชน การอบรมวิธีการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ให้กับชุมชนต่างๆ เป็นต้น

ภาพที่ ๔๖ ตัวอย่างคู่มือวิชาการต่าง ๆ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๗.๔ เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการรีสอร์ท

การนำเสนอ

การดำเนินกิจกรรมเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้กับเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการรีสอร์ท ผ่านการแนะนำให้คำปรึกษา การประชาสัมพันธ์ และเอกสารประชาสัมพันธ์ คู่มือวิชาการต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นวิธีการคัดแยก และเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยทั้ง ๔ ประเภท คือ ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และขยะทั่วไป อย่างถูกต้องตามหลักวิชา โดยใช้หลักการของ 3Rs คือ การลด ใช้ซ้ำ และแปรรูปนำกลับมาใช้ใหม่ มาประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของแต่ละรีสอร์ท

ผลสำเร็จ

- เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการรีสอร์ท มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการคัดแยก และเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยทั้ง ๔ ประเภท คือ ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และขยะทั่วไป ได้อย่างถูกวิธี ทำให้เกิดการสร้างแรงจูงใจในการคัดแยกขยะมูลฝอย และเพิ่มมูลค่าของขยะรีไซเคิลที่สามารถนำไปขายได้
- เป็นการเสริมสร้างความเข้าใจและการกระตุ้นเพื่อตระหนักถึงการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยร่วมกัน ในรูปแบบของเครือข่ายระหว่างภาคเอกชน เนื่องจากการประกอบกิจการที่พัก/รีสอร์ทในพื้นที่โครงการ มีการขยายตัวค่อนข้างสูงและรวดเร็ว ทำให้มีที่พัก/รีสอร์ทที่เกิดขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก ซึ่งหากที่พัก/รีสอร์ท มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบ จะสามารถที่จะเป็นพื้นที่ต้นแบบในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้กับที่พัก/รีสอร์ท ใกล้เคียงได้ อีกทั้งยังสามารถเป็นจุดขายที่จะทำให้นักท่องเที่ยวสนใจเข้ามาใช้บริการ
- การให้คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการรีสอร์ท ทำให้เกิดการต่อยอดในหลาย ๆ ด้าน เช่น การจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอย โดยการแบ่งแยกประเภทขยะมูลฝอยให้กับผู้มาใช้บริการภายในที่พัก/รีสอร์ท การนำขยะอินทรีย์ ประเภทเศษอาหาร ใบไม้ กิ่งไม้ มูลสัตว์ มาทำเป็นปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในกิจกรรมของที่พัก/รีสอร์ท สำหรับบำรุงรักษาต้นไม้/ดอกไม้ และดับกลิ่นเหม็นภายในห้องน้ำ/ห้องสุขา/คอกสัตว์ ภายในที่พัก/รีสอร์ท

ภาพที่ ๔๗ ตัวอย่างเอกสารประชาสัมพันธ์/คู่มือวิชาการต่าง ๆ สำหรับเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการรีสอร์ท

๗.๕ ผลสำเร็จของงานในเชิงปริมาณ

๑) ประชาชนในพื้นที่ จำนวน ๑๒๐ คน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน รวมทั้งวิธีการคัดแยกและเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชนที่ถูกต้อง

๒) นักเรียนในพื้นที่ จำนวน ๒๕๐ คน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน รวมทั้งวิธีการคัดแยกและเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชนที่ถูกต้อง

๓) ผู้ประกอบการรีสอร์ทและโรงแรม จำนวน ๑๐ แห่ง มีความรู้ความเข้าใจในการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน รวมทั้งวิธีการคัดแยกและเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ที่ถูกต้อง

๔) เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๓๐ คน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง และเทคโนโลยีการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๖) ปริมาณขยะอินทรีย์และขยะรีไซเคิล ที่ถูกทิ้ง ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย มีอัตราน้อยลง

๗.๖ ผลสำเร็จของงานในเชิงคุณภาพ

๑) ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอยจากบ้านเรือน และขั้นตอนการผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพจากขยะอินทรีย์ โดยสามารถเผยแพร่ความรู้และขยายผลให้แก่บ้านใกล้เคียงได้

๒) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะมูลฝอย ก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม และวิธีการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ โดยสามารถเผยแพร่ความรู้และขยายผลให้แก่โรงเรียนใกล้เคียงได้

๓) สถานประกอบการประเภทรีสอร์ทมีการจัดการและคัดแยกขยะมูลฝอย ก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยสามารถเผยแพร่ความรู้และขยายผลให้แก่สถานประกอบการใกล้เคียงได้

๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีต้นแบบแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสามารถดูแลและเดินระบบฝังกลบขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ได้ถูกต้องตามหลักวิชาการมากขึ้น

๗.๗ สรุปผลสำเร็จการดำเนินงาน

๑) เจ้าหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับองค์ความรู้และแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้อง

๒) ประชาชนในพื้นที่โครงการ ได้นำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในครัวเรือน เช่น การคัดแยกขยะมูลฝอย ๔ ประเภท คือ ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และขยะทั่วไป โดยขยะอินทรีย์จะดำเนินการทำน้ำหมักชีวภาพหรือปุ๋ยหมัก การนำไปเลี้ยงสัตว์ ขยะรีไซเคิล จะคัดแยกและเก็บรวบรวมไว้เพื่อจำหน่ายให้กับซาเล้งที่เข้ามารับซื้อ ขยะทั่วไปจะดำเนินการเก็บรวบรวมและนำไปทิ้งในถังขยะของ อบต.สวนผึ้ง และขยะอันตราย เริ่มมีการคัดแยกแล้ว แต่ยังไม่มีสถานที่เก็บรวมรวบที่เหมาะสม

๓) การให้คำแนะนำแก่นักเรียน ทำให้เกิดการต่อยอดในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน โดยได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินโครงการธนาคารขยะภายในโรงเรียน

๔) ผู้ประกอบการและพนักงานโรงแรมและรีสอร์ท มีแนวทางและทราบถึงกระบวนการในการคัดแยกและเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

๕) ประชาชน นักเรียน ผู้ประกอบการและพนักงานโรงแรมและรีสอร์ท มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอยได้อย่างถูกต้อง และสามารถจัดการขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกวิธี รวมทั้งวิธีการนำขยะอินทรีย์มาทำปุ๋ยหมัก ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่ และวิถีชีวิตของประชาชน อีกทั้งปุ๋ยหมักที่ได้จากกระบวน ประชาชน นักเรียน และผู้ประกอบการรีสอร์ท สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของตนเองได้

๖) การเสริมสร้างความเข้าใจและการกระตุ้นเพื่อตระหนักถึงการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยร่วมกัน ในรูปแบบของเครือข่ายระหว่าง นักเรียน ประชาชน เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ประกอบการโรงแรมและรีสอร์ท ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอย และสามารถคัดแยกขยะมูลฝอยได้อย่างถูกต้อง

บทที่ ๘
บทวิเคราะห์การดำเนินงาน

บทที่ ๘
บทวิเคราะห์การดำเนินงาน

๘.๑ ผลการวิเคราะห์โครงการฯ

จากการศึกษาองค์ประกอบขยะมูลฝอยในพื้นที่โครงการ เมื่อเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๕ พบว่า ร้อยละของขยะอินทรีย์ และขยะรีไซเคิล มีค่าลดลง ร้อยละของขยะทั่วไป มีค่าเพิ่มขึ้น และ ร้อยละของขยะอันตราย มีค่าเท่าเดิม และผลการเปรียบเทียบ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๖ พบว่า ร้อยละของขยะทั่วไป และขยะอันตราย มีค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละของขยะอินทรีย์ มีค่าลดลง และ ร้อยละของขยะรีไซเคิล มีค่าเท่าเดิม

ตารางที่ ๕ ผลการศึกษาองค์ประกอบขยะมูลฝอยในพื้นที่โครงการ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖

องค์ประกอบ	พ.ศ. ๒๕๕๔	พ.ศ. ๒๕๕๕	พ.ศ. ๒๕๕๖	เปรียบเทียบ พ.ศ.	เปรียบเทียบ พ.ศ.
ขยะอินทรีย์	๔๐ %	๓๑ %	๒๕ %	ลดลง ๙ %	ลดลง ๖ %
ขยะรีไซเคิล	๑๘ %	๓ %	๓ %	ลดลง ๑๕ %	เท่าเดิม
ขยะทั่วไป	๓๖ %	๖๐ %	๖๒ %	เพิ่มขึ้น ๒๔ %	เพิ่มขึ้น ๒ %
ขยะอันตราย	๖%	๖ %	๑๐ %	เท่าเดิม	เพิ่มขึ้น ๔ %

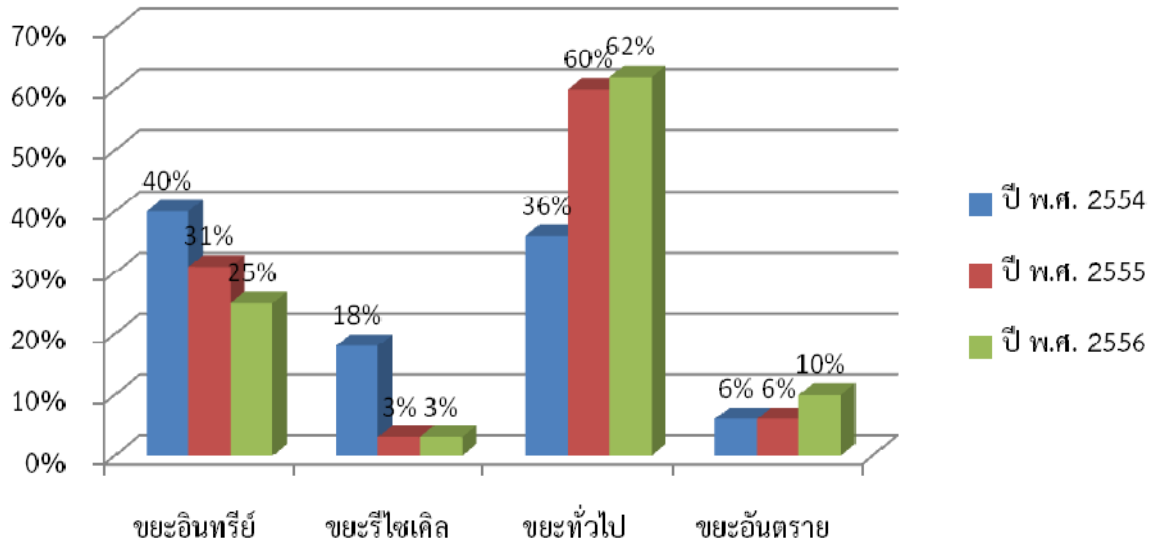

ภาพที่ ๔๘ การเปรียบเทียบสัดส่วนเฉลี่ยของปริมาณองค์ประกอบขยะมูลฝอย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖

ขยะอินทรีย์

จากผลการวิเคราะห์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖ พบว่า ร้อยละของขยะอินทรีย์ มีค่าลดลง แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการฯ มีการคัดแยกและนำขยะอินทรีย์กลับไปใช้ประโยชน์เพิ่มมากขึ้น โดยประชาชนส่วนใหญ่ จะมีการคัดแยกขยะอินทรีย์ ออกแบ่ง ๓ ประเภท คือ

- ขยะเศษอาหาร จะถูกคัดแยกและนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ ในรูปแบบของอาหารสัตว์ และการทำน้ำหมักชีวภาพ ในระดับครัวเรือนและชุมชน
- ขยะเศษหญ้า ใบไม้ กิ่งไม้ จะถูกคัดแยกและนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ ในรูปแบบของการทำปุ๋ยหมัก โดยการนำไปวางกองไว้ตามโคนต้นไม้ใหญ่ เพื่อย่อยสลายเป็นปุ๋ยให้กับต้นไม้
- ขยะมูลสัตว์ จะถูกคัดแยกและนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ ในรูปแบบของการหมัก เพื่อผลิตเป็น Biogas ใช้ในระดับครัวเรือน

ขยะรีไซเคิล

จากผลการวิเคราะห์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖ พบว่า ร้อยละของขยะรีไซเคิล มีค่าลดลง แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการฯ มีการคัดแยกและนำขยะรีไซเคิลกลับไปใช้ประโยชน์หรือขายเพื่อสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้น โดยประชาชนส่วนใหญ่ จะมีการคัดแยกขยะรีไซเคิล สำหรับขายให้กับซาเล้งหรือร้านรับซื้อของเก่า ซึ่งขยะรีไซเคิลส่วนใหญ่ที่ขายได้ จะเป็นขยะรีไซเคิลประเภท กระดาษ ขวดน้ำดื่ม ขวดแก้ว ขวดพลาสติก กระป๋องอะลูมิเนียม ฯลฯ โดยประชาชนจะทำการคัดแยกประเภทและรวบรวมเก็บขยะรีไซเคิลประเภทต่าง ๆ ไว้ในกระสอบปุ๋ย สำหรับรอจำหน่ายให้กับซาเล้งหรือร้านรับซื้อของเก่าต่อไป

ขยะทั่วไป

จากผลการวิเคราะห์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖ พบว่า ร้อยละของขยะทั่วไป มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่า มีการเพิ่มขึ้นของประชาชนในพื้นที่โครงการฯ รวมทั้งนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักผ่อนในช่วงวันหยุด มีจำนวนมาก ทำให้เกิดปริมาณขยะทั่วไปที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์อะไรได้จากการอุปโภคและบริโภคเป็นจำนวนมาก ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องรับหน้าที่ในการจัดการขยะทั่วไปอย่างถูกต้องเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การมุ่งเน้นสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการช่วยกันลดการเกิดและการทิ้งขยะทั่วไป โดยใช้หลักการ 3Rs ประกอบด้วย Reduce (การลดการใช้) Reuse (การใช้ซ้ำ) และ Recycle (การนำกลับมาใช้ใหม่) จะช่วยให้ปริมาณขยะทั่วไปลดลงได้

ขยะอันตราย

จากผลการวิเคราะห์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖ พบว่า ร้อยละของขยะอันตราย มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการฯ ส่วนใหญ่ ยังมีการคัดแยกของเสียอันตรายออกจากขยะทั่วไป ทำให้มีปริมาณขยะอันตรายปะปนกับขยะทั่วไปเป็นจำนวนมาก โดยของเสียอันตรายหรือขยะพิษจากบ้านเรือนที่พบเห็นส่วนใหญ่ จะเป็นขยะที่เกิดขึ้นจากการอุปโภคบริโภคผลิตภัณฑ์ที่มีสารเคมี และสารที่มีโลหะหนักเป็นองค์ประกอบ เช่น หลอดไฟ หลอดฟลูออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉาย กระป๋องสเปรย์ แบตเตอรี่ ยาหมดอายุ เครื่องสำอางหมดอายุ น้ำยาทำความสะอาดเครื่องเรือนและสุขภัณฑ์ เป็นต้น ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการของเสียอันตรายเป็นการเฉพาะ ทำให้หลายพื้นที่ดำเนินการจัดการของเสียอันตรายโดยวิธีการกำจัดไปพร้อมกับขยะมูลฝอย ซึ่งหากปล่อยไว้จะทำให้เกิดความเสี่ยงต่อประชาชน เจ้าหน้าที่เก็บขนขยะมูลฝอย ผู้เก็บหาวัสดุจากกองขยะมูลฝอย และอาจส่งผลให้มีการปนเปื้อนต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การมุ่งเน้นสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการช่วยกันลดการเกิดและการทิ้งขยะอันตราย โดยใช้หลักการ 3Rs ประกอบด้วย Reduce (การลดการใช้) Reuse (การใช้ซ้ำ) และ Recycle (การนำกลับมาใช้ใหม่) จะช่วยให้ปริมาณขยะอันตรายลดลงได้ และทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบหน้าที่ในการกำจัดขยะ สามารถแยกขยะอันตรายเพื่อนำไปกำจัดให้ถูกหลักวิชาการได้

บทที่ ๙
ปัญหาและแนวทางการแก้ไข

บทที่ ๙
ปัญหาและแนวทางการแก้ไข

จากการดำเนินงานโครงการฯ ๓ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖) พบว่า มีปัญหาในภาพรวมของการดำเนินงาน ๓ ประเด็นหลักด้วยกัน คือ

- ปัญหาภาคประชาชน
- ปัญหาหน่วยงานภาครัฐ (อบต.สวนผึ้ง)
- ปัญหาหน่วยงานภาคเอกชน (โรงแรมและรีสอร์ท)

๙.๑ ภาคประชาชน

ปัญหา

- ขาดความร่วมมือในการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยเฉพาะการแยกขยะอันตรายออกจากขยะทั่วไป
- การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ นอกเหนือจากการขายขยะรีไซเคิลแล้ว เช่น การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ ยังมีน้อย
- ปัญหาด้านการสื่อสาร เนื่องจากในพื้นที่โครงการ ประชาชนส่วนหนึ่งไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ ประกอบกับลักษณะของชุมชนที่อยู่แบบค่อนข้างกระจัดกระจาย ทำให้การส่งสารเป็นไปด้วยความยากลำบากและใช้ระยะเวลานาน

แนวทางการแก้ไข

- ผลักดันและสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการช่วยกันคัดแยกขยะมูลฝอย โดยใช้หลักการ 3Rs ประกอบด้วย Reduce (การลดการใช้) Reuse (การใช้ซ้ำ) และ Recycle (การนำกลับมาใช้ใหม่) รวมทั้งความรู้ในเรื่องวิธีการคัดแยกและจัดการกับขยะอัตราย
- เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่โครงการฯ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ดังนั้น การสนับสนุนความรู้และอุปกรณ์ ในการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จะสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยอาจจะทำในรูปแบบของการรวมกลุ่มของประชาชนในหมู่บ้าน หรือ ในระดับครัวเรือน
- การสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจต่าง ๆ ควรจัดให้มีสื่อเผยแพร่ในลักษณะของรูปภาพหรือสื่ออื่น ๆ ที่ประชาชนสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย

๙.๒ หน่วยงานภาครัฐ (อบต.สวนผึ้ง)

ปัญหา

- เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนจำกัด และขาดความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการจัดการขยะมูลฝอย ทำให้เกิดปัญหาขยะตกค้าง กลิ่นและน้ำชะขยะมูลฝอยในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย รวมทั้งการลักลอบเผาขยะในที่แจ้ง

แนวทางการแก้ไข

- สนับสนุนและผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเสริมสร้างศักยภาพให้แก่บุคลากรภายในหน่วยงาน ในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย
- เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำทางด้านวิชาการแก่เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ตั้งแต่ต้นทาง จนถึงปลายทาง
- ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายสำหรับการควบคุมการจัดการขยะมูลฝอยจากสถานประกอบการ โดยเฉพาะในประเภทโรงแรมและรีสอร์ท ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

๙.๓ หน่วยงานภาคเอกชน (โรงแรมและรีสอร์ท)

ปัญหา

- ปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มสูงขึ้นจากนักท่องเที่ยวและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงแรมและรีสอร์ท
- โรงแรมและรีสอร์ทบางแห่ง ไม่มีการคัดแยกและเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย รวมทั้งมีการจัดการขยะมูลฝอยภายในโรงแรมและรีสอร์ท แบบไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น การเผาขยะ เป็นต้น

แนวทางการแก้ไข

- ควรมีการกำหนดหลักการและแนวคิดในการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยว โดยให้นำประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและประเด็นด้านมลพิษมาพิจารณาควบคู่ไปกับการพัฒนา เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและการพัฒนาเป็นไปอย่างสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่นั้น
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการควบคุมและตรวจสอบการจัดการขยะมูลฝอยจากสถานประกอบการ โดยเฉพาะในประเภทโรงแรมและรีสอร์ท
- ผลักดันและสนับสนุนความรู้ในเรื่องของการคัดแยก การเก็บรวบรวม การกำจัด และการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ให้กับผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ประจำโรงแรมและรีสอร์ท

บทที่ ๑๐
แนวทาง
การดำเนินงานต่อไป

บทที่ ๑๐
แนวทางการดำเนินงานต่อไป

จากผลการดำเนินงานในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖) สามารถสรุปผลและวิเคราะห์ออกมาเป็นแนวทางการดำเนินงานต่อไป ที่จะตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ ๓ แนวทางหลักด้วยกัน คือ ๑) การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ๒) การพัฒนาศักยภาพ และ ๓) การถอดบทเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑๐.๑ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์

- ปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องแก่ประชาชน โดยการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ สนับสนุนอุปกรณ์ เพื่อผลักดันและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ทั้งในส่วนของภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน
- สนับสนุนและผลักดันให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนในเรื่องของการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวิธีการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ให้กับนักเรียน โดยอาจทำในรูปแบบของธนาคารขยะภายในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในการคัดแยกขยะแต่ละประเภท รวมทั้งเป็นการสร้างรายได้ให้กับนักเรียนอีกด้วย
- สนับสนุนและผลักดันให้มีการรวมกลุ่มครัวเรือน ในการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ในรูปแบบของการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพจากขยะอินทรีย์ เพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่ ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม สามารถลดปริมาณและค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ยในแปลงพืชผักของตนเองได้
- สนับสนุนและผลักดันให้มีการรวมกลุ่มครัวเรือน ในรูปแบบของสหกรณ์ขยะมูลฝอย เพื่อสร้างรายได้ให้ประชาชนจากการคัดแยกและขายขยะรีไซเคิล

๑๐.๒ การพัฒนาศักยภาพ

- สนับสนุนองค์ความรู้ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการและการบริหารจัดการด้านขยะมูลฝอย ให้กับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ (อบต.สวนผึ้ง) และภาคเอกชน (ผู้ประกอบการโรงแรมและรีสอร์ท) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอย
- สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยการผลักดันให้ อบต.สวนผึ้ง สมัครใจเข้าร่วมโครงการสนับสนุนและเสริมสร้างสมรรถนะให้กับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน
- ให้คำแนะนำปรึกษา และสนับสนุนคู่มือทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ให้กับนักเรียน ประชาชน เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ประจำโรงแรมและรีสอร์ท เช่น คู่มือการจัดทำโครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดระบบจัดการมูลฝอยแบบครบวงจรสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คู่มือการทำปุ๋ยหมักจากขยะมูลฝอย (Composting) คู่มือแนวทางการดำเนินการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คู่มือประชาชนการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีและเพิ่มมูลค่า คู่มือสำหรับผู้ประกอบการร้านรับซื้อของเก่า และคู่มือประชาชน เพื่อการแยกขยะอัตรายจากชุมชน เป็นต้น

๑๐.๓ การถอดบทเรียน

การถอดบทเรียนจากกิจกรรมที่ได้จัดทำไว้ เพื่อเป็นหลักสูตรสำหรับเผยแพร่ให้กับพื้นที่ที่มีลักษณะการดำเนินการเหมือนหรือใกล้เคียงกับพื้นที่โครงการ สำหรับขยายการดำเนินงานในพื้นที่ใกล้เคียงต่อไป สามารถสรุปเป็นแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยได้ดังนี้

กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการ สำรวจ รวบรวม และคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย ในพื้นที่หมู่ที่ 5 บ้านถ้ำหินและหมู่ที่ 6 บ้านห้วยคลุม อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง โดยศึกษาถึงลักษณะขยะมูลฝอยทางกายภาพ (Physical characteristic) จำนวน 3 ครั้ง คือ ในปี พ.ศ. 2554 – 2556 พบว่า ขยะมูลฝอยรวมของทั้ง 2 หมู่บ้าน เมื่อเปรียบเทียบเป็นร้อยละขององค์ประกอบขยะมูลฝอย สรุปได้ดังนี้

องค์ประกอบ	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	เปรียบเทียบ	เปรียบเทียบ
ขยะอินทรีย์	40 %	31 %	25 %	ลดลง 9 %	ลดลง 6 %
ขยะรีไซเคิล	18 %	3 %	3 %	ลดลง 15 %	เท่าเดิม
ขยะทั่วไป	36 %	60 %	62 %	เพิ่มขึ้น 24 %	เพิ่มขึ้น 2 %
ขยะอันตราย	6 %	6 %	10 %	เท่าเดิม	เพิ่มขึ้น 4 %

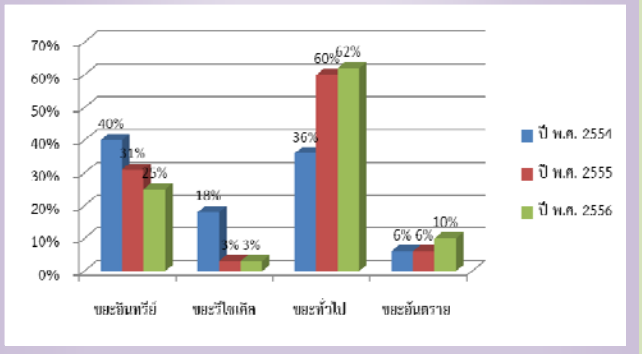

การรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชน นักเรียน ผู้ประกอบการรีสอร์ท ในการจัดการ ลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย

การคัดแยกขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอยชุมชน

การฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ อปท. ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ภาพที่ ๔๙ สรุปแนวทางการจัดการขยะมูลฝอย

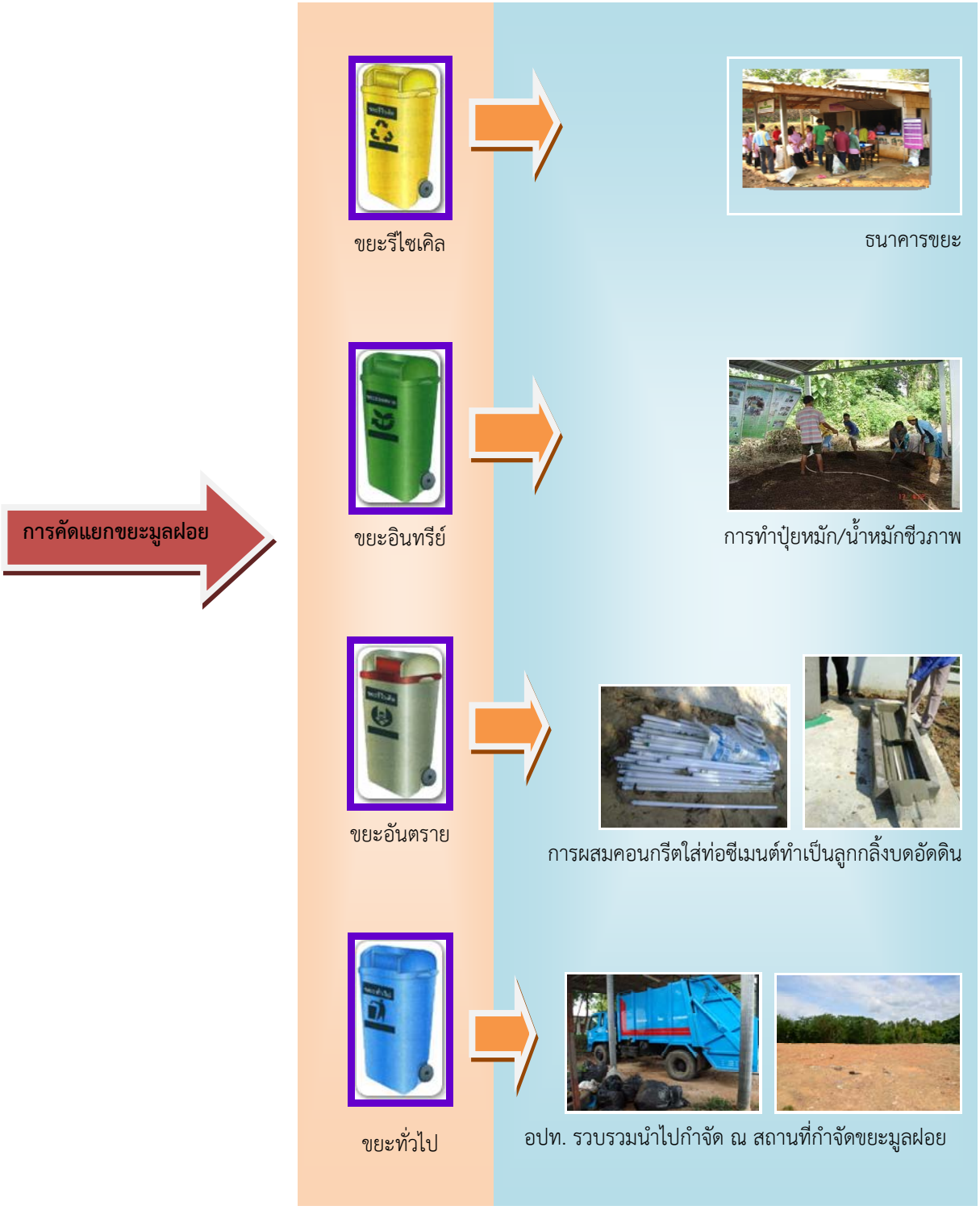

ภาพที่ ๔๙ สรุปแนวทางการจัดการขยะมูลฝอย (ต่อ)

ภาคผนวก

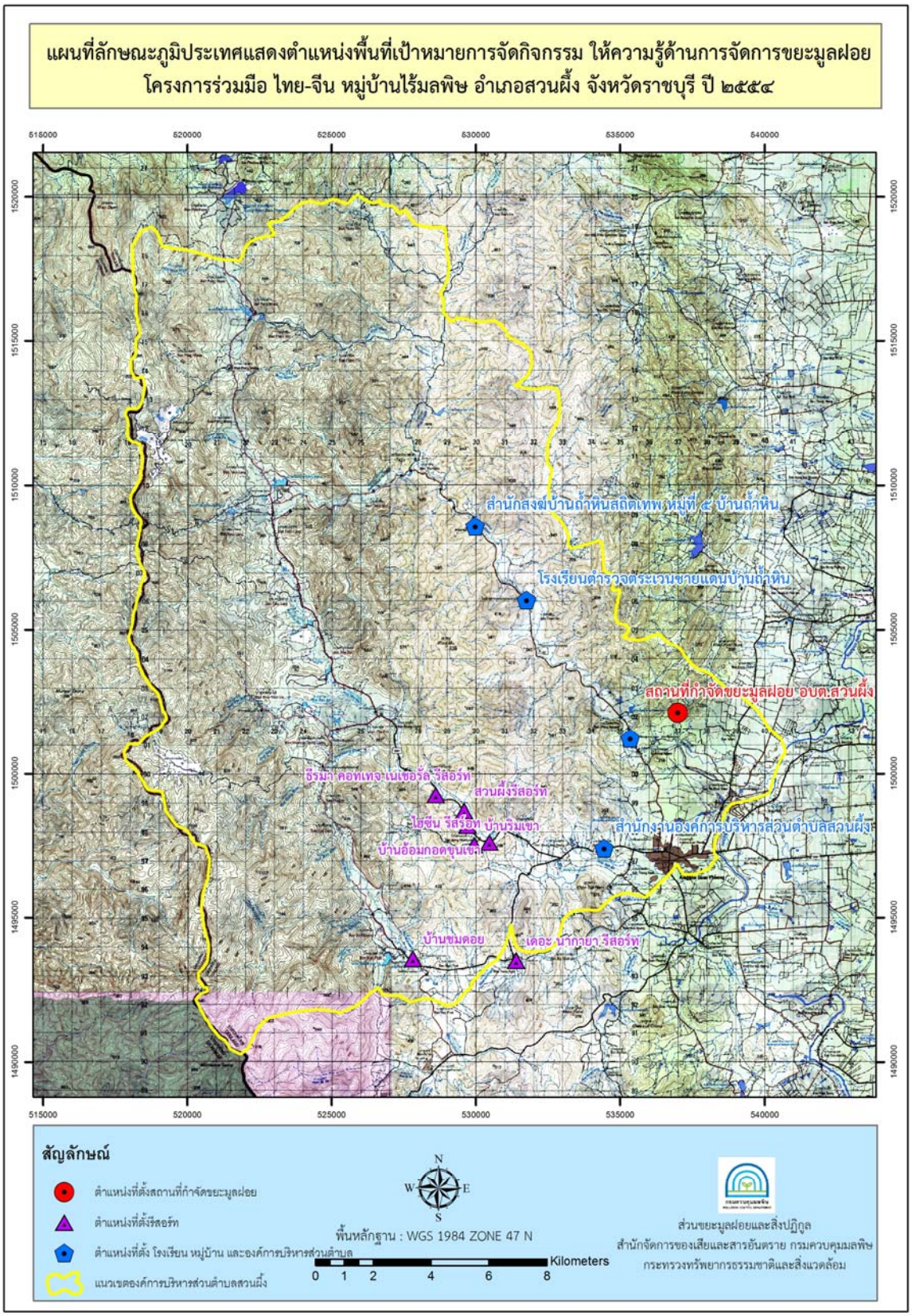
แผนที่ลักษณะภูมิประเทศแสดงตำแหน่งพื้นที่เป้าหมายการจัดกิจกรรม ให้ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอย
โครงการร่วมมือ ไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๔
515000
520000
525000
530000
535000
540000
1520000
1515000
1510000
1505000
1500000
1495000
1490000
สำนักสงฆ์บ้านถ้ำหินสถิตเทพ หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน
สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.สวนผึ้ง
ธีรมา คอนเทจ เนเชอรัล รีสอร์ท
สวนผึ้งรีสอร์ท
ไฮซีน รีสอร์ท บ้านริมเขา
บ้านอ้อมกอดขุนเขา
สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง
บ้านชมดอย
เดอะ นากายา รีสอร์ท
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
ตำแหน่งที่ตั้งรีสอร์ท
ตำแหน่งที่ตั้ง โรงเรียน หมู่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบล
แนวเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง
N
W
E
S
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47 N
0 1 2 4 6 8 Kilometers
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

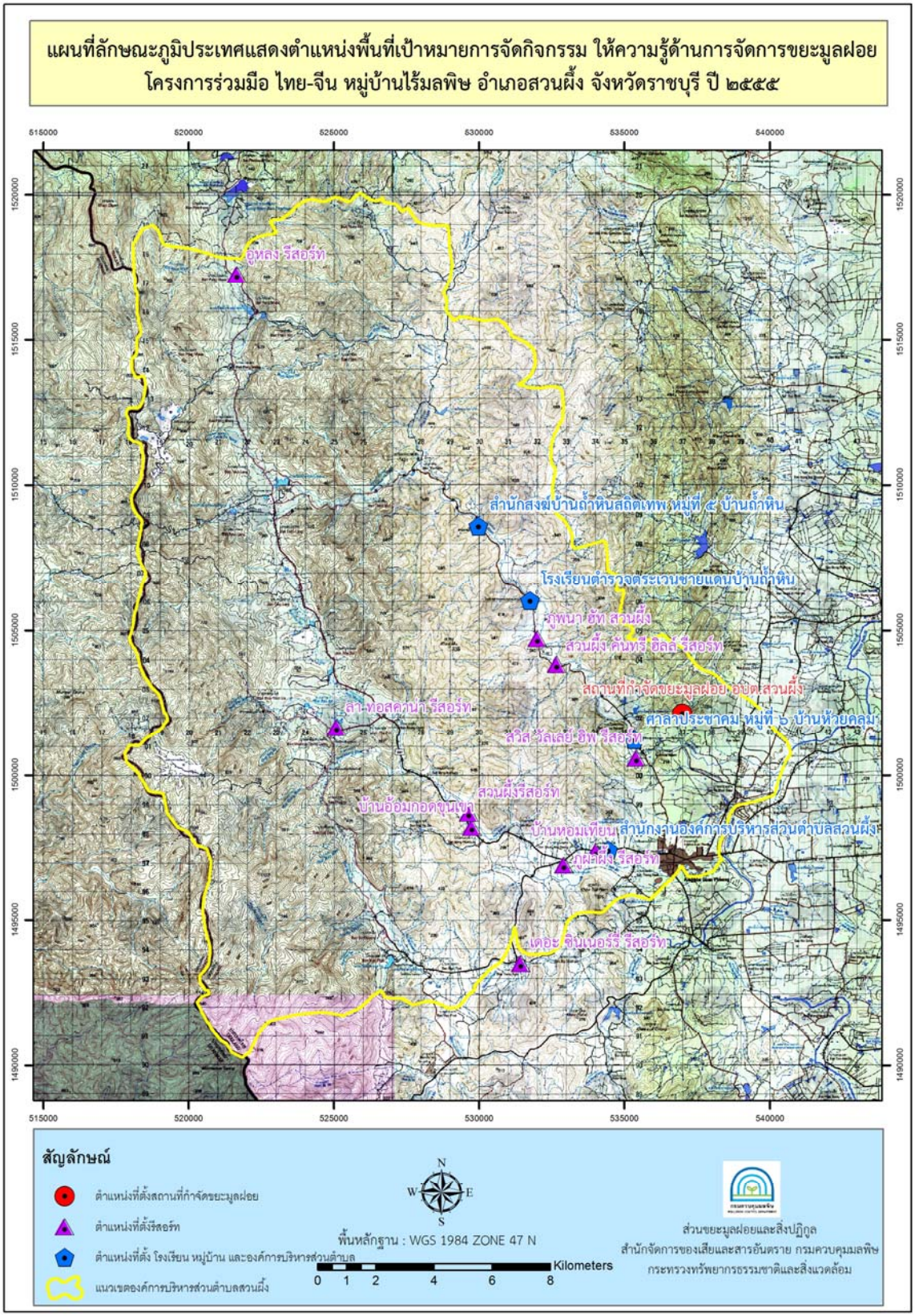
แผนที่ลักษณะภูมิประเทศแสดงตำแหน่งพื้นที่เป้าหมายการจัดกิจกรรม ให้ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอย
โครงการร่วมมือ ไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๕
515000
520000
525000
530000
535000
540000
1520000
1515000
1510000
1505000
1500000
1495000
1490000
อู่หลง รีสอร์ท
สำนักสงฆ์บ้านถ้ำหินสถิตเทพ หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน
ภูพนา ฮิท สวนผึ้ง
สวนผึ้ง คันทรี ฮิลล์ รีสอร์ท
สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.สวนผึ้ง
ศาลาประชาคม หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม
ลา ทอสคานา รีสอร์ท
สวิส วัลเลย์ ฮิพ รีสอร์ท
สวนผึ้งรีสอร์ท
บ้านอ้อมกอดขุนเขา
บ้านหอมเทียน สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง
ภูผาผึ้ง รีสอร์ท
เดอะ กินเนอรี่ รีสอร์ท
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
ตำแหน่งที่ตั้งรีสอร์ท
ตำแหน่งที่ตั้ง โรงเรียน หมู่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบล
แนวเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง
N
W
E
S
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47 N
0 1 2 4 6 8 Kilometers
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

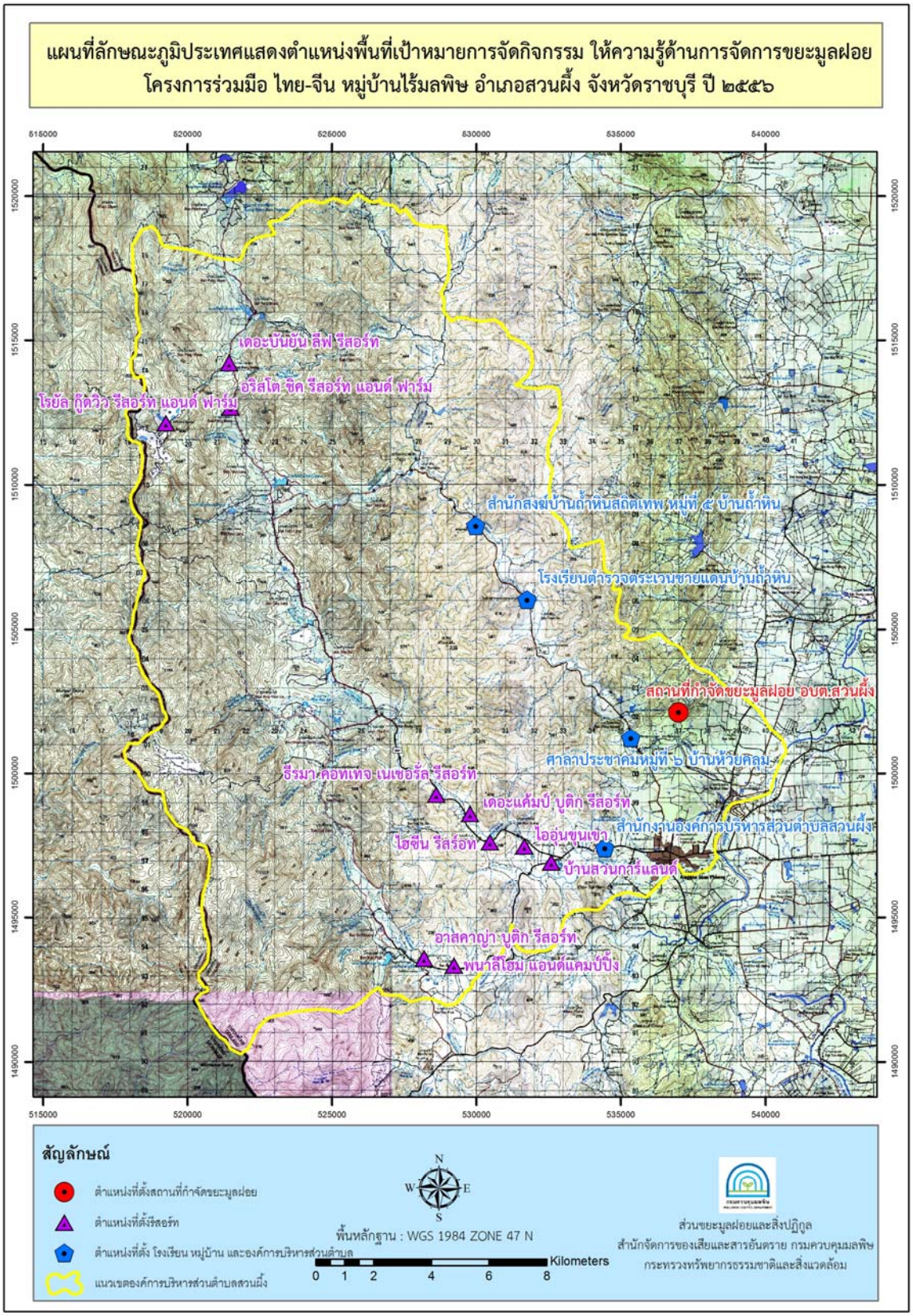
แผนที่ลักษณะภูมิประเทศแสดงตำแหน่งพื้นที่เป้าหมายการจัดกิจกรรม ให้ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอย
โครงการร่วมมือ ไทย-จีน หมู่บ้านไร้มลพิษ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๖
515000
520000
525000
530000
535000
540000
1520000
1515000
1510000
1505000
1500000
1495000
1490000
เดอะบันยัน ลีฟ รีสอร์ท
อริสโต ซิค รีสอร์ท แอนด์ ฟาร์ม
โรยัล กู๊ดวิว รีสอร์ท แอนด์ ฟาร์ม
สำนักสงฆ์บ้านถ้ำหินสถิตเทพ หมู่ที่ ๕ บ้านถ้ำหิน
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน
สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย อบต.สวนผึ้ง
ศาลาประชาคมหมู่ที่ ๖ บ้านห้วยคลุม
ธีรมา คอทเทจ เนเชอรัล รีสอร์ท
เดอะแค้มป์ บูติก รีสอร์ท
ไออ่นขุนเขา
สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง
ไฮซีน รีสอร์ท
บ้านสวนการ์แลนด์
อาสคาญ่า บูติก รีสอร์ท
พนาลีโฮม แอนด์แคมป์ปิ้ง
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
ตำแหน่งที่ตั้งรีสอร์ท
ตำแหน่งที่ตั้ง โรงเรียน หมู่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบล
แนวเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง
N
W
E
S
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47 N
0 1 2 4 6 8 Kilometers
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้งสำนักงาน อบต.สวนผึ้ง

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้งสำนักสงฆ์ถ้ำสถิตเทพ หมู่ที่ 5 บ้านถ้ำหิน ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้งสำนักสงฆ์
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้งศาลาประชาคม หมู่ที่ 6 บ้านห้วยคลุม ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้งศาลาประชาคม
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
531500
531600
531700
531800
531900
532000
1506300
1506100
1505900
1505700
1505500
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้งโรงเรียน
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47 N
0 12.5 25 50 75 100 Meters
หมายเหตุ : ภาพถ่ายทางอากาศเมื่อปี พ.ศ.2545
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง ไฮซีนรีสอร์ท ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
530300
530400
530500
530600
530700
530800
1497900
1497700
1497500
1497300
1497100
ไฮซีน รีสอร์ท
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้ง ไฮซีนรีสอร์ท
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47 N
0 15 30 60 90 120 Meters
หมายเหตุ : ภาพถ่ายทางอากาศเมื่อปี พ.ศ.2545
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้งสวนผึ้ง รีสอร์ท ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
สวนผึ้งรีสอร์ท
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้ง สวนผึ้งรีสอร์ท

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้งบ้านอ้อมกอดขุนเขา ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
บ้านอ้อมกอดขุนเขา
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้ง บ้านอ้อมกอดขุนเขา

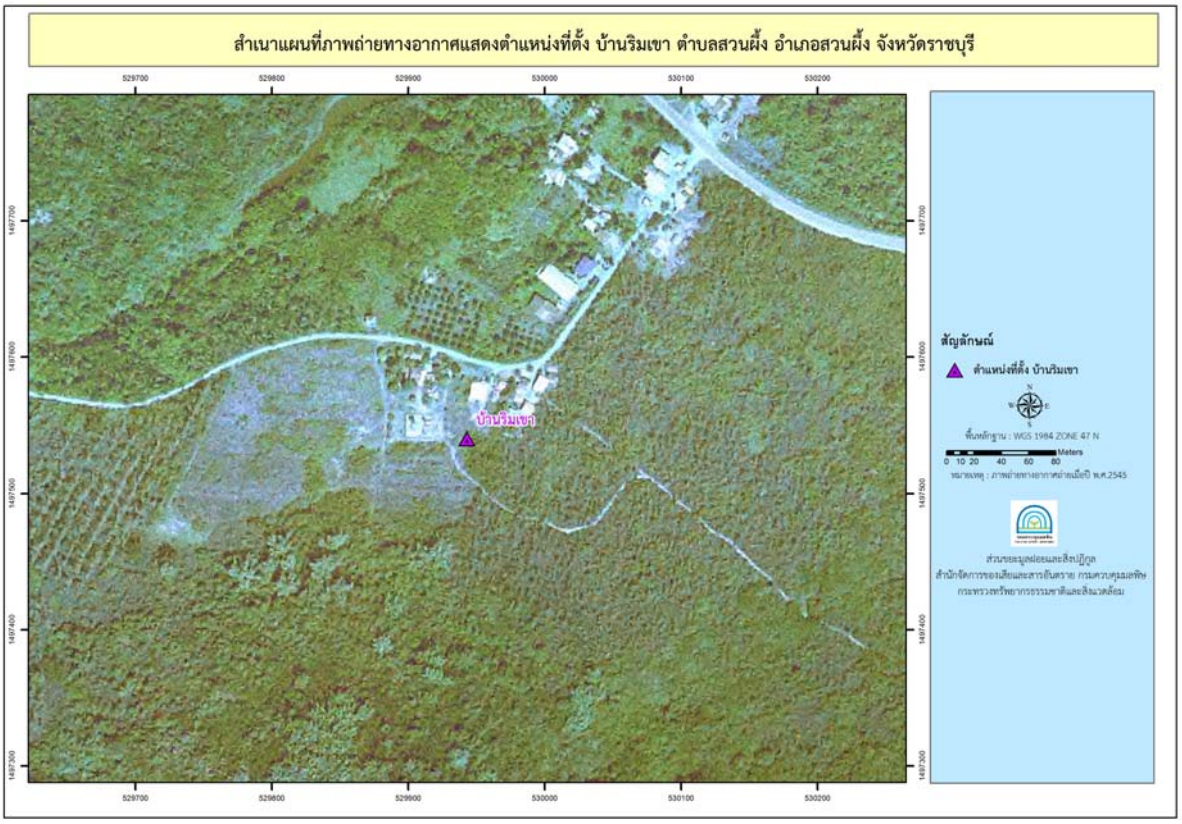
สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง บ้านริมเขา ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
529700
529800
529900
530000
530100
530200
1497700
1497600
1497500
1497400
1497300
บ้านริมเขา
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้ง บ้านริมเขา
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47 N
Meters
0 10 20 40 60 80
หมายเหตุ : ภาพถ่ายทางอากาศถ่ายเมื่อปี พ.ศ.2545
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้งเดอะ นากายา รีสอร์ท ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
531100
531200
531300
531400
531500
531600
531700
1493700
1493600
1493500
1493400
1493300
เดอะ นากายา รีสอร์ท
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้ง เดอะ นากายา รีสอร์ท
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47 N
Meters
0 15 30 60 90 120
หมายเหตุ : ภาพถ่ายทางอากาศถ่ายเมื่อปี พ.ศ.2545
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

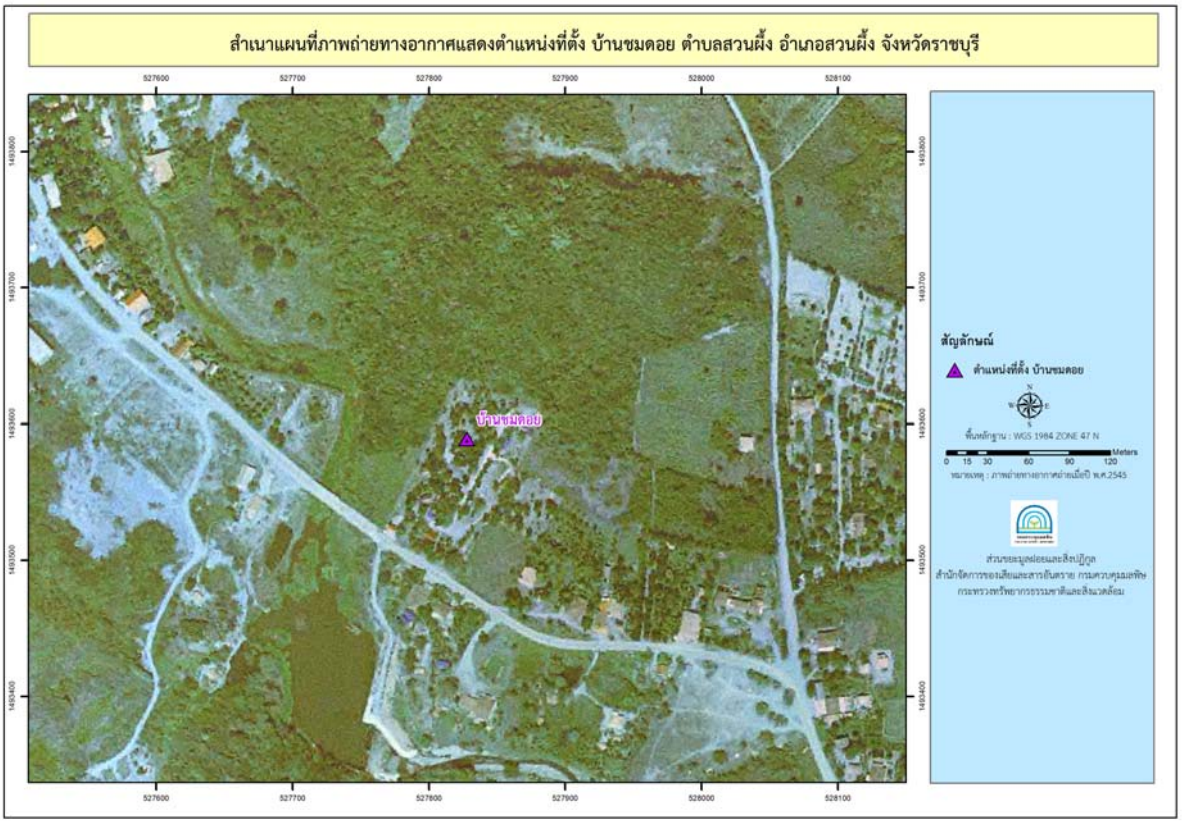
สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง บ้านชมดอย ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
บ้านชมดอย
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้ง บ้านชมดอย
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

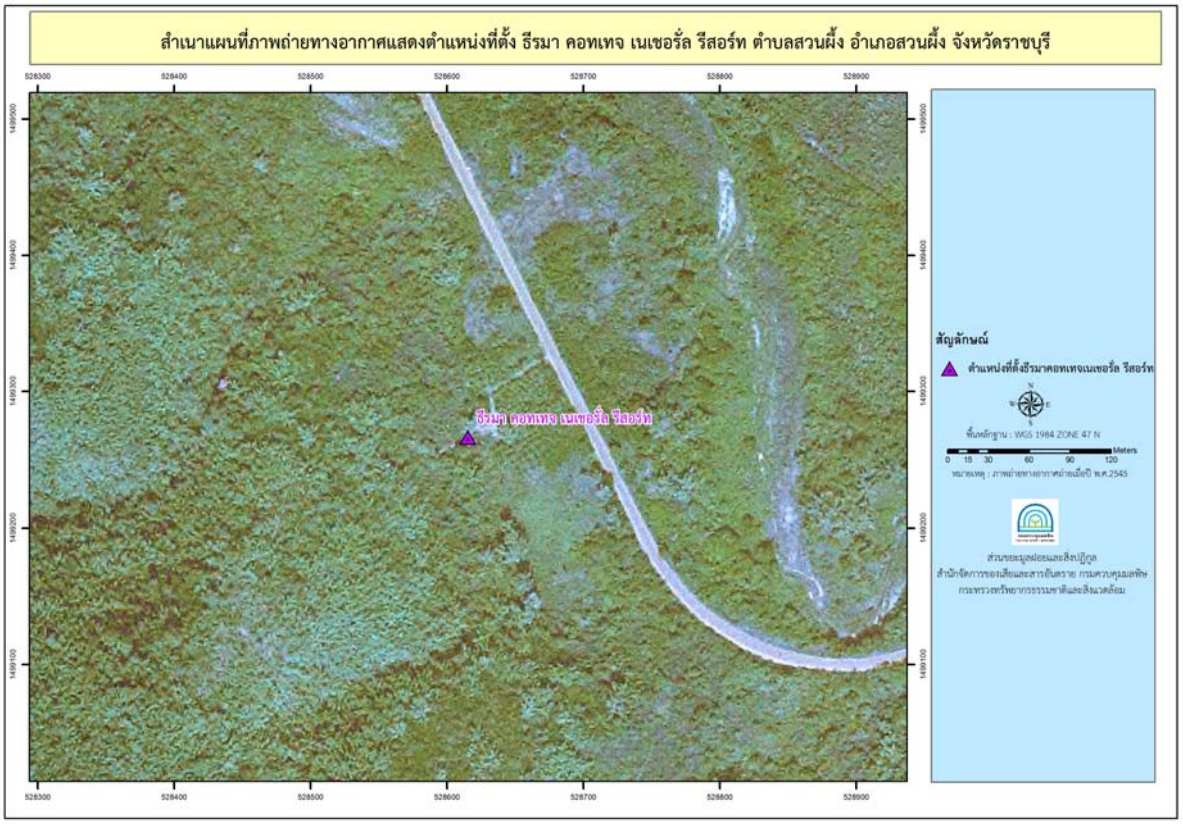
สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง ธีรมา คอทเทจ เนเชอรัล รีสอร์ท ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ธีรมา คอทเทจ เนเชอรัล รีสอร์ท
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้งธีรมาคอทเทจเนเชอรัล รีสอร์ท
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

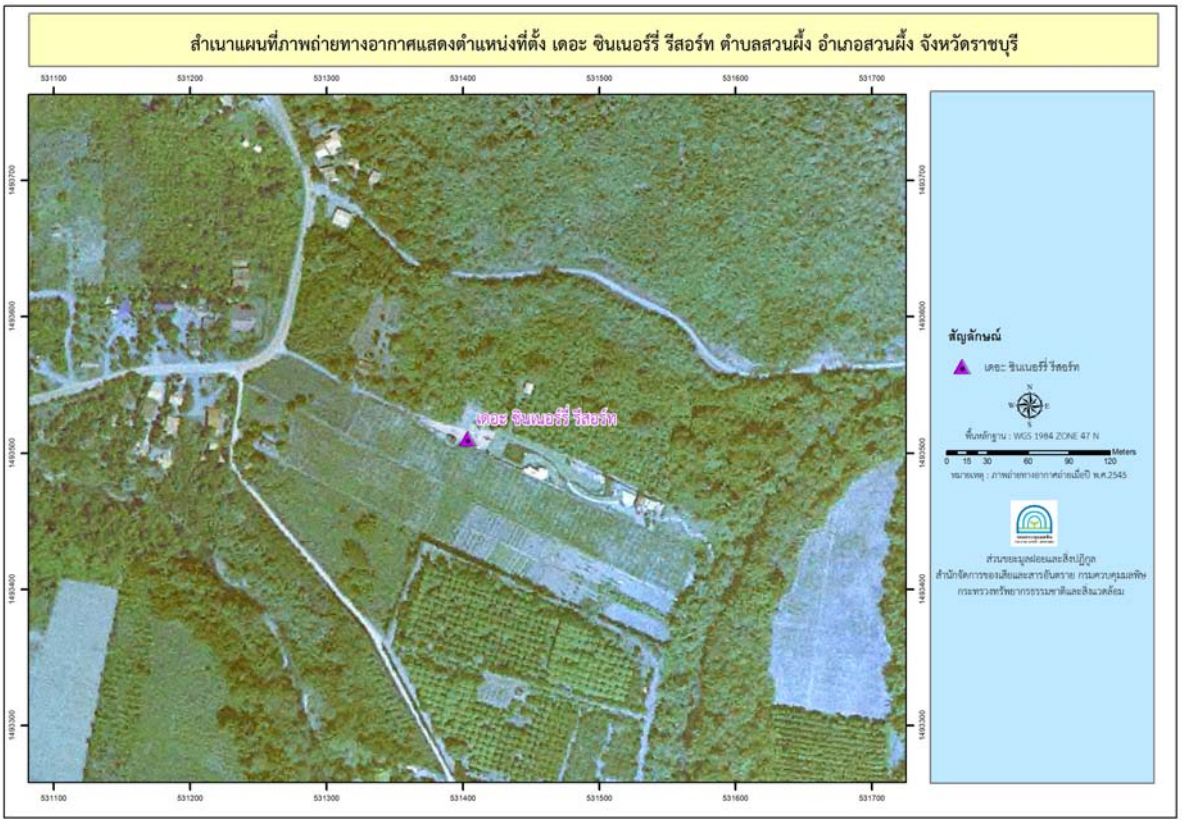
สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง เดอะ ซินเนอร์รี่ รีสอร์ท ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
เดอะ ซินเนอร์รี่ รีสอร์ท
สัญลักษณ์
เดอะ ซินเนอร์รี่ รีสอร์ท
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47 N
หมายเหตุ : ภาพถ่ายทางอากาศถ่ายเมื่อปี พ.ศ.2545
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้งสวิส วัลเลย์ ฮิพ รีสอร์ท ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
สวิส วัลเลย์ ฮิพ รีสอร์ท
สัญลักษณ์
สวิส วัลเลย์ ฮิพ รีสอร์ท
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47 N
หมายเหตุ : ภาพถ่ายทางอากาศถ่ายเมื่อปี พ.ศ.2545
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

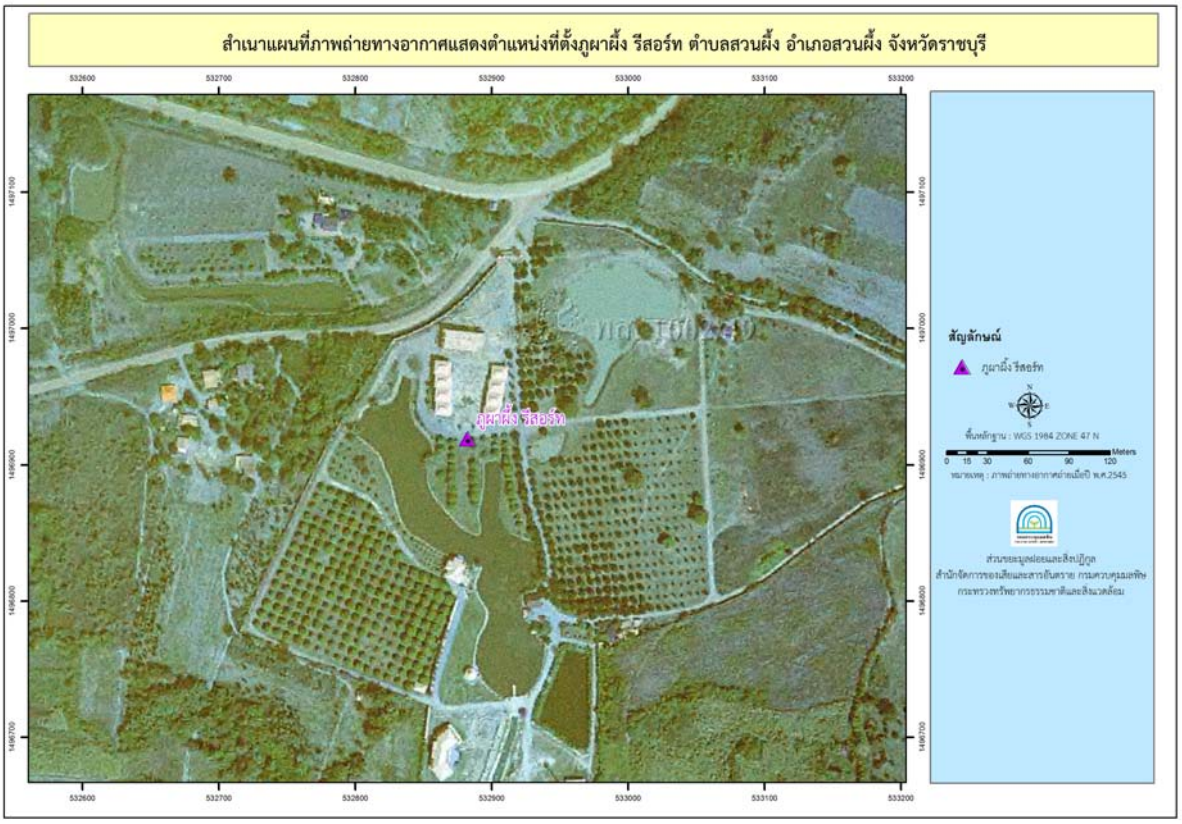
สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้งภูผาผึ้ง รีสอร์ท ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ภูผาผึ้ง รีสอร์ท
สัญลักษณ์
ภูผาผึ้ง รีสอร์ท

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง สวนผึ้ง คันทรี ฮิลล์ รีสอร์ท อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
สวนผึ้ง คันทรี ฮิลล์ รีสอร์ท
สัญลักษณ์
สวนผึ้ง คันทรี ฮิลล์ รีสอร์ท

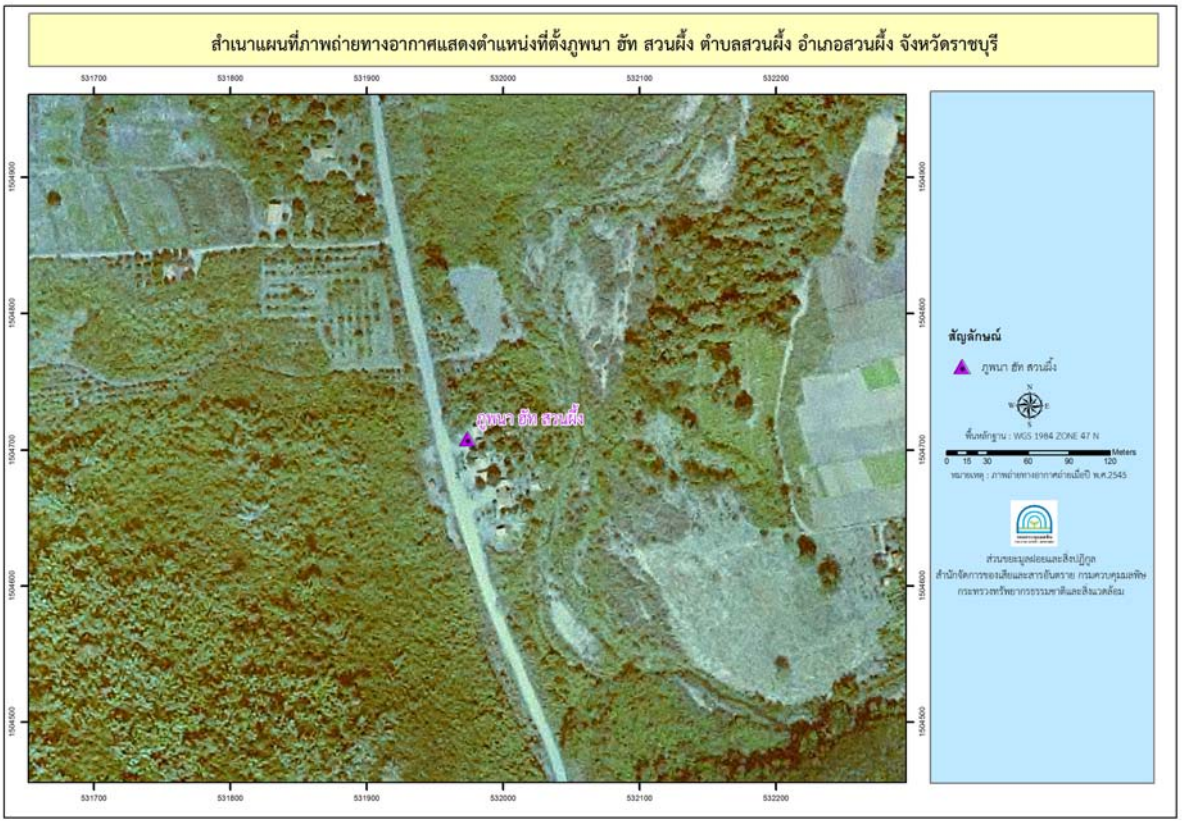
สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้งภูพนา ฮัท สวนผึ้ง ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ภูพนา ฮัท สวนผึ้ง
สัญลักษณ์
ภูพนา ฮัท สวนผึ้ง

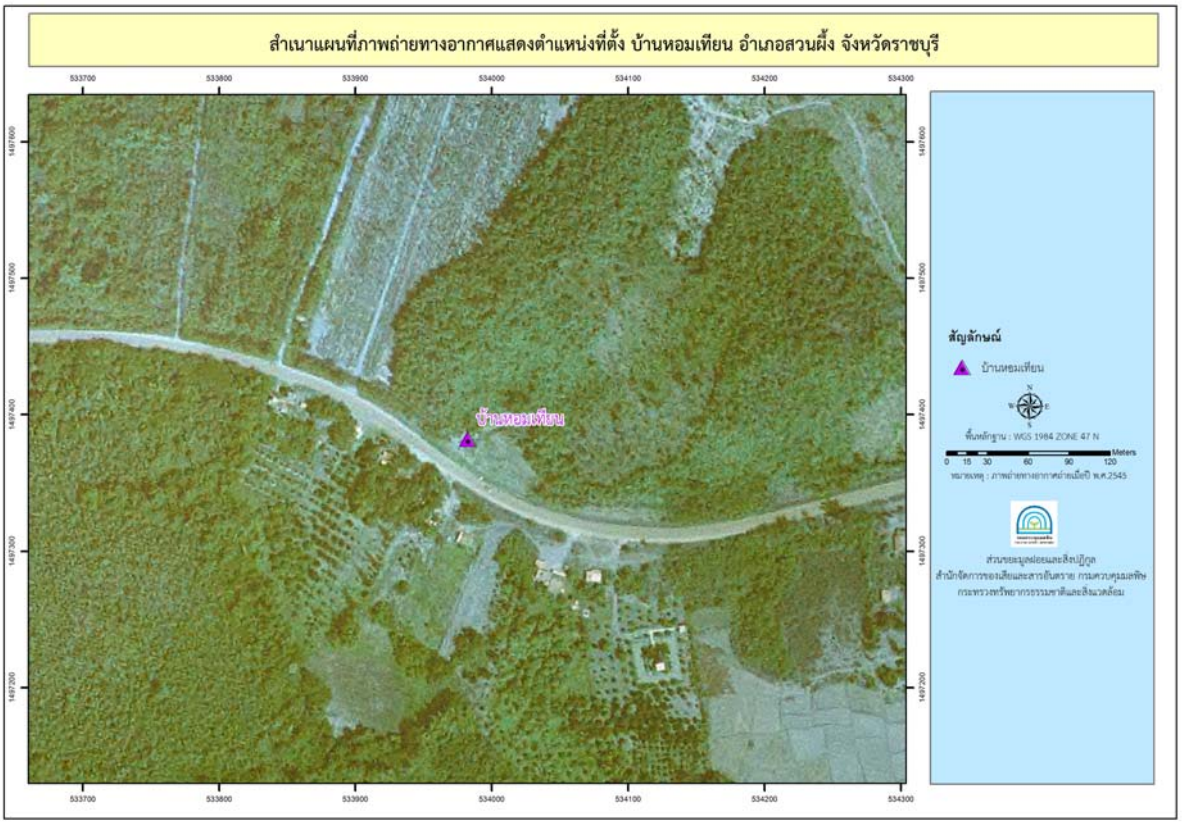
สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง บ้านหอมเทียน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
บ้านหอมเทียน
สัญลักษณ์
บ้านหอมเทียน

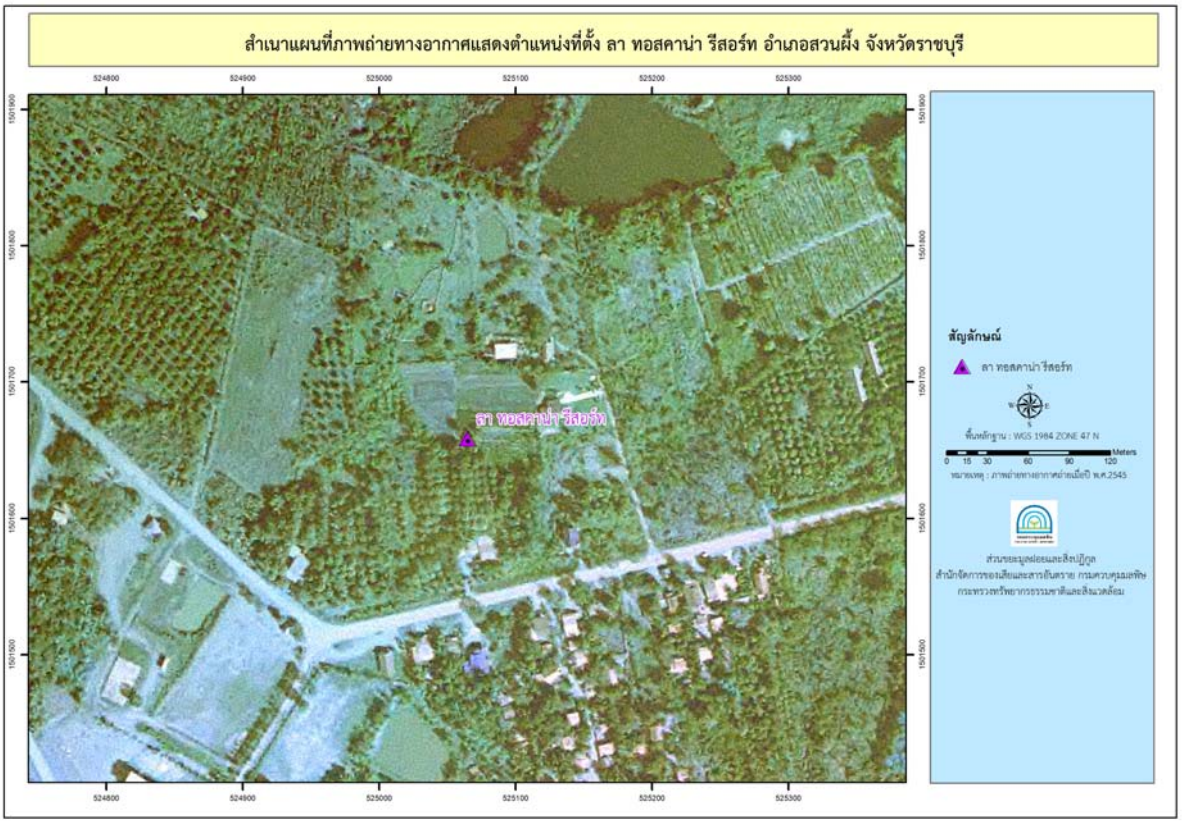
สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง ลา ทอสคาน่า รีสอร์ท อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ลา ทอสคาน่า รีสอร์ท
สัญลักษณ์
ลา ทอสคาน่า รีสอร์ท
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง อูหลง รีสอร์ท อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
อูหลง รีสอร์ท
สัญลักษณ์
อูหลง รีสอร์ท
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

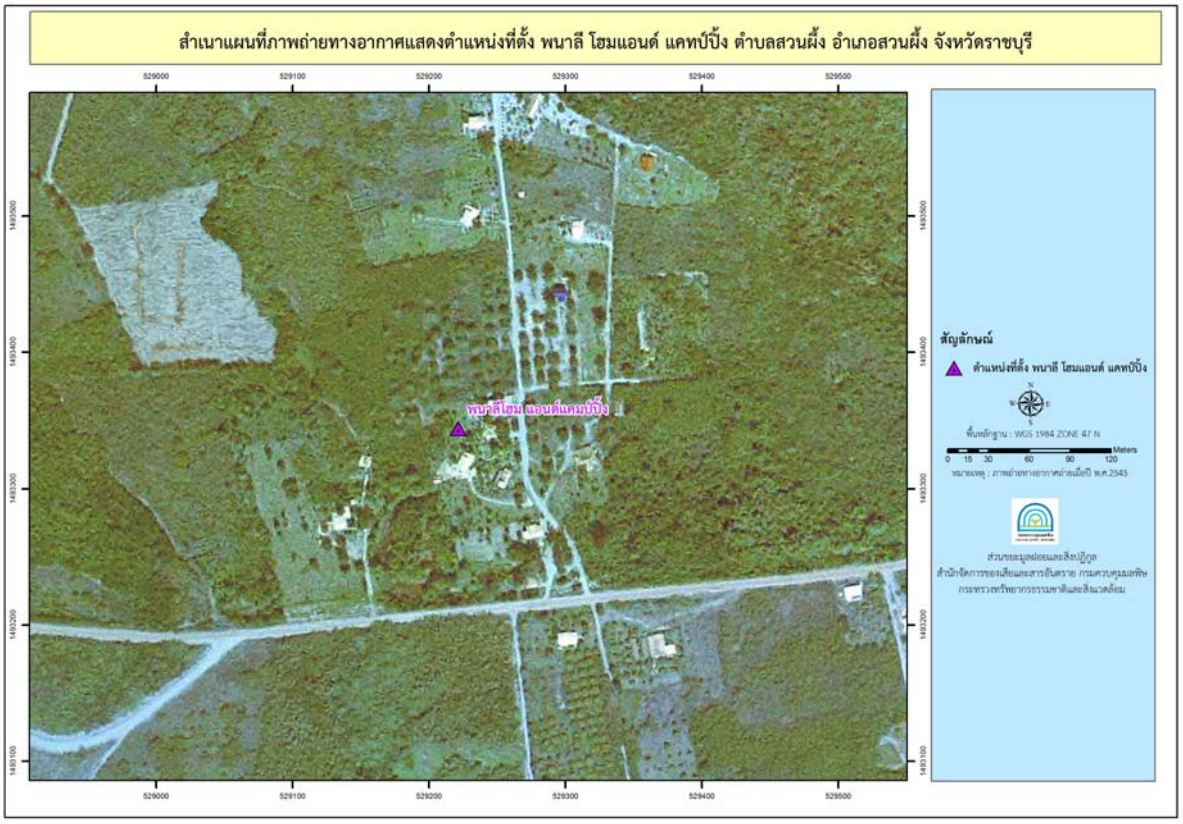
สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง พนาลี โฮมแอนด์ แคทป์ปิ้ง ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
พนาลีโฮม แอนด์แคมป์ปิ้ง
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้ง พนาลี โฮมแอนด์ แคทป์ปิ้ง
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง โรยัล กู๊ดวิว รีสอร์ท แอนด์ ฟาร์ม ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
โรยัล กู๊ดวิว รีสอร์ท แอนด์ ฟาร์ม
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้งโรยัล กู๊ดวิวรีสอร์ท แอนด์ฟาร์ม
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง อริสโต ชิค รีสอร์ท แอนด์ ฟาร์ม ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้งอริสโต ชิค รีสอร์ท แอนด์ ฟาร์ม
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

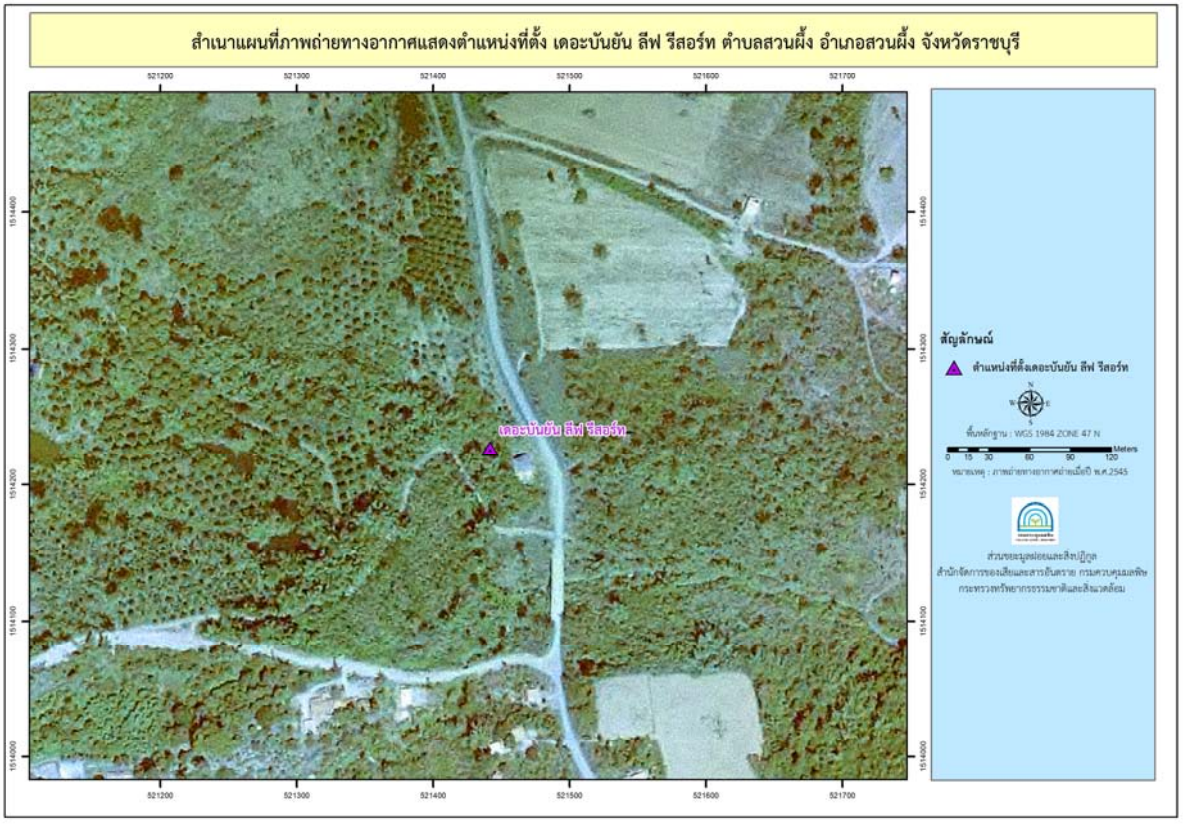
สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง เดอะบันยัน ลีฟ รีสอร์ท ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้งเดอะบันยัน ลีฟ รีสอร์ท
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

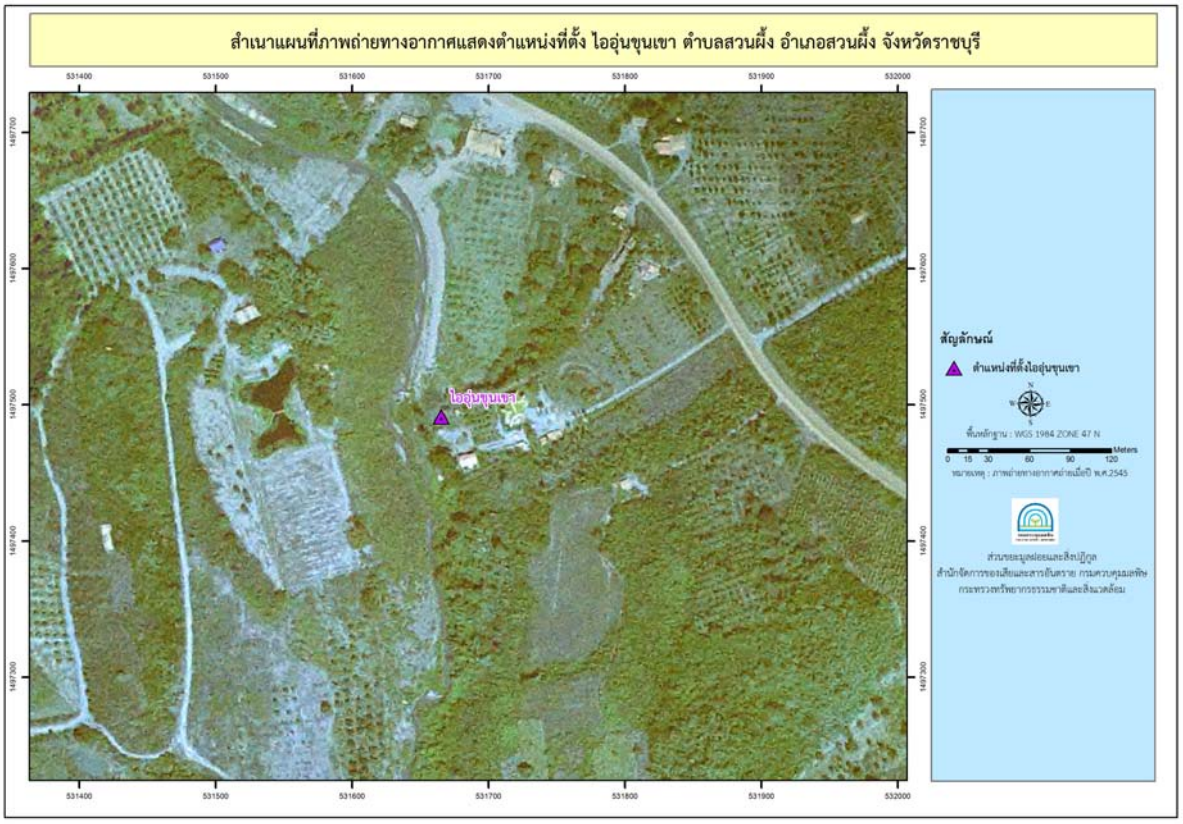
สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง ไออุ่นขุนเขา ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ไออุ่นขุนเขา
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้งไออุ่นขุนเขา
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47 N
Meters
0 15 30 60 90 120
หมายเหตุ : ภาพถ่ายทางอากาศถ่ายเมื่อปี พ.ศ.2545
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

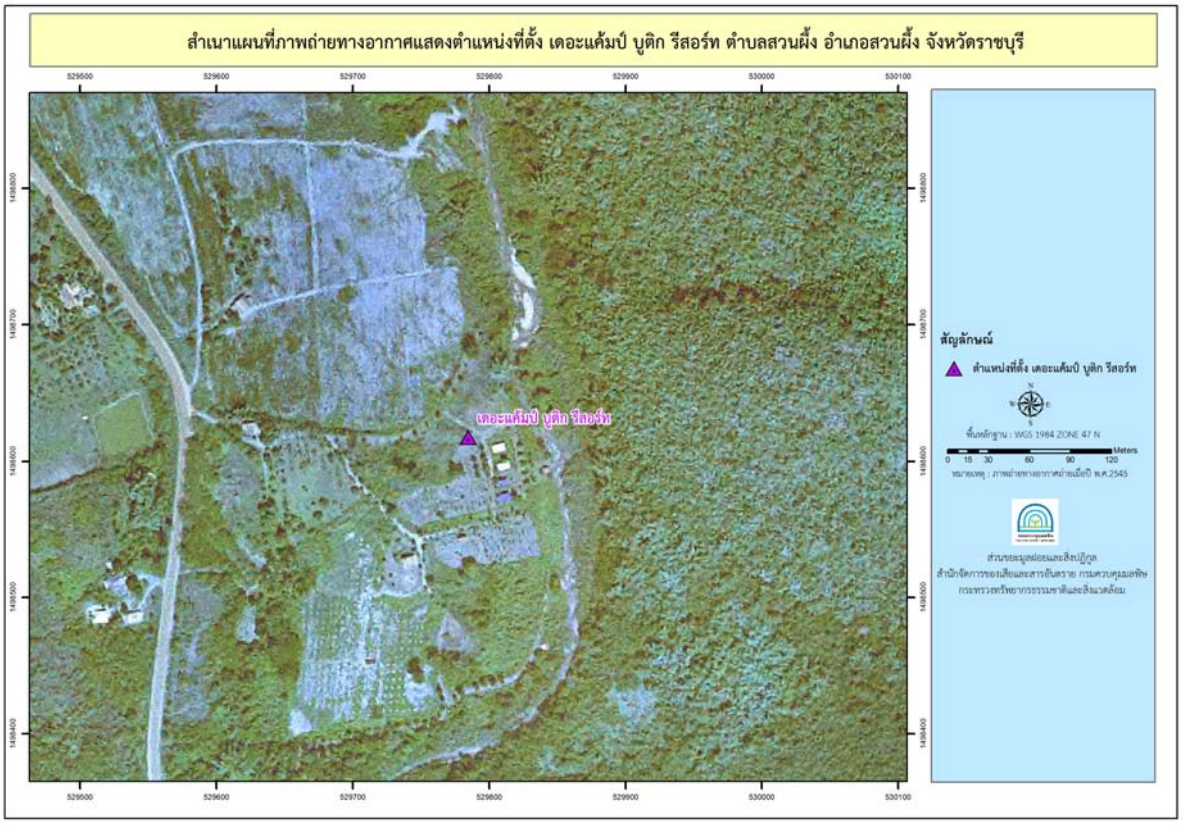
สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง เดอะแค้มป์ บูติก รีสอร์ท ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
เดอะแค้มป์ บูติก รีสอร์ท
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้ง เดอะแค้มป์ บูติก รีสอร์ท
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47 N
Meters
0 15 30 60 90 120
หมายเหตุ : ภาพถ่ายทางอากาศถ่ายเมื่อปี พ.ศ.2545
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้งอาสคาญ่า บูติก รีสอร์ท ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
527900
528000
528100
528200
528300
528400
1493800
1493700
1493600
1493500
1493400
อาสคาญ่า บูติก รีสอร์ท
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้ง อาสคาญ่า บูติก รีสอร์ท
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47 N
0 15 30 60 90 120 Meters
หมายเหตุ : ภาพถ่ายทางอากาศถ่ายเมื่อปี พ.ศ.2545
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

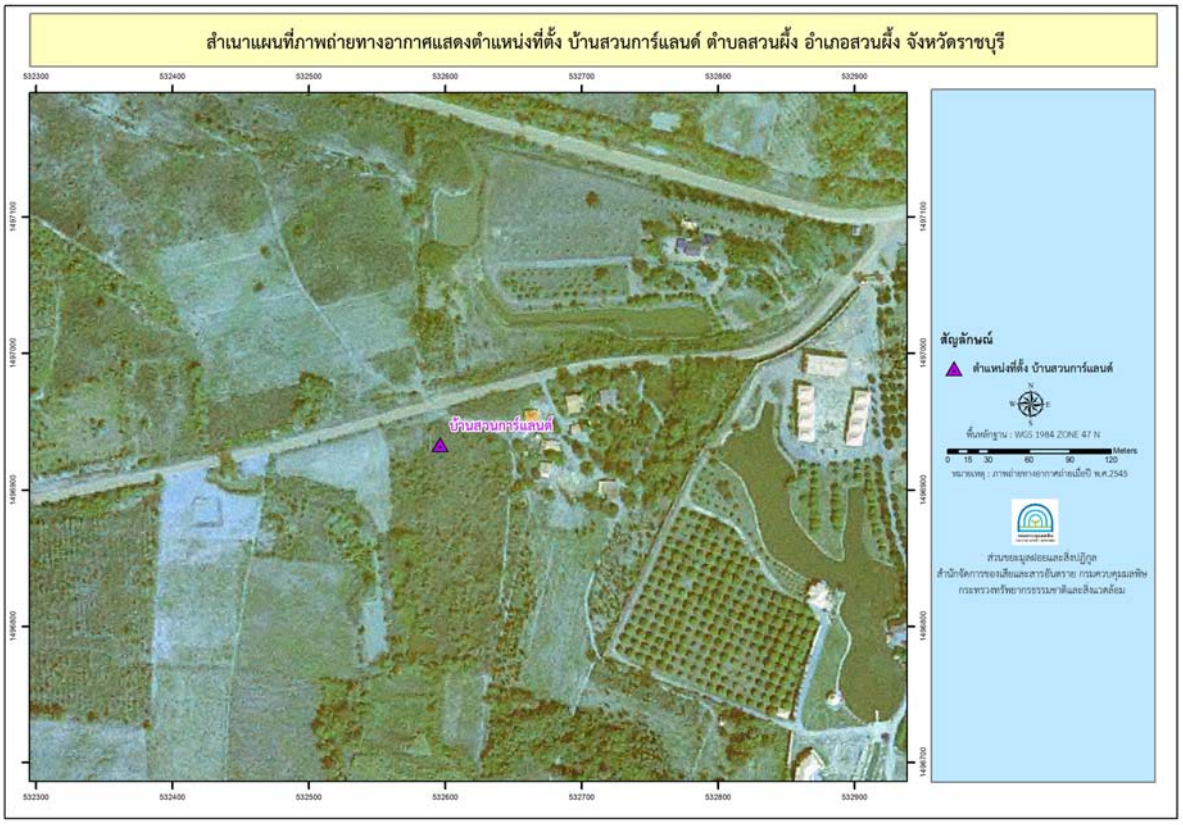
สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้ง บ้านสวนการ์แลนด์ ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
532300
532400
532500
532600
532700
532800
532900
1497100
1497000
1496900
1496800
1496700
บ้านสวนการ์แลนด์
สัญลักษณ์
ตำแหน่งที่ตั้ง บ้านสวนการ์แลนด์
พื้นหลักฐาน : WGS 1984 ZONE 47 N
0 15 30 60 90 120 Meters
หมายเหตุ : ภาพถ่ายทางอากาศถ่ายเมื่อปี พ.ศ.2545
ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
สำนักจัดการของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้ดำเนินการจัดทำ

ผู้ดำเนินการจัดทำ

ที่ปรึกษา

นายวิเชียร จุ่งรุ่งเรือง	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นายวรศาสน์ อภัยพงษ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นางสาวอาระยา นันทโพธิเดช	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นายอนุพันธ์ อิฐรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ผู้ดำเนินการจัดทำ

นางสาวภัทรภร ศรีชำนิ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

คณะทำงาน

นางสาวนภวัส บัวสรวง	ผู้อำนวยการส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
นายสุพจิต สุขกันตะ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
นางสาวเสาวรส แสงประเสริฐ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
นายฤทธิพร คมขุนทด	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

ผู้สนับสนุนข้อมูล

นายสุเมธา วิเชียรเพชร	ผู้อำนวยการส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
นางสาวพรพิมล เจริญส่ง	ผู้อำนวยการส่วนของเสียอันตราย
นางสาวธีราพร วิริวุฒิกร	ผู้อำนวยการส่วนสารอันตราย
นางสาวกุลชา ธนะขว้าง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
นายทวีชัย เจียรนัยขจร	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
นายวิจารณ์ อินทรกำแหง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
นายวุทธิชัย แก้วกระจ่าง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
นางสาวอนุดา ทวัฒน์สิน	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
นายมโนรัตน์ ฤทธิ์เต็ม	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
นางขามแก้ว มารคทรัพย์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
นางสาวพรพรรณ เฟื่องอักษร	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
นางสาวณัฐฐิกา มาสังข์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
นายพนมกร ขุนอ่อน	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
นายธีระภัทร์ บรรพจน์พิทักษ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
นายพรเทพ กลีบลำใย	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

ผู้ประสานงาน สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

นายสมภพ เพ็ชรเกลี้ยง	นักวิชาการเกษตร (เจ้าหน้าที่งานภาคกลาง)

ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๑๒ – ๔, ๐ ๒๒๙๘ ๒๓๒๒ *โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๑๕, ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๒๕*
E – mail : pcd.msw@gmail.com *Facebook : ส่วนขยะนะครับ*